

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ368787	ImageGroup:	I4CZ368969
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་སྐབས་སོ་སོའི་དབུས་རྒྱུན་རིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། bod kyi gzhon nu lhan tshogs kyi lskabs so so'i dbus rgyun rim pa'i lo rgyus phyogs bsgrigs/
Author:	n/a
Descriptor:	Digital images are made available through the kind support of Sarah Library, College for Higher Tibetan Studies, IBD Sarah, Himachal Pradesh, India
Original Publication:	lnga bcu'i dus dran/ ;n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	bod kyi gzhon nu lhan tshogs spyi khyab dbus rgyun las khang /
Date:	2021
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་མོ་མའི་
 དབུས་རྒྱན་རིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

༡༩༥༠ - ༢༠༢༠

བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱན་ལས་ཁང་།

བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོའི་

དབུས་རྒྱན་རིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་

ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས།

བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་མོ་མའི་
 དབུས་རྒྱན་རིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 རྩོགས་བསྐྱེགས།

- ལམ་སྟོན་པ། གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱན་དང་བཀའ་བླང་བྱུང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ལགས་དང་།
 གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱན་དང་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་བྱུང་བྱུང་བ་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས།
- ལྟ་དག་པ། བཀའ་བླང་དང་གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱན་བྱུང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ལགས་དང་།
- རྩོགས་སྤྱིག་པ། གཞིན་ལྷན་སྤྱི་ཁབ་བྱུང་ཆེ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ལགས་དང་།
 གཞིན་ལྷན་བོད་ཡིག་ཉམས་ཞིབ་པ་རག་དབང་ཡར་འཕེལ།
- འབྲེམ་སྒྲེལ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱན་ལས་ཁང་།
- བར་སྐྱུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་ལོ་རྒྱུ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། Norbu Graphics, Delhi.
- བར་གཞི་དང་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་གཞིན་ལྷན་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྩི་ ༣༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
 དང་སྐབས་བསྐྱེད་གྱིས་བར་སྐྱུན་ལྷུས།
- དེབ་ཆད། དཔྱད་ལ་ཨིན་ཇི་ ༩.༥ དང་། ཞེང་ལ་ཨིན་ཇི་ ༡༩.༥ / Height 8.5 Width
 5.5
- ཡིག་གཞུགས། སྟོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
- ཡིག་གཞུགས་ཆད། ༡༧།

སྒྲིག་སྒྲིག་།

བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་འདི་ནི་ཐོག་མར་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་
 ༥ ཉིན་དགོས་དམིགས་དུ་མ་དང་བཅས་ཐོག་མར་དབུ་བརྟེན་བ་ནས་བཟུང་གྱི་ལོ་
 ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་བར་ལོ་ངོ་ ༥༠ ཟླ་ལོ་འཁོར་བའི་དུས་འདི་ལོ་ཡོད་
 ལྷ་བས། བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐབས་སོ་སོའི་དབུས་རྒྱུན་རིམ་
 བྱུང་གིས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་དང་སྤྱི་དབུ་མཉམ་སྤྱོད་གིས་བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྷགས་ཆེ་སྤེལ་བར་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོང་བོད་དོན་ཁྱབ་
 བསྐྱགས་དང་འོ་ལ་བསྐྱགས་ལྷགས་ཆེ་བྱུང་བས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་གི་འཐུས་
 མིས་གཙོས་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སྤྱི་གཞུགས་ཁག་དེ་
 བཞིན་ཞི་བདེ་དང་། འདུ་བདེན། མང་གཙོ་བཅས་པར་དཀའ་མོས་དང་དོན་གཉེར་ཅན་
 རྣམས་ལ་ངོ་སྤྱོད་དང་གོ་རྟོགས་ལྷགས་ཆེ་སྤེལ་ལུབ་བ་བྱུང་བས་བོད་དོན་བདེན་
 མཐའ་མེད་རྒྱ་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོབ་རྒྱུར་ལུས་པན་ལྷན་བ་བྱུང་ཡོད་པས་བོད་
 ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་བ་ནས་བཟུང་གཞིན་རྒྱ་ཀྱི་ ༥༠ དུས་འདྲ་
 དང་། དཔེ་དཔེ་འདོན་འཆར་དེ་བཞིན་གལ་ཆེ་དོན་ཆེར་གཟིགས་ཏེ་གྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་
 ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་དབུ་རྒྱུན་ལུར་བ་རྣམས་ལ་ ༥༠ དུས་འདྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་
 འབྲེལ་ཐོག་མ་དེ་གནང་དོན་དུ། དུས་རྒྱུན་ལུར་བ་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱུན་གནང་རིང་གཞིན་རྒྱ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་དར་ཁྱད། སྤྱོད་ཚོར།
 གཞིན་རྒྱ་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་འགུལ་དང་། ཚོགས་
 འདུ་ཁག་དེ་བཞིན་སྐབས་དེའི་དབུས་རྒྱུན་རྣམས་པའི་མཚན་གཞུང་བཅས། ཡིག་ཐོག་
 དཔྱད་བོད་དང་། སྤྱི་འཇུག་གང་རུང་སོགས་སྤོག་འཕྲིན་ནས་སྤྱི་གཞུག་ཐོག་ནས་གྱི་ལོ་

༡༩༧༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལོང་ཅིས་ཀྱང་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུས།

དེ་བཞིན་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༦ པ་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤
 ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ར་ས་ ༡༤ བར་སྐོང་ཚོགས་ཀྱིས་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པར་
 འཕོ་འགྱུར་བྱུང་དོན་བཞིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ ཉིན་སྐབས་ ༡༦ དབུས་
 རྒྱུས་ལས་ནམ་པ་དང་གཞིན་ལྷན་གྱི་དབྱིན་པོད་ཉམས་ཞིབ་པ་བཅས་གཞིན་ལྷན་གྱི་
 ༡༠ རྩམ་བློན་གྱི་གོ་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་འདེམས་ཕྱོགས་དང་མ་དངུལ་བསྟུ་
 རུབ་བྱ་ཕྱོགས། དཔེ་དེབ་འདོན་སྤེལ་བྱ་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུ་ཐོག་མ་
 དེ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་དཔེ་དེབ་ཁག་ཅིག་འདོན་སྤེལ་གནང་རྒྱུར་སྟགས་
 གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྤྱི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་
 ལས་ཁང་གི་ངོས་ནས་གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ཁྱུར་པ་ནམ་པར་ལོ་རྒྱུས་དང་པར་རིམ་
 སོགས་ད་བར་བསྐྱར་གནང་མེད་ཆེ་གང་མཁྱོགས་བསྐྱར་གནང་ཡོང་བའི་འཕོད་སྐུལ་
 ཐོག་མ་དེ་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་དབུས་གཞིན་ལྷན་ནས་
 ༡༠ རྩམ་བློན་གོ་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་གཞིན་ལྷན་སྤྱི་ཁྱབ་
 ཡིག་ཆ་དུ་སྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ ༡༠ རྩམ་བློན་
 དང་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་དཔེ་དེབ་ཁག་ལྔ་འདོན་འཆར་གྱི་སྟན་སྟོན་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་
 ཞུས་པ་བཞིན་དེ་རང་ལ་སྟགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཀའ་བྱང་དང་གཞིན་
 ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ཁྱུར་པ་སྤྱི་ངོ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ལགས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་
 ཚོགས་བྱང་དང་གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ཁྱུར་པ་སྤྱི་ངོ་སྐབས་རྒྱལ་ལགས་ནམ་གཉིས་

༥༠ དུས་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེ་བ་འདོན་འཆར་ཡོད་པ་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བའམ་
སྟོབ་སྟོན་པར་ཞུགས་གནང་ཡོང་བར་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་
བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་
བྱང་ཨ་རིར་གནས་བཞུགས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་བུར་བ་བཟ་ཤིས་
ལམ་བཟང་ལགས་སུ་རེ་བསྐུལ་གྱིས་བྱང་ཨ་རིར་ནང་གནས་སྟོན་གྱི་དཔེ་མཁན་བོད་ཀྱི་
གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིར་བསྐུས་རེ་
ལེན་ཐུབ་གནང་སྟོང་ཡོང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན་ཁག་ཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ག་
ཡིག་ཆ་དུ་སྐར་འཁྱར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་རྣམས་པར་ཡིག་
འབྲེལ་ཐེངས་གསུམ་པ་དེ་ཞུས་ནས་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་རྣམས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་
མདོར་བསྐུས་ཤིག་དབུས་སྤྱི་ཁབ་ཡིག་ཆ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡ བོད་ནང་ཚུད་རེས་
པར་སྐར་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་གཞིན་
ལྷན་དབུས་སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་མང་དག་ཅིག་ལ་
སྐར་ཐོག་འབྲེལ་ཞུས་ཀྱིས་སྐབས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་མགོ་གས་བསྐར་གནང་ཡོང་བའི་ཅན་བསྐུལ་གནང་སྟོང་ཡོང་
བའི་རེ་བསྐུལ་སྐར་དུ་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་
རྣམས་ལ་ཡིག་འབྲེལ་ཞུས་ཉེ་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ༥༠ དུས་ཅན་སྤྱང་
བཅི་དེ་བཞིན་ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་གི་རྒྱུར་འབྲངས་དང་དེ་བཞིན་འབྲེམས་སྤེལ་བྱ་
འཆར་ཡོད་པའི་དབུས་རྒྱུན་བུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ད་བར་གནང་ཐེད་པ་ཁག་གང་
མགོ་གས་བསྐར་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཞུས། དེ་ལྟར་གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་

ལས་སྡེ་གཉིས་ནས་ཁྱོད་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་རེ་སྐུལ་སྡེ་གཉིས་ཐེངས་ ༥ ཅམ་
 ལྷན་ཟིན་ནའང་བརྒྱ་ཆ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་ལས་གནང་འབྱོར་མ་བྱུང་བ་དང་། དོ་བདག་རང་
 གི་ངོས་ནས་གནང་འབྱོར་ཟིན་པ་དག་ལྷན་ཅམ་ལས་གཞན་དོ་བདག་གི་ལོ་རྒྱུས་
 རྣམས་རང་སོར་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་འགའ་ཤས་ཤིག་འབྲེལ་ཡོད་སྐབས་སོ་སོའི་རིང་
 གི་གཞོན་ལྷན་གྱི་ལས་འགུལ་ཇི་སྟེལ་དང་དགོངས་རྒྱུལ་མཉམ་སྦྲེལ་གནང་ཡོད་པའི་
 གལ་ཆེད་གནས་རྒྱལ་དགོས་རིགས་ཁག་<<བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ལྷིང་བསྐྱུས།>>ཅམ་པའི་ནང་དབུང་བསྐྱུར་གྱིས་བཀོད་ཡོད། དེ་བཞིན་དོ་བདག་སོ་
 སོའི་ངོས་ནས་གནང་འབྱོར་མ་བྱུང་བ་ཡོད་རིགས་རྣམས་འདི་ག་གཞོན་ལྷན་དབུས་
 གྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་འབྲེལ་ས་སྟེལ་ལྷན་པའི་དབྱིན་བོད་རང་བཙན་དུས་དེ་བ་
 དང་། གཞོན་ལྷན་ལོ་ངོ་ ༡༥ ལཾོར་བའི་ཆེད་དེབ། དེ་བཞིན་དོ་བདག་གི་འབྲེལ་ཡོད་
 ལས་ཁུངས་ཁག་བཙས་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཙལ་འཛོལ་གྱིས་དེ་དག་ནང་གང་འཁོད་ཡོད་
 པ་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད། གཞན་ཡང་འགའ་ཤས་ཤིག་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་གནང་འབྱོར་བྱུང་
 པ་དང་། བརྟེན་སོན་བྱུང་བ་དག་འདི་ག་དབུས་ཀྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཆང་ནས་བོད་བསྐྱུར་གྱིས་
 བཀོད་ཡོད་པས་དེ་དོན་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་ལྷན་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་གོ་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་
 དབུས་རྒྱུན་སྐབས་སྡེ་གཉིས་ཐེངས་པར་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐབས་སོ་སོའི་གསུམ་ནས་
 གྱང་གཞོན་ལྷན་དབུས་ཀྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཆང་དུ་སྐབས་སོ་སོའི་དབུས་རྒྱུན་རིམ་བྱུང་གི་
 པར་སྐྱོམ་སྒྲིག་གཞིམ་གནང་ཡོད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་བསྐྱེད་ཡོད། སྐབས་འདིའི་
 བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་དབུས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་དེ་ལྟར་གཞོན་ལྷན་
 དབུ་བརྟེས་པ་ནས་བརྒྱུད་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་དབུས་རྒྱུན་གོང་མ་རིམ་པའི་མཛད་རྗེས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་འདི་བཞིན་དཀར་སྐུག་དང་གོགས་

བར་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་བརྒྱན་གྱི་གནས་སྤྱོད་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིར་བཙན་བྱེད་བོད་
མིའི་བོད་དོན་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷག་པར་གཞོན་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཉ་ཅང་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྟགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་དག་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་བའི་གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ནས་མཐེན་རྟགས་ཡོང་སྤྱོད་
སོགས་དགོས་དམིགས་དུ་མར་གཟེགས་ནས་འདིར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་
དབུ་བརྟེན་བའི་དུས་ཅན་དང་། འགན་འཁུན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠ བ་དང་སྟབས་
བསྟུན་གྱིས་བར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་བཙས་དགོས།

བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན།

བཀའ་བྱུང་བཟུང་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད་མཆོག

བཟུང་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད་མཆོག་ནི་
 ༡༩༥༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་སར་འབྱུངས། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་ཀ་སྤྱག་དང་དོར་སྒྲིང་
 ལུལ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་སློབ་གྲྭ་གསལ་ཅན་ཁག་གི་ནང་གཞི་
 རིམ་སློབ་སྦྱང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཡགོང་ས་

མཆོག་སྟོན་འཁོར་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་ཤོལ་ལ་ཕེབས་རྗེས་སློབ་མཆོངས་བཞག་སྟེ་མ་སུ་
 རི་དང་སིམ་ལ་སློབ་གྲྭ་སོ་སོར་དབྱིན་ཇིའི་དགེ་ལྡན་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་
 ༡༩༦༡ ལྷ་ ༥ བར་ཕྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཁང་དུ་དབྱིན་ཡིག་གི་བྲུག་ལས་གནང་།
 དེ་རྗེས་དོར་སྒྲིང་དུ་བསྐྱར་ཕེབས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱང་མཚུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣
 ལོར་སློབ་ཐོན་སྐབས་སློབ་སྦྱང་དང་སྦྱོང་ལམ་ཅེ་ཕུད་ཀྱི་གཞུང་ས་ཉུགས་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༦༣ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་བྲུག་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥
 ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལོར་སྤྱི་ཚུལ་ཡིག་ཆ་དབྱིན་བྱུང་བསྟོན་བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩
 ལོར་བོད་མིའི་ཕྱི་ནང་ཤེས་ཡོན་གོང་མཐོང་སྟེ་ལ་ཐབས་སུ་ཤེས་བྲུག་སར་དེབ་གསར་
 འདོན་གནང་། ཤེས་རིག་རྒྱུ་གར་གྱི་ལས་བྱེད་ནང་མ་མཐུན་པར་གནས་སྟངས་
 ཉམས་ཞན་འཐོར་ཉེར་གྱུར་སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་དང་བྱུང་གིས་རྒྱུ་གར་འགན་
 འཛིན་གྱི་འགན་བཞེས་གནང་བས། ཕྱི་ནང་མཐུན་ཆེན་སྟོན་ལས་ལེགས་སུ་སོང་ཁར་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥། ༡༩༧༦ སོ་སོར་དངོས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༧༠ ལོར་བོད་རིགས་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་
 སྐྱོང་གསལ་དང་ཚོགས་གཙོར་འོས་འདེམས་ཞུས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཙོ་ལོ་བཞི་དང་། ཕྱི་

ལོ་ ༡༩༧༧ བར་སློབ་སྟོན་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་
 ༡༩ ཉིན་ཟིལ་བསྐྱགས་བྱུང་ཆེ་ཞོར་ལྷོགས་དགོས་པའི་བསྐོ་བཞག་གནང་ཡང་མཛད་
 བྱེད་དབང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་དགོངས་ཁྱེ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་
 ༡༩ ཉིན་ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཆའི་ལས་དོན་ཞོར་ལྷོགས་གནང་དགོས་
 གཤམས་ཀྱང་ཆེབས་ཞབས་སུ་བཅར་དགོས་སོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་
 དགོངས་ཁྱེ་གནང་དགོས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནས་ཟིལ་བསྐྱགས་
 བཀའ་སློན་གྱི་ཕྱག་རོགས་སུ་བསྐོས་པ་ལྟར་འགན་ཁུངས་བཞེས། ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡
 ཚེས་ ༡ ནས་བཟུང་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཆར་གི་བྱུང་ཆེ་ལས་འཕར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡
 ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཀའ་སློན་ཕྱག་རོགས་སུ་བསྐོ་བཞག་བསྐྱུངས། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ནས་ཟིལ་བསྐྱགས་བཀའ་སློན་དང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་
 ༡ ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཤེས་རིག་བཀའ་
 སློན་ཏུ་བསྐོ་བཞག་སྐུ་ལ་ཐོག་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཆར་གི་བྱུང་ཆའི་ལས་འཕར་བཞེས། དེ་
 རིམ་བཟེས་ཡོལ་སྤྱི་རིམ་སུ་ཕར་འགྲུངས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཕྱི་ལོ་མཇུག་ཏུ་
 བཟེས་ཡོལ་ཁྱེས་སྐུ་ལ་གནང་ཉེ་སྐྱ་ཆེ་ཉིལ་པོར་སྤྱི་ཁྱེའི་ཞབས་འདེགས་ཁྱེས།

ཕྱི་འབྲུམ་ཆོག་གསལ་གཙོ་དང་བཀའ་ཁྲི་བྱུང་པ་མཁམས་དབང་ཟམ་གདོང་།

སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གསལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་བོད་མདོ་ཁམས་འཛོལ་

ནགས་འབྲུག་ཤོད་པ་ཆང་ཡབ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་

དང་། ཡུམ་བརྒྱ་མཁའ་འགྲོའི་རིགས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་

འབྱུངས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་བཞིར་ཡངས་ཅན་ཕུན་ཆོག་གསལ་

སྲིང་དགོན་པར་མེས་པོ་དགེ་སློང་མཉམ་གཏན་བཞུགས་

གནང་། དགྲུང་ལོ་ལྔ་ལ་མེམས་སྐབས་ཟམ་གདོང་སྐྱ་མེད་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་

འཛིན་གྱིས་འཛོལ་དགའ་ལྡན་བདེ་ཆེན་སྲིང་དུ་ཁྲི་འདོན་ཞུས། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་

མེམས་སྐབས་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་སྐུབས་རྗེ་ཟངས་འབྲུམ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་

དྲུང་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ་བསྐྱབ་སྟོན་བཞེས། དགྲུང་ལོ་དགྲུང་མེམས་

སྐབས་བཞེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ངག་དབང་སྐྱེན་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྱུན་མོང་བའི་

རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་

འབྲས་སྦྱངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། གཞུང་ཆེན་གྱི་སྒོ་བ་གཉེར་འགོ་འཇུགས་

གནང་ཏེ་དབུ་མ་རྩིང་པའི་འཛིན་གྲུབ་པར་མེམས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་

བཅན་བྱོལ་ལ་མེམས། ལོ་དེའི་དགུན་ཚོག་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཉིལ་པོར་མེམས་སྐབས་

མཁན་ཆེན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡོངས་ཚོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ལ་སྐུབས་མགོན་

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཁན་པོ་དང་། ལ་སྐུབས་

རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྲིང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལས་སྟོབ། མཆོན་ཞབས་གསེར་

གོང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསང་སྟོན། ལ་སྐུབས་རྗེ་ཁྲི་བྱུང་དོ་རྩེ་འཆང་མཆོག་གིས་

དབུས་ཁ་སྐོང་གིས་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་པའི་བྱང་ནས་འཕགས་ཡུལ་རྩོམ་རྩི་གདན་གྱི་
 བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པའི་དགེ་སྐོང་གི་དངོས་པོ་
 ཡང་དག་པར་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ དབུས་དབུས་ནས་རྩ་སར་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཞབས་སྒྲེར་ཞུགས་ཏེ། ཁལ་ཏྱར་གདན་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་
 རིག་པའི་སློབ་ཁྱིད་དང་། ༡༩༤༡ ལོའི་གྱི་ཟླ་ ༡༠ རས་སིམ་ལ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་
 སློབ་གྲུའི་ཆོས་དགེ་དང་། ༡༩༤༣ ལོར་སློབ་སྦྱིའི་ལས་ཆབ། ༡༩༤༤ ལོར་རྩོམ་སྒྲིང་
 གཏན་སློབ་གྱི་ཆོས་དགེ་ ༡༩༤༥ རས་ ༡༩༥༠ ལོ་འགོའི་བར་ཁལ་ཏྱར་གཏན་སློབ་གྱི་
 སློབ་སྦྱིའི་ལས་ཁུར་ཞུ་སློབ་གཉེར་མཇུག་སྒྲིང་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་དགེ་
 བཤེས་ལྷ་རམས་འཕར་མ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་སྤྲུགས་རམས་པའི་དམ་འཛིག་
 པ་གནད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ རས་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ བར་ཐར་ཏ་མཐོ་སློབ་གྱི་སློབ་སྦྱིད་དང་། གྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༥ རས་ ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་བར་ལྷར་ཏ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་
 ཁང་གི་རེས་སྟོན་པའི་མཛད་འགན་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱིས་ཆོགས་རྒྱུང་གི་ཆོགས་མི་
 དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ རས་ ༡༩༥༥ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་ལྷན་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ཐད་བསྐྱོས་སྤྱི་འཐུས་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོའི་མཆན་གནས་མཛད་ཁུར་
 བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ རས་ ༡༩༥༧ བར་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་
 དང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོའི་མཛད་འགན་སྤུ་མཐུད་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ གྱི་
 ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༢ ཉིན་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོའི་ནང་འོས་
 གངས་ ༣༡༩༩༩ རྩལ་བ་དང་། གྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་
 མོའི་ནང་འོས་འཕེན་སྤྱིའི་ཅ་འཕོར་ཁྲོན་བསྐྱེམས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བཞེད་དང་

གངས་ཆུང་ལྷ་བཙུང་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་པར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་
 ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་པར་བསྐོས་གཞིག་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཕྱི་
 ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༥ ཉིན་ལས་ཁུངས་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་ལས་ལུན་ལོ་ལྟེ་རིང་
 མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲི་སྐུ་བས་དང་པོ་དང་། བཅའ་བྱོལ་པོ་ད་
 གཞུང་བཀའ་ཤལ་སྐུ་བས་བཙུ་གཉིས་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པར་མཛད་འགན་བཞེས་
 ཏེ། ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་དགོངས་པ་དང་། བཅའ་བྱོལ་པོ་ད་
 མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལོག་བདེན་པ་དང་། འཆེ་བ་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་
 མང་གཞོན་རིང་ལུགས་བཀའ་ཉུགས་བྱུག་བརྒྱུར་བཟུང་བའི་གཞུང་མིང་འཛིན་སྐྱོང་
 ཐད་ཆབ་སྲིད་ལྟ་སྲུབ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས། ལག་བསྟར་གྱི་བཀོད་སྟོན་གྱི་
 བཅས་པར་གསལ་གཏོང་ཡར་ཐོན་དང་། མ་ཆང་བ་མེད་པའི་མདུན་བསྐྱོད་ལམ་གྱི་
 མང་གཞི་སྤྱི་བརྟན་ཞིག་གཏོང་སྲུབ་པའི་སྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ཕྱི་
 ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་བསྐྱུའི་བཀའ་ཁྲི་སྐུ་བས་གཉིས་པའི་
 འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོའི་ནང་འོས་གངས་ ༣༠༤༣༤ ཐོབ་སྟེ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༡.༤༤ ཟེན་ནས་
 གངས་མང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༣ ཉིན་དངོས་གཞིའི་
 བཀའ་ཁྲི་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོའི་ནང་འོས་འཕེན་པ་གངས་ ༡༤༡༡༦ བྱུང་སྟེ་བརྒྱ་
 ཆ་ ༩༠.༡༢ ཐོག་ནས་གངས་མང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་པར་བསྐོས་གཞིག་སྐུ་བ་ཏེ། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༠༠༤ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མི་
 མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་ཐོན་བཀའ་སློན་གྱི་པར་སྐུ་བས་གཉིས་པ་དང་། བཀའ་ཤལ་

སྐབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་ལས་ཁུར་དང་གསང་བའི་དམ་བཅའ་ལུལ་
 རས་པོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་དངོས་སུ་
 བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ རས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་མཛད་ཁུར་བཞིས་པ་མ་ཟད།
 ༡༩༧༤ རས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྐབས་རྩའི་ཐུགས་འགན་ཡང་བཞེས་བཞིན་
 པ། བཀའ་སློན་གྱི་རྒྱུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལྟ་བུ་
 དང་། ཁྲིམས་སྲོལ་ལས་དོན།གཞུང་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་བཅས་པར་མཁྱེན་
 རྒྱུ་མཛད་དུ་བྱུང་ཞིང་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཀན་པོར་གྱུར་ཡོད།

བཀའ་བླུང་ཨ་མ་ཇེ་བཙུན་བསྐྱེད་མཆོག་གི་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ས་ལྷ་སར་སྐྱེ་བཞུངས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལྷ་ས་གཞན་
ཞིང་སློབ་གྲུང་སྐྱེ་ཡོན་གསན་བསམ་དབུ་འཇུགས་
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཀ་སྐྱག་ཡི་ཤུའི་སློབ་གྲུང་དང་
རྩོམ་སྒྲིང་དུ་ཀོ་ལུ་སློབ་གྲུང་བཅས་སུ་སློབ་གཉེར་གནང་
སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་བྱུང་ཉིད། བཞུགས་
སྐྱར་ན་རམ་ས་ལར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུས་བཞུགས་སྐྱེ་
མཆེད་ནང་མི་ལྷན་འཛིན་སྐྱབས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། སློབ་སྐྱོད་གཞན་
ཞིག་ནས་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བའི་གནས་བབས་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ་སྐྱབས་ལས་
ཡིད་སྦྱོའི་གནས་སུ་སྐྱུངས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོར་སུ་ཇེ་ལན་ཏེ་དང་། ཡིང་ལན་བཅས་
སུ་ལོ་གསུམ་རིང་དེད་དུས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ལོར་རྒྱ་གར་
དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་སྐྱུའི་གཅེན་མོ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱག་རྩོགས་
དང་སྒྲིངས་ཞབས་ཞུ་གནང་།

གཅེན་མོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་མ་ཐེན་པའི་ཡིད་སྦྱོའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་བརྟེན་
བཀའ་འབྲེལ་ལྷན་བོད་ཁྱིམ་འགན་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་འགན་བཞེས་ཏེ། ད་ཆར་གཏན་
སློབ་ཆེ་རྒྱུ་ ༡༩ དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུ་ ༡ བཅས་ད་བར་བྱ་སྐྱག་གྲངས་ ༥༦༧༠༡ ལ་
འཆོ་སྦྱོང་གཙོ་གྱུར་རང་རང་གི་ཤེས་ཀྱས་དང་མཐུན་པའི་དེད་རབས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་
སྐབས་དང་ལམ་སྟོན་མཛད་ཡོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོག་

སློབ་གཉེར་མཐུན་བྱ་རྒྱུ་ལོས་སྐབས་ཐོབ་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་མཐོ་རིམ་སློབ་བྱ་གསར་འཛུགས་ལས་འཆར་སྤེལ་བ་བཞིན་རྗེར་ལོར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ངོས་འཛིན་བཀའ་འཁོལ་ཐོབ་པ་དང་། བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུར་གོ་སྐབས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཐོབ་པ་སོགས་ལག་བསྟར་འགྲོ་ཐུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་དང་པོའི་ཚོགས་གཞོན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་ནང་སྐྱེ་ཁབ་ཐངས་གསུམ་པའི་ཚོགས་གཙོ་གནང་སྟེ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཆོམས་འདྲི་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཐུགས་ཞིབ་གནང་ཡོད་པ་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཐོག་དཀའ་སྤྱུག་སྤྱིར་དགོས་བྱུང་བའི་ཡ་ར་བའི་དངོས་བྱུང་གནས་སྤངས་ལྷད་མེད་འཛམ་གླིང་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་སྤྱད་ཡིག་ཐོག་གསལ་བསྐྱགས་སྤེལ་གནང་མཛད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་བཅའ་སྟོན་བྱུང་བ། <<བོད། དའི་ལོ་རྒྱུས།>>ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་ཕྱི་ནང་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ལྷག་ནང་ཐབ་བསྐྱར་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

བཅན་བྱོལ་བའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་སྤྱིར་ལ་སྐྱེད་ལ་འཕྲད་སྐབས་དཀའ་སེལ་མཐུན་གྲོགས་ཁྱེད་ལུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་ནས། ཕྱི་ནང་གང་ས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཆེ་བསྟོད་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་བྱུང་བ་གངས་ ༤༤ ཁོངས་དཔེ་མཚོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ནི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁྲོས་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཕྱི་ཟླ་ ༩

ཆེས་ ༡ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༤ བཅས་སོ་སོར་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་
གཞུངས་ཐོན་བྱང་བའི་ངོས་འཛིན་དང་། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཨ་མ་ཞེས་མཆན་གསོལ་
མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ནས་འདེམས་ཐོན་བྱང་བ་
ལ། ཡལོང་ས་མཆོག་ནས་བསྐོས་བཞག་སྐུལ་བ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱད་མེད་ཀྱི་
བཀའ་ཁྲོན་ཐོག་མ་དེར་གྱུར་ནས་ཤེས་རིག་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་མཛད་
ཁུངས་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་བུ་ཕྱག་ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་
རང་དོན་ཁྲོས་གཏོང་གིས་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ལྷག་བསམ་གཡོ་མེད་བྱག་ལས་གནང་བའི་
ངོས་འཛིན་དུ་ MEDAL OF UNESCO ཞེས་བའི་གཞུངས་རྟགས་ཐོབ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༩ ཉིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱད་མེད་ཉིན་མོར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བྱད་མེད་
ཀྱི་རུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གཞུངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་ NARI SHAKTI PURASKAR
ཞེས་བའི་བཞིན་རུ་གར་སྤྱིད་འཛིན་མཆོག་ནས་གནང་སོན་བྱང་ཡོད་པ་བཅས་སོ།

༡༡། ལག་ཁྱུང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ།

བཅན་ཕྱོད་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ལྷན་གྱི་བཀའ་
 གྲོལ་བའི་ལག་ཁྱུང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་དམ་པ་ཁོང་གི་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་ཁམས་བྲག་གཡལ་བ་མཛེས་བཅུ་ཆང་ཁྱིམ་
 ཆང་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་ ༡ ནས་ཆབ་མདོ་
 དང་བྲག་གཡལ་བ་དུ་འབྲི་སློབ་དང་། ལུས་རྒྱལ་སོགས་
 རིག་གནས་དང་ནང་དོན་རིག་པ་བཅས་སློབ་སྦྱང་གནང་། དགྲུང་ལོ་ ༡༩ ལ་ལྷ་སར་
 མེགས་ཉེ་རུ་སྟོན་བྲལ་ཆང་དུ་བསྐྱུས་བྲག་ནས་འགོ་བཙུགས་ཉེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་
 རྒྱུ་སློབ་གཉེར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་མི་ས་མ་རི་བརྒྱད་རྒྱ་གར་དུ་བྱོས་ཕྱོད་
 དུ་མེགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་ཕ་ར་ཏ་སི་ལེགས་སྐུར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུར་ལེགས་སྐུར་
 གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཉིན་དེའི་སྐད་ཡིག་མཆན་ཉིད་བཅས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་།
 དེ་ནས་སློབ་ཐོན་གནང་མེས་རང་། གཞུང་གི་བཀའ་དཔོངས་ལྷར་ཕ་ར་ཏ་སི་ཉིན་དུའི་
 ཡུ་ནི་ཕར་སི་ཁི་ནང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་གཞི་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་གཞུང་
 ཞབས་སུ་ཞུགས་ཉེ། ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་ནང་བྱ་གཞི་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་
 བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོགས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་གཞི་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡
 ལོར་བྱིལ་བསྐྱགས་དྲུང་ཆེ་གཞིན་པར་བསྐྱོ་གཞིག་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་བཀའ་
 དྲུང་གཞིན་པར་གནས་སློབ་བསྐྱོ་གཞིག་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བྱིལ་བསྐྱགས་དྲུང་ཆེན་གནས་སློབ་བསྐྱོ་
 གཞིག་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་གི་ཆོགས་མིར་བསྐྱོ་

གཞིན་ཁུ་སྒྲུབ་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་ཆོག་པ་ཆུང་གི་རྒྱུན་ལས་དྲུང་ཆེར་བསྐྱོད་
 གཞིན་ཁུ་སྒྲུབ་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་བཀའ་སློན་དུ་འདེམས་སོན་བྱུང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣
 ལོ་ ༡༩༤༤ བར་སྐབས་ ༡༠ བའི་བཀའ་ཤག་གི་ནང་སྲིད་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་
 བཀའ་སློན་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོ་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་མཛད་འགན་བཞུགས་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོར་སྐབས་ཡང་བཀའ་སློན་དུ་འདེམས་སོན་བྱུང་སྟེ། སྐབས་ ༡༡ བའི་
 བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་མཛད་འགན་བཞུགས་སྟེ། བོད་ནང་སྲིད་དང་། བདེ་སྐྱོད་།
 ཆོས་རིག་ བཅས་ཀྱི་བཀའ་སློན་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་ལུན་
 ཆང་རྒྱུ་བཞུགས་ཡོད་དུ་ཕྱེས་ཏེ་བཞུགས་སྐབས་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོ་བར་ཞོར་སྲིད་
 བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོད་ཁང་དུ་མཛད་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་སྟེ་ཆོན་གྱི་ཕྱག་ལས་
 གནང་བཞུགས་ཡོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་སྐབས་ཚམ་ནས་བསྐྱུན་བཞུགས་སྐབས་བཅས་གནང་
 ཐུས་ཡོད་པ། ཁ་སངས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༡༠ ལྷ་འོ་ཐོ་རེངས་ཆུ་ཆོད་ ༩ པ་
 ཚམས་ལ་སྐྱུ་ཆེའི་འཕེན་བ་རྒྱུ་ལས་འདུག་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་བསྐྱུས་སྟེ།

བཀའ་སློན་ཁྱིམ་རྒྱུ་བཟུང་མཐོང་བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་མཆོག་

བཀའ་སློན་ཁྱིམ་རྒྱུ་བཟུང་མཐོང་བསྟན་འཛིན་
ནམ་རྒྱལ་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་
ལྷ་སར་འཁུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཡལོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཅན་
ཁྱོལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོང་གི་

ལབ་ལུས་སྐྱོན་མཆེད་དང་བཅས་མ་སུ་རིར་བཅན་ཁྱོལ་དུ་འབྱོར་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
ལོར་རང་གཞུང་ནས་ཁོང་གི་སྐུ་ལགས་སེམ་ལ་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱིར་བསྐོས་བཞག་
གནང་བས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སེམ་ལར་ཕེབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ནང་མི་དང་ལྷན་
རྒྱུ་སྤྱི་དུ་གནས་སློབ་ནས་དེ་གའི་སློབ་གྲྭ་(Mount Hermon)དུ་སློབ་ཞུགས་ཀྱིས་
ཆོན་རིག་སྒྲེ་ཆོན་ཁོངས་ནས་སློབ་མཐར་ལེགས་སོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་
༡༩༩༤ ལོར་བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་ལ་སླི་ཞུ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཁོང་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་བོད་གཞུང་ཞེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་བྱུང་ཡིག་དང་ལོ་རྒྱུད་
ལས་འཁུར་བཞག། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ལྷན་ཆོགས་ཐོག་མར་དབུ་
འཇུགས་གནང་མཐུན་བཞི་ཡོད་པའི་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་
བཞུགས་སྐར་ན་རམ་ས་ལར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་སློང་
ཆོགས་སློང་འཆོགས་གནང་ཞིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོགས་དངོས་སུ་དབུ་བཞུས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་པོའི་དབུས་རྒྱུན་
གནང་རིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གས་
ཀྱི་གནས་རིམ་དུག་པ་བཀའ་བྱུང་ལས་རོགས་སུ་བསྐོས་གཞག་གནང་བ་བཞིན་ཐུགས་

འགན་བཞེས། གཞན་ཡང་ཞོར་དུ་<<ཤེས་བྱ།>>དང་<<མོད་ཀྱི་གསར་
འཛིན།>>གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟེན་གྱི་བཤང་གནད་ཚུངས་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཚོགས་
 གཙོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོ་ ༢ ཚེས་ ༧ ཉིན་གནས་འཇམ་དུག་པ་ཨ་
 རིའི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཁིན་ཀྲོན་དུ་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཙོད་གནང་ཐུང་ཡགོང་ས་
 མཆོག་གི་དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་གྱི་ཐུགས་འགན་ཡང་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོ་ ༧
 ཚེས་ ༣ ཉིན་བཞུགས་སྐྱར་དུ་མཐོང་མེས་སློབ་གྲ་ཞིག་ལུང་འཇུགས་བསྐྱར་རྒྱུའི་འགོ་
 འཛིན་ལ་བསྐོས་གཞག་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་གནས་འཇམ་ལྷ་
 བར་གནས་སྐྱར་དང་འབྲེལ་ཨ་རི་ཕྱི་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་དུ་བསྐོས་གཞག་
 གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོས་ ༡༩༥༣ བར་དམིགས་བསལ་བོད་མི་མང་གོས་ཚོགས་
 གྱི་འདམས་ཐོན་ལུང་པའི་བཀའ་སློན་གསུམ་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཡུན་དེའི་
 རིང་ཁོང་ནས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་དང་། རང་སྲིད་ལས་ཁུངས། རིལ་བསྐྱུགས་
 ལས་ཁུངས་བཅས་གྱི་བཀའ་སློན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༧ ལོར་དུས་ཡུན་ལོ་གཅིག་རིང་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་ཐུགས་འགན་ཡང་བཞེས་
 ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཁོང་གཞུང་ཞབས་ནས་དགོངས་ཞུས་གིས་ཨ་མི་རི་
 ཀར་གནས་སློབ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་དེར་ཁོང་གིས་བོད་ནང་གི་ལོ་བདུན་(Seven
 years in Tibet)ཞེས་པའི་སློག་བརྒྱན་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་དང་། སློག་བརྒྱན་འཁམས་
 གྲིད་པ་སོགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོའི་ནང་སེ་སྐུ་མོར་གྱི་(Stanford
 University)གཙུག་ལག་སློབ་གྲ་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་རབས་སྡེ་ཚན་ནས་གདན་ཞུས་གནང་
 བ་བཞིན་དེར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་པ་དང་། དེར་བོད་རིག་པ་

གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་བོད་རིག་པའི་ཉམས་ཞིབ་འཛུགས་སྤྱན་ཐོག་བྱས་ལས་
 གནང་མཁན་གྱི་བོད་རིག་པའི་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད་པ་
 དེ། གཞུག་ལག་སློབ་ཆེན་དེའི་ནང་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་གཞི་ལས་གནང་རིང་སྤྱི་ནོར་
 ལ་གོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐེངས་གཉིས་གདན་ཉན་གནང་བྱུང་བ་བྱུང་
 བས་ཆོན་རིག་དང་ནང་ཆོས་དབར་གྱི་དོན་གནད་གཤམ་ཆེ་ཁག་བཀའ་བསྟར་གནང་
 བྱུང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་བཤེས་བྱུང་བ་སྤྱན་སྤྱིན་པ་ལགས་དང་ལྷན་<སྤྱི་
 རྒྱུ་དང་གཞན་པའི་ཉམས་ཞིབ་སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས།>ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་
 བྱུང་བ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་<བརྒྱ་ཐམ་པའི་བོད་དོན་སྤྱི་གཞི་འཛུགས།>ཞེས་པ་
 དང་། <མ་འོངས་པའི་བོད།>ལ་གོང་ས་ལྷུ་ལའི་སླ་མ་མཆོག་གི་ཐེབས་ཆ།>བོར་
 བརྒྱག་ཤོར་པའི་ཞི་བདེ།>ཞེས་པ་འདི་དག་གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་གྱི་གས་སུ་
 ཡོད་པར་བརྟེན་མཆོན་བྱང་འདི་དག་བརྒྱད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་དང་བོད་དོན་སྤྱི་བ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྟེ་མང་སྟེལ་ཡོད་པ་
 དེ། གང་ལྟར་ཁོང་གིས་གཞུང་ཞབས་ནས་དགོངས་ཉན་གནང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་
 གྲུ་ཁག་ཏུ་བོད་བསྟན་སྤྱི་དམི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱི་སྤྱད་སྤྱད་པས་མ་ཐོལ་མེད་གིས་སུ་
 མ་ཐུང་བྱས་ལས་མང་པོ་གསར་གཏོད་དང་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་བྱ་གས་འགན་
 བཞེས་ནས་བོད་དོན་ཐད་པན་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

དམིགས་བསལ་སྐྱེའོ་བ་བྱུང་བ་བཀའ་བྱུང་རྒྱ་རི་མོ་ལྷོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚན།

༡༩༡༡ | བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་མདོ་ཁམས་
ཉལ་རོང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཡབ་རྒྱ་རི་ཉི་མར་བཟའ་
ཆེ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆུན་པའི་སྐུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་།
ཁོང་མཁན་པོ་ཨ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་བདེ་པའི་ཉི་མའི་ཡང་
སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོངས་

ལྷགས་སུ་རྒྱ་རི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཅམ་ནས་རྒྱ་དམར་
གྱིས་བོད་སར་བཅན་འཇུལ་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་ལ་དུས་འགྱུར་བྱུང་ནས་ནང་མི་དང་
མཉམ་དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕྱེབས་ཆེས་དོ་རྩེ་སྤྱིར་དུ་ལོ་ཤས་རིང་སློབ་བསྟོན་གྱིས་ཡིན་
ཡིག་སློབ་སྦྱང་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཅམ་ལས་སློབ་སྦྱང་སུ་མཐུད་གནང་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་མ་བྱུང་བ་དང་། སྐུ་ན་མ་དུས་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་ཅ་དོན་ཐོག་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་
འགོ་འཇུགས་གནང་འདུག དེ་ཡང་རྩེ་རྩེ་སྤྱིར་དུ་རང་དབང་སྦྱང་སློབ་གསར་ཤོག་གི་
ཅོམ་སྤྱིག་པ་དང་། ཡིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་བོད་གནས་བསྐྱར་ཞིབ་དུས་དེ་བ་ཀྱི་ཅོམ་
སྤྱིག་པ་ཡང་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ནས་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་འཇུལ་བྱུགས་གྱིས་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་
དོན་གཅོད་ཁང་གི་བྱུང་གཞིན་གནས་རིམ་ཐོག་ལས་འཁུར་བྱས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༠ ལོར་ཆོམ་ཁང་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུགས་གསར་འཇུགས་གནང་མཁན་གས་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་མ་
ཟད་རྒྱ་ལས་དང་ལྷག་པར་ཆོགས་གཅོའི་ལས་ཁུར་ཡང་བཞེས་གནང་ཡོད། དེར་
སྐབས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་རྒྱ་ཆེ་

ལོས་དེ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཅམ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་དཔོན་
 རིགས་ཁག་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཐོད་ཀྱི་གནད་དོན་སློར་ཁྱུ་གཏུགས་དང་། ཐོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱིར་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནད་རྒྱུ་མཆོན་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཁག་
 ལ་འབྲེལ་བ་གནད་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོའི་རྒྱ་ ༤ རང་བཀའ་བླང་ལས་རིགས་སུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་
 བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ཐོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་འགོ་འཛུགས་
 གནང་བའི་ནང་སྐབས་དེའི་བཀའ་ལློན་ཀྱན་བདེ་སྤྱིར་ཐོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གི་
 དུག་རིགས་ཁྱུས་ཏེ་བཀའ་འགག་གི་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བའི་ཐོག་ནས་ཐོད་རང་དབང་བདེན་
 པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཆོགས་འདུའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་རྒྱ་ ༤
 རང་ཐོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་འགན་འཛིན་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ལས་འགུལ་
 བཞེས་ཡོད། ཐོན་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་ཇ་དུག་རང་བཞིན་གནས་བབ་ཐོག་ལས་དོན་གཞི་རྒྱ་
 ཆེ་ཅམ་གནང་སྤྲད་ལོ་དེའི་ལོ་འཇུག་ཅམ་ལ་གཞུང་ཞབས་ནས་ཅ་དཔོངས་ཁྱུས་ཏེ་
 རྒྱང་འབྲེལ་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ལས་འགུལ་ནང་ཀླང་འགན་བཞེས་སོགས་གནང་ཡོད། གྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩ བར་སྐབས་བདུན་པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁོངས་མདོ་སྟོད་
 སྤྱི་འཐུས་དང་སྐབས་དེའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོའི་མཇུག་འགན་བཞེས་
 ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྒྱ་ ༡༡ པའི་ནང་དེའི་བསྐྱགས་བྱུང་ཆེ་ལས་འཕར་གནང་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཤེས་རིག་བཀའ་ལློན་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་
 བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་གྱི་དེའི་བཀའ་ལློན་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
 ལོར་བཀའ་ལློན་ནས་ལས་འགུལ་རྗེས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་དང་། ཨ་རིའི་གྲོས་

ཚོགས་སུ་འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱ། དེ་བཞིན་ས་གནས་བབས་འབྲེལ་གྱི་ཆ་ནས་ཨ་རིར་
ཕྱི་ཤིལ་འགན་འཛིན་བཅས་ཀྱི་མཛད་འགན་ཡང་བཞེས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཐ་གིང་ཁོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
ལས་འགལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཙོ་བོ་དང་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་བྱུགས་འགན་
བཞེས་འབྲས་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་བཞེ་ཡིས་སྤྱི་ལོར་ཡཁོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་པོ་བྱང་དཀར་པོར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཛུལ་འབྲུག་གནང་རྒྱུར་འོག་གྲུབས་དང་།
ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་
དབུ་ཁྲིད་ཚོས་ཡཁོང་ས་མཆོག་དང་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱུགས་ཆེར་བྱུང་ནས་བོད་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་(Tibetan Policy Act 2002) ཞེས་པའི་སྤྱིམས་ཡིག་བཞག་གནང་ཡོད།

༡༽ བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་མོལ་ཐོག་བྱུག་ལས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ དང་ ༡༩༩༤ ལོ་སོ་སོར་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་མོལ་རྟོགས་ཞིབ་སྤྱི་
ཚབ་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཚོགས་མིར་ཐེབས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་དཀྱིལ་ཅམ་ནས་
ཨ་རིའི་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་རྗེས་ཨ་རིའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་
སོགས་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཅམ་ནས་བོད་རྒྱའི་དབར་
འབྲེལ་བ་ཡོང་ཐབས་ཨ་རིའི་གཙོ་གྱུར་ཡོ་རོབ་དང་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་འགོ་
འཁྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩་ནང་བོད་རྒྱའི་དབར་ཐད་ཀར་གཞུང་
འབྲེལ་འབྲེལ་ལམ་མཐུད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་འཐབ་སྲོགས་གཅིག་གྱུར་བརྒྱུད་མ་
དགོས་པར་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཅང་ཅེ་མིན་གྱི་འོག་གི་མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་
བ་མཐུད་ནས་སྤེང་རྟོག་དང་། རྟོང་རྟོང་བཅས་སུ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་

ཆབ་དང་འབྲེལ་མོལ་ཐུག་འབྲང་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་བོད་རྒྱུ་
 དབྱས་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མཐུན་ཐུབ་ཏེ་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་པ་རྒྱུ་གི་སྡེ་འབྲིད་གནང་སྟེ་
 གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་མོལ་ཐེངས་དགུ་དང་ནང་ལྷན་གྲོས་མོལ་ཐེངས་གཅིག་བཅས་
 གནང་ཡོད། ལྷན་པས་དེའི་རིང་དབྱ་མའི་ལས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་རིམ་ལུགས་རྒྱུ་
 འབྲེལ་བཞུགས་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་རང་བཙན་མ་ཚད་པའི་དབྱ་མའི་ལས་ཀྱི་
 སྲིད་བྱས་འོག་དང་། ལྷན་པར་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་
 དགོངས་དོན་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་
 བསམ་འཆར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འབྲིད་ལ་སྤྱད་ཡོད། བསམ་འཆར་ཡིག་ཆར་རྒྱ་གཞུང་
 གིས་དོགས་གནད་ཡོད་རིགས་སེལ་ཆེད་དུ་བསམ་འཆར་ཀྱི་འབྲེལ་བཞུགས་ལོག་ཆ་
 སྤྱད་ཡོད། ལྷན་པས་དེའི་རིང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡང་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་གཅིག་
 གནང་ཡོད་པ་བཅས་མདོ་དོན་བོད་རྒྱུ་གནད་དོན་སེལ་རྒྱུར་འབད་བཅོན་ཡོད་རྒྱ་
 གནང་ཡོད།

༡༩ ཨ་རིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་དང་རྒྱུ་སྤྱི་གཞུགས་བཞུགས་པའི་ཐུབ་པ།

(Institutionalized)

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་དང་
 གྲོས་ཆོག་པ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་སྲིད་དོན་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དབྱ་བྲིད་
 ཆོས་ལ་གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐུགས་ཆེ་བསྐྱུན་ཐུབ་ཡོད་པ་དང་།
 ཨ་གྲོས་ཆོག་པ་གོང་འོག་ནས་གྲོས་ཆེད་དང་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་མང་དག་ཅིག་
 བཞག་ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ཟུར་འདོན་ཞུས་ན། ༡༩ ཕྱི་ལོ་

༡༩༩༡ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་(H.Con.Res.145) ནང་
 བོད་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བཟོད་ལངས་སྤྱོད་གས་གང་ཡིན་སྐོར་ལ་གྲོས་ཚད་གཅིག་བཞག་
 ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་ནང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཟེ་ཁྱོན་དང་། ཡུལ་ནན་།
 ཀན་སུལ། མཚོ་སྔན་བཅས་ཀྱི་ནང་ཁྱེ་བསྐྱེལ་བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བོད་དེ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་
 ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་བཅན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་བོད་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚབ་
 ཡུལ་ས་མཚོག་དང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་བཅན་བྱུལ་བོད་གཞུང་
 རེད་ཅེས་པའི་གྲོས་ཚད་དང་། ༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ཨ་རིའི་སྤྱི་དགུང་ནས་བོད་ཀྱི་
 སྤྱི་བྱས་སམ་(H.R. 1646: Tibetan Policy Act of 2002, and Other
 Provisions) ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་ཨ་རིའི་སྤྱི་དགུང་ནས་བོད་མིའི་རོགས་
 དུལ་དང་སློབ་ཡོན་གནང་རྒྱ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་དབུས་
 གཞུང་འཛིན་འབྲེལ་ཡོད་འགོ་འཁེད་རྣམ་པས་བོད་རྒྱའི་དབར་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་ཐབས་
 སོགས་ཀྱི་ཆེད་འབད་བཅོན་གནང་རྒྱའི་ཐོག་འབད་བཅོན་ཇི་གནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་
 ལྷན་ཐོ་གྲོས་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་དགོས་པ། བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུན་སྤྱི་ཚབ་བསྐོ་གཞག་
 གནང་རྒྱ་སོགས་གལ་ཆའི་གནད་དོན་མང་པོ་འཁོད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཏུ་ཅང་གལ་
 འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

༢། ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་དང་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གི་མཇུག་འབྲུད་གོ་སྤྱིག

སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཨ་རིའི་ཆིབས་བསྐྱར་

སྐྱེལ་ཞི་བདེའི་གཞིངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་ཡོང་ཆེད་ཐོག་མར་རང་གཞུང་དབུ་འཁྱིད་
 རྣམ་དང་གོ་བསྐྱར་དང་དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དེ་ལྟར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་ཐབས་རྒྱབ་
 གྱིར་འཆོལ་རྒྱས་མཆོན་ལས་འགྲུལ་རྒྱུད་གནང་ཡང་། གཞིངས་རྟགས་དེ་དག་
 གཙུ་པོ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱིའི་གཞི་བྱིན་དང་། གསང་གསུམ་མཛད་འཕྲིན་འགན་
 བཤམ་མངོན་གྱུར་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད། བྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་
 དམིགས་བསལ་སྐྱེལ་བའི་ཀྱི་ལས་གནས་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་ཡང་བོད་རྒྱ་ཞི་མོས་
 ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཆོགས་མིར་སྤྱ་མཐུད་བཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 བྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོ་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགྲུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ནས་
 དགོངས་ཁུ་གནང་རྗེས་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་ཆེའི་རིང་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་ཉམས་
 རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་མི་རིགས་དང་བོད་རྒྱུའི་འབྲེལ་བར་ཐུགས་པན་གསོས་རྒྱུའི་
 རེ་བ་བཅངས་ཏེ་ཕྱག་དེབ་ཅིག་འབྲི་ཆོས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་བཀའ་བྱུང་རྒྱ་རི་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་སྐྱེལ་ཆེ་ལོ་བོད་དང་བོད་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡགོངས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་རང་རྒྱས་གང་འདོན་གྱི་རྒྱས་
 པ་འདོན་མཁན་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་བོད་རྒྱུའི་དབར་དོན་དམ་གྱི་ཞི་འགྲིག་གྲུང་ཐབས་
 སྤྱེལ་བཅད་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས། བྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་
 ༡༩ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སན་པ་རན་སིས་ཁོར་སྤྱིའི་རྒྱ་ཆོད་ ༤ པ་ཡོལ་ཅམ་ལ་
 བསྐྱུན་གཞིའི་རྒྱུན་བས་སྐྱེལ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་རྒྱལ་བྱུང་ཡོད་
 པ་བཅས་སྐྱེལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱས་དང་མཛད་འགན་དང་གྲུབ་འབྲས་རི་ཐོན་སྤྱིད་བསྐྱུས་སྤྱ་
 བཀོད་པའོ།

ཆོས་གར་འགན་འཛིན་ལཱ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལོ་རྒྱུས་ལགས།

འཇམ་དབྱངས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (St.

Joseph's School) སྤོང་གྲྲ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཆོ་སྤྲིག་ཁོངས་སུ་

བསྟན་སྲུང་དང་སྤངས་དམག་མིར་ཞུགས། ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་

༡༩༧༠ ལོ་ ༡༩༧༤ ལོ་བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོས་གར་

ཀྱི་དབུས་གཉེར་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་བ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོ་ ༡༩༧༦ ལོ་སྤྲིག་འཇམ་དབྱངས་འགན་

འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་བར་ཆོས་གར་གཞིན་དང་

གཞིན་ལྷན་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཞིན་ཀྱི་ཆོས་སྤྲིག་པ་ཡང་གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཨ་ཁྱེ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ཐོག་མར་གསར་འཇུགས་གནང་མཁན་གྱི་གས་དང་འགན་འཛིན་ཡང་གནང་། ཕྱིས་སུ་བོད་གཞུང་ཆོས་གར་གྱི་འགན་འཛིན་དང་། མང་གཅོད་གསར་ཤོག་གི་ཆོས་སྤྲིག་པ་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཆོས་དབྱུང་བཞིན་གྱི་ཆོས་རིགས་དང་། བོད་དོན་དེའི་བསྐྱུགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སོགས་མང་དག་ཅིག་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད།

འཇམ་དབྱངས་ལོ་རྒྱུས་ལགས་ཀྱིས་བརྩམས་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ཅིག་

༡༽ བརྩམས་སྤྱང་ The Mandala of Sherlock Holmes

༢༽ རང་བཅོན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན།

༣༽ Buying the Dragon's Teeth 2004-

༤༽ Warrior of Tibet -The Story of Aten and the Khampas

Fight for the Freedom of Their Country 1987

༥༽ ཆབ་སྲིད་དབྱུང་བཞིན་གྱི་ཆོས་རིག་སྤྲིགས་བསྐྱུགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ།

Illusion and Reality 1989

བསྟན་འཛིན་ཚས་རྒྱལ།

མངའ་རིས་བསྟན་འཛིན་ཚས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
 རྡོ་རྗེ་གླིང་ (St. Joseph's School) སློབ་གྲུའི་སློབ་ཅུང་
 དང་། ཕྱིས་སུ་ཨ་རིར་སློབ་སྦྱང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༧ ནས་ ༡༩༥༩ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་དང་། བསྟན་
 འཛིན་ཚས་རྒྱལ་ལགས་ནས་དེ་མེད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྲ་དང་། ཆེ་ར་རྩལ་དམིགས་
 བསལ་མདུན་སྦྱོང་དམག་དབྱང་བཅས་སུ་ཕྱག་ལས་ཡང་གནང་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་ནས་
 ལོ་མང་རིང་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་དུ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་བདེ་སྤང་ལས་
 ཁང་དུ་ཕྱག་ལས་ཀྱང་གནང་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད།

ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད་ནི་བཅོན་ཕྱོད་དུ་ལེགས་ནས་རང་གཞུང་གི་སྤྱི་ཞུ་ལྷག་
 བསམ་མ་མེད་ཀྱི་ལས་ནས་གནང་བས་ཀྱན་གྱི་བསྐྱགས་འོས་ཀྱི་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་
 ཡོད། ཁོང་ ༡༩༤༠ ལོར་ལས་བྱེད་སློབ་གྲུའི་ཁོངས་སུ་ལེགས་ཏེ་ལོ་གཅིག་རིང་སློབ་
 སྦྱང་གནང་། དེ་མཆོམས་ཀྱི་ལ་བསྐྱགས་ལས་ཁུངས་དང་། ཕྱི་སྤྱང་ལས་ཁུངས་།
 དེ་རྗེས་ ༡༩༤༩ ལོར་ནང་སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་དྲུང་ཆེའི་ལས་འགན་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དྲུང་། སྤྱིག་གཞི་གཏན་འཁེབས་རྗེས་ནང་སྤྱང་དྲུང་ཆེའི་
 ཕྱག་རོགས་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དང་

པའི་གཞིག་ཆོག་ས་རྒྱུ་གི་ཆོག་ས་མ། ཆོག་ས་ཆེན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་
 བྱང་། དེ་བརྗེས་རྒྱ་ས་ས་གནས་རྒྱན་ལས་ཀྱི་བྱང་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ཆོག་ས་ཆེན་
 སྐབས་སྤར་ཡང་དབུས་རྒྱན་ལས་སུ་འོས་འདེམས་བྱུང་དོན་བཞིན་བྱང་ཆེའི་ལས་
 འགན་བཅས་རིམ་པར་བཞེས་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་འགན་གཤམ་ཆེ་
 བཞེས་སྤར་དགུང་གྲངས་ ༣༥ རོག་སྤྱི་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་རྒྱལ་བྱང་ཡོད།

བཟ་ཤིས་དབང་འདུས།

སྤྱོད་བཟ་ཤིས་དབང་འདུས་ལགས་ནི། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༥ ཟླ་བ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་གསར་མཁའ་ཆོས་
 མིང་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་
 བཞི་དང་གཙུང་མོ། བ་མ་བཅས་དང་ལྷན་དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་
 ཐེབས། ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་མི་ས་མ་འའི་

(Missamari)བཅན་བྱོལ་གཞིས་ཆགས་བཞི་གནས་ནས་བོད་ཐུག་ ༢༥ ཞིག་བཅན་
 བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་དང་ལོ་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་མ་སུ་རི་སློབ་གྲྭར་འདེམས་ཐོན་
 བྱུང་ཤིང་དབྱིན་ཉིན་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་མ་སུ་རིའི་
 འོན་བག་ཨེ་ལན་སློབ་གྲྭར་སློབ་ཡོན་ཐོབ་ཆེ་སློབ་ཐུག་གཞན་གསུམ་དང་ལྷན་དུ་སློབ་
 སྦྱོང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལོར་འོན་བག་ཨེ་ལན་སློབ་གྲྭ་ནས་བསྐབ་པ་མཐར་ཐོན་
 གྱིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ནང་ཐུག་ལས་གནང་མགོ་བཅུམས་ཡོད་པ་
 རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལས་ ༡༩༦༩ བར་ནང་སྤྱི་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ལོ་ལོར་

དབྱིན་ཡིག་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབས་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༣ བར་དབྱིན་
 ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་ཏུར་ཏམ་(Durham University)གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་
 ནས་སྤྲོད་དོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཐད་ཉེ་བའི་གཞུག་ལག་རབ་འབྱམས་པའི་བྱག་
 འཁྱར་བཞེས། དེ་རྗེས་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གྱིས་ནང་སྤྲོད་ལས་
 ཁངས་ཀྱི་ཞན་བྱང་གི་བྱག་ལས་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ནས་ ༡༩༩༥ བར་བོད་ཀྱི་
 གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་དང་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ་གཅིག་ལྷོགས་
 ཀྱི་བྱག་ལས་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༥ ལོར་ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་ཀྱི་བྱང་
 ཆེ་ལས་ཚབ་དང་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་དོན་གཅོད་དོ་མར་བསྐོ་བཞག་གནང་། གྱི་ལོ་
 ༡༩༩༣ ལོར་སྤྱི་ཚོར་འགོང་ས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློན་དུ་
 བསྐོ་བཞག་དང་ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་གཅིག་ལྷོགས་ཀྱི་ལས་གནས་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
 ནས་ ༡༩༩༤ བར་བདེ་སྤང་དང་ནང་སྤྲོད། གྱི་དེལ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་སློན་གྱི་མཇུག་
 འགན་ཐོག་ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷན་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ནས་ ༡༩༩༥ བར་
 ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་ཀྱི་མཇུག་འགན་བཞག་སྟེ་ལྷོ་ཡིར་རང་གཞུང་གི་སྤྲོད་སྤྱོད་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༥ བར་ལྷོ་
 ཡི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་དུ་བསྐྱར་བསྐོ་གནང་ཐོག་ཤེས་རིག་དང་གྱི་དེལ་བཀའ་སློན་གྱི་
 མཇུག་འགན་གཅིག་ལྷོགས་སུ་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ འགོང་ས་མཆོག་ནས་
 བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོར་བསྐོ་བཞག་གནང་། གྱི་ལོ་
 ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་ཁུས་གྱིས་ལྷོ་ཡི་སྤྱི་ཚབ་དོན་
 གཅོད་སྤྱི་མཐུན་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༣ བར་འགོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྲོད་
 ཡང་བཀའ་སློན་དུ་འདེམས་ཐོན་གྱིས་གྱི་དེལ་དང་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་སོགས་ཀྱི་

མཛད་འགན་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༤ བར་བདེ་སྤང་གི་ལས་གནས་
 བཞག་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རིམ་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་གནས་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ནས་
 ༡༩༩༥ བར་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་སློན་དང་ཁྲི་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་གྱི་མཛད་འགན་
 གཅིག་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་ ༡༩༩༩ བར་སྐར་ཡང་གྱི་རིམ་གྱི་
 བཀའ་སློན་གནང་བ་དང་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༢༠༠༡ བར་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་གྱི་
 མཛད་འགན་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་དུས་ཚང་རྩེ་ཁྲི་ལི་སྐྱེ་
 ཆབ་དོན་གཅོད་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་
 ཚོགས་མིར་འདེམས་བསྐོས་བྱུང་བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཨ་རིའི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་
 གྱི་ལས་འགན་བཞེས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་བ་ ༡ སོ་ནས་སྐར་སིལ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་
 གྱི་མཛད་འགན་བཞེས་ཏེ་ ༢༠༡༡ ལོར་སྐར་སིལ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ནས་དགོངས་
 བླུས་གྱིས་སྤྱི་དབུས་ལོ་ལོ་མིར་བཞེངས་གནང་ཡོད།

བཀའ་བླུ་བ་སྤྲོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་པ།

༡༣། །བཀའ་བླུ་བ་སྤྲོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་པ།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་
 རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་འབྱུངས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོར་ཡབ་ཡུམ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་
 ལོགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ཏུ་སློབ་
 བླུ་ས་གནས་སུ་སློབ་བྱས་པ་དང་ཁོངས་ཁོངས་རྒྱ་གར་སྤྱི་བ་ཞིག་ཏུ་གཏོང་
 བཀའ་དང་། དེ་རྗེས་ཀ་སྤྱུག་ཉེ་མ་སི་སློབ་གྲུང་བླུ་ས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་སློབ་
 སློང་དང་གཞིས་སློང་གང་ཅི་ཅེར་སོན་པའི་བྱ་དགའ་ལག་འཁྱེད་ཐོབ་པ་དང་སྤྱི་ཁྱེད་
 ལྷན་བདག་གྲང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་མ་རྟ་ར་སི་ཁིར་ཤིན་མཐོ་སློབ་ཏུ་བླུ་ས་
 ལས་ཆོན་རིགས་སློབ་སློང་གིས་སྤྱི་ཞིས་སི་ B.Sc བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༦༣ ལོར་རང་གཞུང་ལ་སློབ་ཐོན་ཞབས་ཞུའི་སྐུ་དལ་ཆེ་སྤྲང་ལ་བཀའ་དགོངས་
 ལྷན་མའེ་སོར་ཡུགས་རྒྱང་བསམ་བྱུང་སྤྱིང་གཞིས་སྤྲང་དུ་ལོ་གཅིག་ལྷག་དང་། དེ་
 རྗེས་བླུ་ས་སྤྲང་དུ་བཅར། ས་གནས་གཞིན་རྒྱའི་བྱང་ཆེ། སྤྱི་ཆོག་པ་ཞབས་ཞུའི་
 རྒྱུ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བཅས་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལས་ ༡༩༦༦ ལོར་པོར་རིགས་གཞིན་རྒྱའི་དབུས་སྤྱི་ཁྱེད་
 ལྷན་ལས་རྒྱང་དང་། སྤྱི་ཆོག་པ་ཞབས་ཞུའི་འགན་འཁེན། སློབ་སྤྲོད་པ་བཅས་རིམ་
 པར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལས་རིམ་བསྐྱུགས་ལས་རྒྱང་ལོ་བྱས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༧
 ལོར་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་སྤྱི་སྤྱིང་བྱང་ཆེའི་རྒྱུ་རིགས་ཐོག་ནས་ཆེབས་སྤྲང་གོ་སྤྱི་ག་

དང་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་རྒྱུས་མཆོན་འབྲེལ་མཐུན་ཞབས་འདེགས་ལོ་ལྟ། ལྷན་
 སྲིད་བྱང་ཆེར་བྱག་རྟགས་དང་སྐབས་འབྲེལ་ཁྱ་སྐོ་ཁག་ལོ་གསུམ། དེ་རྗེས་སྤང་ལོར་
 ལྷན་སྲིད་སྐྱ་ཆབ་ངོས་ནས་སྟོ་གཞིས་ཁག་གཙོ་གྱུར་མང་ཆོགས་བདེ་སྲུག་ལྟ་སྟོང་
 རྟགས་མགོན་ལོ་བྱག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལས་ཕྱི་དྲིལ་བྱང་ཆེད་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གཙོ་
 གྱུར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་བོད་དོན་བདེན་འབོད་ཁྱ་སྐྱལ་དང་གསལ་ལ་བཤད་འབྲེལ་བརྗོད་
 གྱིས་མཆོན་སྐབས་བསྐྱབ་ཁྱ་གཏུགས་ངལ་ཁྱར་ཆེ་བཞེས་སོགས་ལོ་དགུ་བཅས་
 གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་བཀའ་སློན་གཅིག་དགོས་པ་བཅང་
 ཁྲིམས་དགོངས་དོན་བཞིན་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོགས་ནས་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཁྲུས་
 བར་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློན་དུ་བསྐོ་བཞག་སྐལ་ཏེ་
 ལྷན་སྲིད་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་འགན་བཞེས། ༡༩༩༩ ལས་ ༡༩༩༩ བར་ཕྱི་ལོ་སྐྱ་ཆབ་
 དོན་གཙོད་མཛད་ཁྱར་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་
 མཇལ་འཕྲད་དང་། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་གི་གནས་སྡངས་དཀའ་སེལ་ཁྱ་བསྐྱལ།
 བོད་བྲག་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་མཐུན་འགྱུར་སྟོར་སྟོང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་
 ཆབ་ཁག་ལ་གཞུག་གཞེངས་འབྲེལ་མཐུན། རྒྱ་གར་མང་ཆོགས་ལྷན་ཡར་རྒྱས་པའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་རང་བཞིན་བཅས་འགྲན་བྲལ་མཛད་བཟང་ལ་
 གུས་བཀུར་བཅི་མཛོང་གོང་འཕེལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཐབས་སོགས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་
 གར་ནང་གལ་ཆེད་མཛད་འཆར་གོ་སྤྱིག་དང་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཆོགས་
 མི་བཅས་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བཀའ་ཁྲོན་ཁྲི་བ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་
 ཁྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཚོག་ནས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་ཁྲོན་
 དུ་འོས་འཇུགས་གནང་བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མྱོས་ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པའི་ཐོག་
 བཀའ་ཁྲོན་དུ་མང་མོས་འོས་ཐོན་བྱུང་བར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
 བས་བཀའ་ཁྲོན་དུ་བསྐོ་བཞག་མཛད་འགན་བཞེས་ཡོད། བཀའ་ཁྲོན་མཚོག་ནི་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཕྱི་འབྲེལ་དང་། སྤྱིད་དོན་རིག་པ། འཛིན་སྲོང་སོགས་མཛད་འགན་ཐོག་དོན་
 ཞེང་འགན་ཁྲི་སྟོད་པ་མེད་པའི་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྟོབས་དང་མཁུན་དཔྱོད་གཉིས་ལྷན་
 གྱི་སྤྱི་ཁྱུ་ལྷན་ཁྲི་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ལྷི་ལིར་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་རྒྱ་གར་
 དང་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡའི་བསྐྱོ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐུས་སུ་
 ཡིན་པ་བཅས།

བཟུམ་ཁང་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།

བཟུམ་ཁང་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་མཆོག་ནི་ཟས་འདོད་
རྒྱ་འཛོམས་པའི་གཡང་ར་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འདུ་
གནས་མཉམ་ནང་ཆོང་འདུས་སུ་གཞུང་རྒྱལ་ས་བཟུམ་ཁང་
པའི་བྱིས་དུ་སྦྱིས་ཤིང་། ལོ་ན་བརྒྱད་དུ་སོན་སྐབས་ལོ་
ཤས་རིང་ལྷ་ལྷོ་ལ་ཡིག་ཅིས་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་
བགྱིས། རང་ལོ་ ༡༩ དུ་རྫོང་གཅི་རྒྱང་ནས་ལྷ་ལྷོ་ལ་གཅི་ཐོག་མི་གསུམ་འཕར་
སློན་བསྐྱོ་གཞག་གནང་བའི་གཡ་དུ་རྒྱུད་དེ་མི་སྡེའི་འགན་ཁུར་མིང་འཛིན་གྱིས་ལོ་རིང་
ལས་ཐོག་པ་ཞེས་མི་གཉིས་རེས་རྒྱུན་ལས་གནང་སྟོན་ལྷ་ལྷོ་ལ་གནང་ཐུང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་བཅན་བྱོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་བལ་པོད་ས་མཆོམས་སུ་བསྐྱད་སྐབས་བལ་དོན་
བརྒྱུད་ས་དམ་པ་སོགས་གྱིས་བདེ་སྤྱད་ཞུས་འབྲས་ལས་བཅན་བྱོལ་དུ་གྱུར་བའི་
གཉམ་ནང་མི་མང་གི་དུ་སྤྱད་གང་འཆོམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ལོར་རང་གཞུང་ནས་དགེ་
ཆུན་གཉིས་ཆེད་གཏོང་གིས་སོགས་ཐོབ་བལ་ཡུལ་རོགས་ཆོགས་པ་དར་མོ་རན་ནས་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ཕྱི་རྒྱ་དང་པོའི་ནང་ཉིན་བལ་ས་མཆོམས་སྡེ་ར་མར་རྒྱ་ཤས་
རིང་བཀག་སྒྱིལ་བྱུང་མཐར་བདེ་སྤྱད་ཞུས་འབྲས་ལས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་འཐུས་བཀའ་
འཁུར་ཐོབ་ལྷོ་པོད་མི་ཆེན་སྐྱོང་སྐྱོར་མཉམ་དུ་བ་གན་ཀོ་གིར་འབྱོར་སྐབས་ཆུན་གཞིན་
དབུ་གསེས་གྱིས་ཀྱ་ལི་ལམ་ལས་དང་། མཉམ་ཡོད་བུ་སྤྱད་ཆུང་གས་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་
བཞུགས་སྐར་དུ་གཏོང་གནང་མཉམ་ཁོང་རང་བཞུགས་སྐར་དུ་གཏོང་དགོས་ཐེབས་
ཡུགས་ལས་མཉམ་བཅར་གནང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་བཅར་འཕྲལ་ཡིག་ཆ་ད་
བཞེས་ཏེ་སྤྱན་ུ་བསྐྱར་བར་ལྷན་བཞུགས་གཉིས་ནས་ཡག་པོ་ཞེ་དག་འདུག་ཅེས་

དགེ་སྤྱོད་ཆུང་མེད་ཀྱིས་མི་རིང་བར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱི་འཕྲོམ་ཀྱང་ར་ཐུང་སྒྲོབ་
ཀྱི་དགེ་ཆུང་གྲུ་དགོས་ཐེབས་པར་ཁས་ལེན་ཞུས་ཏེ་ཆེ་ཤས་ཅིས་བཤང་གཅིག་
ལྷོགས་དགོས་བཀའ་ཐེབས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡིག་ཆ་དང་བསྐྱར་བཞེས་ཀྱིས་ཆེ་བ་རེ་
གཉིས་སོང་བསྐྱར་ནི་མ་ཅང་ལང་ཀུན་བཟང་གི་བོད་དགེ་རྒྱུ་དགོས་བཀའ་
ཐེབས་པར་ལས་འགན་ཁུངས་ཐུབ་མིན་བདེ་སྤྱོད་ཞུས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེ་མ་ཐོགས་པར་ཐེབས་
དགོས་བྱུང་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཕྱི་ཆེ་ ༡༩ ནང་ཅང་ལང་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ བར་ལོ་རྒྱུ་
བརྒྱུད་རིང་སྒྲོབ་དགེའི་ལས་ཁུངས་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་ལས་ཞོར་སྒྲོབ་གྲུའི་དགེ་ཆུང་ཡང་
གནང་ཞེས་ཕྱི་སྤྱོད་ལེགས་སྒྲོབ་དང་སྤྱི་འཕྲོམ་མ་དགོས་པ་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
ཆེ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ འཁོད་པའི་དབུས་བོད་སྒྲོབ་འཛིན་ཆོག་གསལ་གྱི་བཀོད་རྒྱ་ཐེབས་དོན་
ཁོང་ཉིད་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱོད་མ་གཞིན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་གཉེན་ལྷན་སྒྲོབ་དགེའི་
ལས་ཁུངས་མཆོམས་འཛིན་འབྲལ་ལ་བཀྱིས་ཏེ་བཞུགས་སྐྱར་དུ་ཐོན་དགོས་པའི་བཀའ་
བྱུང་སྤྱོད་ལས་མཆོམས་བཞག་ཏེ་བཞུགས་སྐྱར་ཆོས་ཤེས་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེབས་ཏེ་
བོད་སྒྲོབ་འཛིན་ཆོག་གསལ་གྱི་གནས་རྒྱུ་ཞུ་ཞུས་ཀྱིས་པར་དུས་ལུན་གང་མཆོམས་
རིང་ལས་ཁུངས་དུ་མར་འབྲལ་ལས་སུ་གཏོང་གནང་གར་དགོས་ལས་བྱ་གནང་སྤྱི་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡/༡༢/༢༤ ལྷན་ཐོ་ཕྱིར་བསྐྱར་དགོངས་དོན་དགེ་བདེ་ལུགས་མདོང་བཟོ་
གྲུའི་ཉེ་འཁྲིས་ཉི་མ་ཁ་རྒྱུའི་བཟོ་གྲུ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་དུ་གཏོང་གནང་བྱུང་
འདུག་ཀྱང་ལས་འགོ་བཙུགས་མ་དགོས་པ་བྱུང་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཆེ་ ༩ ཆེས་ ༡ ནང་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཀྱི་འགོ་དུ་བསྐྱོད་བཞག་

དང་། ༡༩༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༢ འཁོད་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་ལྷན་གཉིས་ནས་ཐེབས་
 དགོངས་ལྷན་ཆེས་ ༡༥ ནས་རྒྱ་ལས་ཆོག་པ་འདྲར་ཆོག་པ་དྲུང་དམ་བཅའ་མ་ཉི་
 བཀའ་འབུམ་ལག་ཏུ་ཐོག་ཏེ་དམ་ཆོག་གཏན་འཁེབས་བཞིན་མགོན་པོ་གང་གི་སྤྱི་
 པར་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་སར་དམ་བཅའ་འབུམ་གནང་མཛད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལྷ་ ༡༡
 ཆེས་ ༡༣ ལ་ཐེལ་བསྐྱུགས་དྲུང་ཆེར་གནས་སྤོས་བཀོད་རྒྱ་བཞིན་པོ་གསུམ་ལྷག་
 ཅམ་རིང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༤ ལ་ལ་དྲགས་གཞིས་སྤྱིར་དྲག་རེས་
 བསྐྱོ་བཞག་གནང་ཐེབས་ལ་དང་ལེན་རྒྱུ་མིན་བདེ་སྤྱུག་ཞུས་འབྲས་མ་སོན་པར་
 མཐར་ལོ་ངོ་དྲུག་རིང་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ལྷག་བསམ་ཁུར་ལེན་གནང་ཞིང་ཡགོང་
 ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ཐེས་ཞབས་སོར་རེ་ཁ་བཀོད་པ་ལས་འབྲལ་
 ཡུན་ཀྱང་དགའི་ལམ་བཟང་ཐོབ་པ་དང་། ཁོང་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་མང་ཆོག་པ་སར་
 ལས་དོན་རི་ཞུས་གསེར་ཡསྐྱུ་སྤྱོད་འབུལ་གྱི་དུས་བཟང་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལྷ་ ༡
 ཆེས་ ༡༩ འཁོད་བཀའ་ཐེབས་གསལ་ལུགས་བསམ་གཞིས་འགོར་གནས་སྤོས་གནང་
 ཞི་ཕྱི་ནང་འཛིན་སྤྱོད་དང་། མི་སྤེའི་བདེ་སྤྱུག་སྤངས་འཛིན་གནང་ཐུར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧
 ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༣ ལ་གོ་ལེ་སྤྱར་དོན་ལྷན་གྲིང་གཞིས་འགོར་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་
 ལས་དོན་གང་ཅིར་གང་ཤེས་འགན་ཁུར་སྤྱོགས་ན་མི་ཡོད་པའི་རང་གཞུང་གི་བཀའ་
 དགོངས་སྤྱུབ་པ་བཅས་གཞིས་སྤྱར་ཁག་གསུམ་ནང་ལོ་ངོ་ ༡༣ རིང་ལས་ཁུར་གནང་
 དེ་བཞིན་བསྐྱུང་བྱ་བཅུ་སྤྱུག་ཅམ་རྒྱ་ས་ས་གནས་གཞིན་ལུ་དང་དབུས་རྒྱ་ནང་
 ལས་འགན་ཁུར་གནང་མཛད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༣ ལ་ཐེབས་དགོངས་བཞིན་གཞུང་ཞབས་
 འདེམས་ལྷན་དྲུང་ཆེ་དང་ ༡༩༩༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༤ ལ་བོད་མིའི་ཆོས་སྤྱི་དགཉིས་ཀྱི་

དབུ་འཁྱིལ་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆོན་གཞུང་ཞབས་
འདེམས་བསྐྱེད་ཆོག་པུ་གཙོ་བོ་ཐད་བསྐྱོས་བཀའ་ཡིག་ཕྱག་སེན་ནོར་བུའི་བོད་སྐད་སྤྱི་
པོའི་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་བ་བཞིན་ཞུ་སྟོན་གང་ཅིར་ཡིད་སྤྱོད་པུ་སྤྱི་མ་སྤྱང་བར་འབད་འབྱུངས་
གནང་སྟེ་ལོ་ ༥ ཆེས་མཆོམས་སྤྱར་ཡང་འོས་བསྐྱེད་འགན་འཛིན་ཐོག་འདེམས་ལྷན་
ཆོག་པུ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱོགས་ཁྱར་ལེན་གནང་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ལ་
སྤྱང་སེང་བཞིན་བཀའ་འཁྱོལ་གྱིས་ཀླས་ཡོལ་མཐུན་རྒྱུན་དང་། དེ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་
གི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་གངས་ལྗོངས་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་གྱིས་སྤྱི་པོར་བཀྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
བཅོན་སྤྱི་པོའི་སྤྱི་བརྒྱན་ཕྱག་བསྐྱར་གྱིས་བཀའ་ཁྲིན་གསོལ་བསྐྱེད་དང་འདི་ཕྱི་དགེ་
བའི་བཀའ་བཟང་ཐོག། དེ་རྗེས་ནོར་བུའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅིས་སྤྱོད་ཁང་དུ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་མཛད་ནས་ཆོས་སྤྱི་གསྡེ་ཆོན་ཁོངས་ལས་ཁྱར་ཞུ་སྟེ་མཆོས་སོ།

བསྟན་པ་ཚས་འཕེལ།

བསྟན་པ་ཚས་འཕེལ་ནི་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་དང་།
 (St. George's College) མཐོ་སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་
 རྟེ་ (St. Joseph's College) ཞེས་པར་སུ་མཐུད་སློབ་
 སྤྱིང་གནང་བ་དང་དོ་རྩེ་སྤྱིང་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཆོག་གས་
 གཞིན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་དབུས་སྤྱི་ཁབ་
 རྒྱུ་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་ས་ ༡༩༥༥ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་
 རྒྱུ་ལས་ཆོག་གས་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་མཐུན་འཕེལ་འགན་འཛིན་
 གཅིག་ལྷན་གནང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་ཁབ་ཡིག་ཆ་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་།
 ཐེལ་ཀོབ་བོད་མིའི་གཞིས་སྤུང་། བོད་གཞུང་བྱིས་བསྐྱུགས། བོད་མིའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་
 བྲིས་ཆོག་གས་རྒྱུང་བཅས་སུ་ཞབས་ཞུ་གནང་ཡོད།

ཀྱན་བཟང་དཔལ་འབྱོར།

ཀྱན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ནི་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་གོང་
 ཁྲིར་གི་ (Shanghai and Landu Minorities School)
 སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་སྟེ། བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་
 ཆོག་གས་པ་ (Tibet Daily Newspaper) ཡི་གས་ར་འབོད་
 པ་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་བོད་ནང་གི་རིག་
 གནས་གསར་བརྟེན་སྤྱད་ཀྱི་བའི་གནས་སྤྱངས་རྣམས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱུང་བ་

བཞིན་ཕྱིས་སུ་དེའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་དབེ་དེབ་ (Tibet, the Undying Flame) ཅེས་པ་ཞིག་བརྩམས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་གྱིས་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་གནང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་བོད་གཞུང་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་སྡེ་ཚན་ནང་ཞབས་ཞུ་དང་། བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་སུ་ཡང་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན་ལས་འཁུར་ཞུས་ཡོད།

ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་།

ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ནང་མི་སྤྱན་མཆེད་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་གནས་མཇུག་ཕྱིན་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་རྩ་བ་ལྟ་ཕྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཐུབ་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་རྩ་སྤྱོད་བྱ་གསོ་ཁང་དུ་འཇུག་ཞུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་བྱ་གསོ་ཁང་ནས་མ་སུ་རིར་བཏང་གནང་བའི་སློབ་སྦྱོང་ཆེས་ཐོག་མའི་བླ་མ་ནས་གཅིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་ཨ་རིའི་ཡི་ཤུ་ཆོས་ཚོགས་ཞིག་སློབ་གྲུ་སླེབས་ཏེ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཞུགས་ཀྱི་རིག་ཆལ་ལ་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་ཏེ། ཁོང་དང་སློབ་སྦྱོང་གཞན་གཉིས་བཅས་མེན་རྟག་ཨེ་ལེན་ Wynberg Allen སློབ་གྲུ་བདེམས་བསྐྱུགས་བྱས་པ་དང་། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་མེན་རྟག་སློབ་གྲུ་ནས་སློབ་པ་མཐར་མོན་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ནང་སློབ་ཞུགས་གནང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་སློབ་སྦྱོང་ལོ་གཅིག་ཙམ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོའི་མགོ་

རྩོད་དུ་སྤྱ་སྤྱ་ཉན་གྱི་བོད་དམག་འཛམ་ཚོལ་ (Tibetan Guerrilla force in Mustang)
 དམག་མིའི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྩ་རམ་སར་ཆེད་མངགས་
 གྱི་འཛམ་དམགས་གྱི་སྤྱོད་བཟུང་གཞན་ཆེད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ན་ཡང་།
 གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བལ་གཞུང་ལ་རྒྱ་ནག་གི་གཞོན་ལྷན་གསལ་ལོག་སྤྱ་སྤྱ་ཉན་གྱི་འཛམ་
 དམག་གི་ལྟེ་གནས་སྤྱ་མཐུད་གནས་མ་སྤུང་བ་བྱུང་ཉེ་སྤྱར་ཡང་རྩ་རམ་སར་ལཱ་ལོ་རྩེ་ར་
 བོད་གྱི་ཉམས་ཞིབ་དང་དཔྱད་ཞིབ་ཁང་དུ་བྱལ་ལས་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་
 བོད་གྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་གྱི་འབྲུག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཁག་གཅིག་འཇུ་བཟུང་
 གི་དཀའ་ངལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་མ་ལི་བར་ཟས་བཅད་ངོ་ཚོལ་
 གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་བ་དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱིར་རྩ་རམ་སར་ལཱ་
 གང་སྤྱིད་གཞོན་ལྷན་དུ་འགྲུག་གི་དུ་དཔོན་དུ་གནང་ཡོད། གྱིས་སྤྱ་སྤྱ་ལི་འཁྲུངས་སྐར་
 དང་སྤྱབས་བསྐྱར་ཉེ་གང་སྤྱིད་བདེ་ལེགས་སྤོང་ཁང་ཉེ་འཁོར་དུ་ཤིང་སྤོང་ ༣༠༠ ལྷག་
 འདེབས་འཛུགས་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྩ་སྤོང་བོད་ཁྱིམ་དུ་བཏང་གནང་
 རྟེ་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་རྩ་སྤོང་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྤོང་སྤྱི་དུ་བསྐྱོ་བཞག་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་ཁོང་རྩ་སྤོང་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྤོང་སྤྱི་ལས་གནས་ནས་དགོངས་བ་ཞུས་
 བ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་རྩ་གོང་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་གཞུང་ནང་
 ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ཕྱི་ལ་བསྐྱུགས་
 ལྷན་ཁང་དུ་བྱལ་ལས་གནང་ཡུན་རིང་ཁོང་གིས་སྤྱར་ཐང་དཔར་ཁང་གསར་འཛུགས་
 དང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཕྱི་ལ་བསྐྱུགས་ལྷན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་ཡང་སྤྱར་ཐང་དཔར་ཁང་གི་
 ལས་གཞི་ལས་སྤྱབས་བ་ཞིག་ཀྱང་ཆག་བསྐྱད་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གྱི་
 གཞོན་ལྷན་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་གཙོར་གདམས་ཐོབ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྤྱར་

ཡང་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལ་གདམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༠ ལོར་གཞིན་ཁུ་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ནས་བཟུང་ན་སའི་མེག་ལྷན་དུ་དཔེ་དེབ་ཚོང་ཁང་ཞིག་གཉེར་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོ་ནས་བཟུང་ཨ་ཁྲེས་མ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དུ་ལོ་བདུན་ཙམ་
 རིང་དང་སྤངས་ཞབས་ཞུ་དང་། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དགོངས་ཞུ་གནང་ཡོད།

སློབ་ཐང་དབང་ལུག

སློབ་ཐང་དབང་ལུག་ནི་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ (Mt.
 Hermon School) ནས་གནང་ཉེ་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་རྩེད་
 ལྷལ་མངའ་སྡེའི་དོན་རྒྱུ་གི་ (North Bengal
 University) མཐོ་སློབ་ནས་བསྐབ་པ་མཐར་མོན་བྱང་
 ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ནས་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུལ་གཉེར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༧༧ ལོར་གཞིན་ཁུ་ཀྱི་
 ཚོགས་གཞིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་དོན་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པའི་ (Self-Help
 Center) འགན་འཛིན་གཞིན་བ་དང་། སློབ་མཁོ་ཡིག་ཆ་དུ་ཡང་ཞབས་ཀྱི་ཞུས་ཡོད།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨ་རིར་སློབ་སྦྱོང་གནང་། མཐར་བསྐབ་པ་མཐར་མོན་བྱང་རྩེས་ཕྱི་
 ལོ་སློབ་ཆ་དོན་གཙོད་ཁང་དུ་ཞབས་ཞུ་གནང་ཡོད།

པས་ཆོས་འཁྲུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༦༥ ནས་ ༡༩༦༥ བར་ཅན་རྟི་སྐར་པན་ཇབ་གཙུག་
 ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཨེ་ཤ་ཡའི་རིག་གནས་སྡེ་ཆ་ན་
 ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་
 ཁྲིད་གནང་། ༡༩༦༩ ལོར་ཅན་དི་གར་ས་གནས་གཞིན་རུ་
 གསར་འཛུགས་ཀྱིས་སྐབས་བཞི་རིང་ས་གནས་ཆོག་གཙོ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥
 ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་འདེམས་བྱུང་
 བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ དང་ ༡༩༩༩ ལོར་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་ དང་བཅུ་གཉིས་པའི་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གས་སྤྱོད་འདེམས་ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༢༠༠༡ བར་
 སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བཀའ་ཤག་ཏུ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་འགན་དང་།
 བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༥ པའི་ཆོས་རིགས་བཀའ་སློན་དུ་འདེམས་ཐོན་བཅས་ལོ་རྒྱུས་
 མདོར་བསྟུས་སུ།

ཚོ་བཟང་སྒྲིབ་པ།

རེད་རང་གི་སྒྲིབ་པ་ལུ་ཞེ་འཕགས་
མཆོག་བྱུག་ན་བསྐྱེད་འདུལ་ཞིང་བོད་སྤྱོད་ས་ཚེ་ཁ་
གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐར་དུག་ཏུ་བྱེ་ཆ་
བ་རོང་ཁོངས་དབའ་བྱ་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༣
ལོར་སྒྲིབ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཅན་བྱུལ་དུ་འགྱོར་རྗེས་

རྒྱུ་མིང་རང་འཆོ་བཟོ་བྱའི་ཉིན་སློབ་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་འགོ་འཇུགས་བྱས། ༡༩༦༣ ལོ་
འགོར་མ་སྟེ་རེ་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་སྐབས་དེའི་
ཤེས་རིག་བཀའ་སློབ་དང་སློབ་སྒྲིབ་གཅིག་ལྟོགས་སྐྱོང་འཇུགས་མེད་ཐང་རིང་མཆོག་
གི་ལས་ཁུངས་སུ་ཤེས་རིག་ཁོངས་གཞིན་དུང་གནས་རིམ་ཐོག་བསྐོས་གཞག་སྟེ། སྐྱོ་
ངོ་མཆོག་ཤེས་རིག་བཀའ་སློབ་ནས་དགོངས་འཁོལ་བྱུང་རྗེས་རང་ཉིད་བཞུགས་སྐར་
དུ་གནས་འཕྲོས་ཏེ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་མཐུན་ཞབས་འདེགས་ཞུས། བྱེ་ལོ་
༡༩༦༣ ལོར་ཅན་རྩི་སྐར་མཐོ་སློབ་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་ ༡༩༦༩ ལོ་དཀྱིལ་ཅན་ལ་མཐོ་སློབ་
ཐོན་རྗེས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དྲུང་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཞུ་སྐབས་སྐྱོར་ཡིག་
ཆང་ནས་ཞུ་སྐབས་ལྷར་གྲུང་གི་གནས་རིམ་ཐོག་བསྐོས་གཞག་སྟེ། ༡༩༦༩ ལོ་
མཐུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་
ཚོགས་གཙོ་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་ལྷར་ལས་ཚུན་གཉིས་རིང་གཞུང་ཞབས་ཡིན་
སྟེ་ཐོག་དཔེགས་བསལ་ཞབས་གཡར་གནང་། གཞིན་རུ་འཛོམས་གཙོ་བྱས་རིང་
གཞུང་འབྲེལ་སྐྱོ་ཆབ་གཉིས་པའི་ཁོངས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་བལྟ་བསྐོར་དུ་
བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བོད་གཞུང་བདེ་སྤངས་ལས་ཁུངས་སུ་བྱུང་གཞིན་གནས་
 རིམ་ཐོག་བསྐོས་གཞག་སྒྲུལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་བྱུང་ཆེད་ལས་རོགས་དང་། ལས་ཆ་བ།
 བྱུང་ཆེ་བཅས་ལོ་བརྒྱད་རིང་ལས་ཁུངས་ཞུས། ༡༩༩༡ ལོར་བལ་ཡུལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་
 གཙོད་དུ་བསྐོས་སྒྲུལ་གྱིས་ལོ་བྱེད་གསུམ་རིང་ལས་ཁུངས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་སྤྱི་
 སྤེར་བྱུང་ཆེར་བསྐོས་གཞག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ བར་ལོ་ ༡༣ རིང་ལས་ཁུངས་ཞུས། དེ་
 བས་ལོ་གཉིས་རིང་ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྦྱོང་ཁང་དུ་མཛད་ནམ་ཐེ་
 ཚན་ཁོངས་ཞབས་གཡང་གནང་བ་ལྟར་ཞབས་འདེགས་ཞུས། ༢༠༠༩ ལོར་ལས་བྱེད་
 ཀས་ལོ་ལ་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིར་ནང་མི་རྒྱ་སྤྱི་དུ་བསྐྱོད། ༢༠༡༡ ལོར་སྤྲར་ཡང་དགའ་ལྷན་
 ཐོ་བྲང་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཞུར་བཀའ་འགྲུགས་གནང་བ་ལྟར་བཅར་ཏེ་ལོ་བྱུག་རིང་
 ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བའི་སྒྲུལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་བཅས་ཁྱོད་མི་ལོ་ ༤༠ རིང་བོད་
 གཞུང་འབངས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་བ་བཅས་སོ།

སློབ་ཐབས་ཚོས་འཕེལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ནས་
 སློབ་ཐོན་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་མཐོང་ཡིག་ཚང་དུ་བྱག་ལས་གནང་
 བ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ཆེན་མོ་ཤི་
 ག་ཏ་ནང་གི་ཡལོང་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 ཐེབས་ཅར་བྱག་ལས་གནང་ཡོད། གངས་སྤྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་དུ་ནང་ཚོས་བལྟ་སྤྱད་སོགས་ཡིག་སྐུར་དང་། ཡིག་སྐུར་གྱི་ལས་ཀ་དེའི་
 དཔྱིན་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། གཞིན་ཁུ་དབུས་སྤྱི་
 ཁྲབ་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་ཚོགས་གཞིན་དུ་བདམས་ཐོན་ཞབས་ཞུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
 བྱུང་། དབུས་རྒྱན་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་མིང་མོན་ཨིན་ཏྲ་ལྷན་ཏྲེ་ (Indira Gandhi) མཇུག་
 རྒྱ་བྱུང་བ་དང་བོད་དོན་ཐད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་མོར་གནང་རྒྱུར་ཡང་ཞལ་བཞེས་གནང་
 སོང་། ཕྱིས་སུ་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྐྱེད་གནས་ཁང་དུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱུད་བསྐྱར་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཡལོང་ས་མཆོག་ཐེངས་དང་པོར་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡར་
 (Australia) ཆིབས་སྐུར་ཞལ་མཇུག་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་སོང་ལ། ༡༩༩༤ ལོར་
 ཡལོང་ཆེན་སྤྱི་ཁྲབ་བཟུ་བ་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡར་ཐེབས་སྐབས་ཀྱང་ཞལ་མཇུག་ཞུས་བ་
 དང་། ཕྱིས་སུ་རྩ་རི་ཕན་ (Griffine University) གཞུགས་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་
 ཞུགས་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཏེ་དེང་རབས་ཨོ་ལེ་ཡའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཏེ་བའི་གཞུགས་ལག་རིག་
 གནས་རབ་འབྱམས་བའི་ལག་འཁྱར་ཐོབ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ན་སར་ཕྱིར་ལོགས་ཀྱི་ཀླན་དམ་བ་སློབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་

བསོད་ནམས་ཆེ་ཤིང་།

མཁར་སྒྲིང་འབར་རོ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཤིང་ནི་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་མ་སུ་རི་བོད་སྤྱག་ཁྱིམ་སྡེ་ཁོངས་སློབ་
གཉེར་དང་། དེ་རྗེས་གཞུང་ཞབས་ལས་ཁྱེད་དཀོན་པལ་
ཁྱིམ་ལྷི་ལིར་ལས་ཁྱེད་སློབ་གྲྭ་རྩེ་འཇུགས་བསྐྱུངས་པའི་
ཁོངས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཐོན་ཀྱི་རྗེས་སུ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་

ཞེར་ཡིག་ཆར་གི་ཞབས་གས་ལས་ཁྱེད་དུ་བླ་འདེམས་ཐད་ཀར་བསྐོས་གཞག་སྐུལ་བ་
དང་། སྐབས་དེར་སྐུ་ཞེར་བྱང་ཆེས་དབྱས་ཞབས་ཁུ་བ་ཆར་མ་སྐུ་བླ་སྡོམ་གཙང་
སེར་མོ་བ་ཤ་སྐྱག་ཡིན་འདུག་ཅིང་། རང་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ནས་སྐུ་བོ་
ལོ་གཞོན་ལས་ཁྱེད་དང་པོ་དང་། ཐོག་མར་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐོ་ཆེན་མོ་འབྲེད་
མཁན་ལྷ་བྱའི་སྐུལ་བཟང་དུ་ཡང་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་སྐུ་ཞེར་ཡིག་ཆར་དུ་ལྷ་བྱ་
གཙོ་བོ་སྐུ་ཞེར་བྱང་ཆེའི་བཀོད་མངགས་གཞིར་བཟུང་ལྷ་སྐོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་
ནོར་གོང་ས་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཙན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གི་རྒྱན་ཐོན་
ཁྱིམ་མཆོན་འཆར་འཕར་སྤྱི་བྱའི་བྱག་གོན་ནར་གཏོང་གསོལ་སྐུལ་བཀྱིན་ཆེ་བའི་
ཅིས་ཁྱ་སྤྱི་སྡོལ་བཀོད་གཙང་ཅིས་ལྷ་བཙས་ལོ་བཅུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བཀའ་ཤག་
བྱང་གཞོན་དང་། བཀའ་བྱང་ལས་རོགས། བཀའ་བྱང་བཙས་རིམ་བཞིན་བསྐོས་གཞག་
སྐུལ་དོན། སྐབས་འབྲེལ་ལྷ་སྐོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་ཁྱབ་གཞིར་
བཟུངས་འགན་ཁུར་ཐོག་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལས་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བཀའ་
སྐོན་ནམ་པ་བཙས་རྗེ་སྐོན་ལྷན་རྒྱས་དང་། བཀའ་སྐོན་ནམ་པ་དང་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་
གཙོ་བབས་གཞོན་ནམ་པ་གཉིས་བཙས་བཀའ་ཚོགས་ལྷན་རྒྱས། རྒྱན་གཏན་བཀའ་

ཤག་སྙན་རྒྱས་བཅས་བཀའ་བསྟར་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ཐོ་འགོད་ཉར། འཆར་འཕར་སྤྱི་
 བྱེད་ཆོག་པ་འདྲུ་ཁག་ལ་ངོ་བཅར། སྤྱི་སྤྱི་ཡིག་ཆར་གཙོ་བོར་དབྱས་སྙན་ཁང་མ་
 ལག་དང་ཆོག་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱི་སྤྱི་བཅས་ནས་གནས་སྙན་སྤྱུལ་འབྱོར་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྤྱན་
 བསྟར་སྙན་སེང་རེས་འཁྱོངས་དང་ཐག་གཙོད་བཀོད་མངགས་སྤྱུལ་རིགས་སྐབས་
 འབྲེལ་དུས་ཐོག་ལག་ལེན་དངོས་ཐེན་གཙང་བསྟར་ཐོག་བཀའ་ཤག་ལ་ཁྱུ་གཉིས་
 བྱང་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་དོན་ཉན་ཞིབ་ཀྱིས་སྙན་སེང་དང་ཐག་གཙོད་སྤྱུལ་
 རིགས་ཁུངས་བྱུང་འབྲེལ་ཐོལ་ཁྱེད་སྤྱི་དང་། སྤྱོད་སྤྱི་ཁྱེད་ཅི་མཐའ་དག་བཅས་
 བྱིས་ཀྱིས་མཆོན་སྤྱི་གཞི་ཁག་གི་དགོངས་དོན་གཙོགས་ཆེ་གཞིར་བཞག་བརྒྱད་
 བསྐྱེད་པ་གཙོ་བྱེད་ཐོག་ཁ་ཉུང་ལག་གཙང་དང་། གཞུར་གནས་དཔང་འཕེར་གྱི་
 དང་བདེན་རྒྱས་སྙན་སྙན་སེང་ཁྱེད་འགན་ཁུང་བཅས། མདོ་དོན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
 དང་བཀའ་ཤག་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྩེ་གཅིག་བར་ཞབས་ཁྱེད་མཐའ་མཐའ་རྒྱན་
 འཁྱོངས་ཁྱུས་བར་༡༩༠༡༠༧༡༣༡ ཉིན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དང་༡༩༤༦༡༠༡༠༤ ཉིན་
 བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་དབྱས་གཞིགས་སྤྱུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱུལ་སོན་བྱུང་།

ཞོར་སྤྱུགས་སྤྱི་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོར་འཆར་སྤྱུལ་བྱགས་
 ཉགས་སྤྱུལ་ཐོན་དགོངས་དོན་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་བཀོད་བྱུང་གནད་བ་བཅས་
 ཉེ། བོད་གཞུང་མང་ལོ་འཁོར་སྤྱི་ཁྱེད་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་བཞིའི་རིང་ཆོག་པ་བྱང་ལས་
 རོགས་དང་། ཆོས་རིག་འཛིན་སྤྱུལ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཆོག་པ་མི་ལོ་གསུམ། ལས་བྱེད་བདག་
 གཉེར་ཁང་གི་ཆོག་པ་མི་ལོ་གཉིས། སྤྱད་མི་བོད་མིའི་གཞུང་སྤྱུགས་ཆོག་པ་རྒྱུད་གི་
 ཆོག་པ་མི་ལོ་གཉིས། སྤྱི་ཁྱེད་ལས་བྱེད་གསར་འདེམས་རྒྱགས་བཞེས་ཆོག་པ་མི་ལོ་
 གསུམ། སྤྱི་འབྲུས་ཁྱོས་ཆོག་པ་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ཁག་གི་དགའ་སེལ་ཁྱེད་མཐའ་ཁྱོས་

འདེབས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཚོགས་མི་ལོ་གཉིས། ལྷག་པར་དབུས་ལྷན་ཁང་ཆེ་ཁག་གི་
 རྒྱུ་ཆེ་ལས་བྱུ་བ་པའི་གཞུང་བསྐྱོས་ལས་བྱེད་གནས་སྤོ་བཞོད་སྤྱི་གཙོགས་རྒྱུ་གི་
 ཚོགས་གཙོ་ལོ་ལྷ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་རྟ་ས་བཞུགས་སྐར་
 ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་འེ་ཚོགས་གཙོ་ལོ་ལས་རྒྱུ་སྐབས་ས་གནས་རྒྱུ་ལས་ཁག་བཞི་
 བཅུ་འེ་ནང་ནས་ལས་དོན་བྱས་འབྲས་ལེགས་ཐོན་ཨང་གཉིས་པར་སོན་ཏེ་དབུས་སྤྱི་
 ཁྲབ་ནས་གཟེངས་རྟགས་སོན། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་འེ་ཚོགས་ཆེན་
 སྐབས་གསུམ་པར་འོས་རིམ་ཨང་གཉིས་པ་དང་ ༡༩༩༠ ལོར་སྐབས་བཞི་པར་འོས་
 རིམ་ཨང་གསུམ་པ་བཅས་ཚོགས་ཆེན་ལྷ་རྟེས་ནས་དབུས་སྤྱི་ཁྲབ་རྒྱུ་ལས་སུ་
 བདམས་ཐོན་ལྷར་སྤྱི་ཁྲབ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེ་དང་བོད་ཡིག་རང་བཅན་གསར་
 དེབ་ཚོམ་སྤྱི་ག་པ་བཅས་ལོ་དྲུག། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ཨ་རི་ seattle བོད་རིགས་སྤྱི་
 མཐུན་ཚོགས་པའི་སྤོ་བ་སྤོན་པ་དང་། དེ་རྟེས་ཚོགས་གཙོ་བཅས་ལོ་བཞི་དང་། བྱི་ལོ་
 ༢༠༡༣ ལོར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། འོར་སྤིང་དུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་མཐུང་བཅུ་
 བཞི་པ་ཆེན་པའི་མཛད་ནས་ཚོམ་སྤྱི་ག་ཁོངས་སུ་ལས་ཁུར་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པ་
 བཅས་སྐབས་འབྲེལ་བཞོ་སྐལ་གྱི་སྤྱི་སྤོན་ཞབས་ཞུས་ལོ་རྒྱུས་དོ་སྤོད་རགས་
 བསྟུས་སུ།

ཀྲུང་ཆོས་འཕེལ།

ཀྲུང་ཆོས་འཕེལ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཅན་
 གྲུལ་དུ་འབྱོར་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་འགུལ་རྒྱུ་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་སྤེལ་གོ་བ་གཞིས་ཆགས་གསར་ཉིད་
 དགེ་ཆན་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤེང་ལོ་མཐོ་སློབ་དུ་
 དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་གི་སློབ་སྤྱོད་གནང་རྒྱུ་སྤེལ་གོ་བ་དུ་
 སྐར་ཡུང་དགེ་ཆན་གནང་ཡོད་པ་དང་རིམ་བཞིན་ཁྱེ་ལི་ས་གཞིན་དང་། སྤེལ་གོ་བ་ས་
 གཞིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ནས་ ༡༩༦༩ ལོར་གཞིན་ལྷན་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་གི་མཐུན་འབྲེལ་
 འགན་འཛིན་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཆོག་པས་གཙོ་འོ་ལས་ཆབ་གནང་
 ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ནས་ ༡༩༦༩ ལོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཆོག་པས་གཙོ་དང་། སྐབས་བཅུ་
 གཅིག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་འོས་འདེམས་ཁྲིམས་བ་ནས་བཟུང་། སྐབས་བཅུ་
 གཅིག་པ་དང་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ། སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་བཅས་གྱི་དབུས་གཙོ་དང་སྤྱི་
 འཐུས་སྤྱི་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བོད་མི་དམངས་སྤྱི་
 འཐུས་གྱི་ཆོག་པས་གཙོ་འོ་ལས་འགན་བཞེས་ཤིང་། སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་
 འཐུས་སྤྱི་འོས་འདེམས་འགན་བཞེས་བཅས་གནང་ཡོད།

ཀམ་རྒྱ་མཆོ།

ཀམ་རྒྱ་མཆོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་རྗེས་བོད་གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་ལས་རིགས་དང་། སྐད་སྦྱར་གཅིག་ཕྱོགས་གནང་བ་དང་། བོད་གནས་སྐྱར་ཞིབ་ (Tibetan Review) ཞེས་པའི་ཚུམ་སྤྲིག་པ་མཁས་དབང་ཟླ་བ་ནོར་བུ་ལགས་

ཀྱི་ཐུག་རིགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་ཕྱི་ལི་མཐོ་སློབ་ནས་གསར་འགོད་ལས་རིགས་ཐོག་བསྐབ་པ་མཐར་མོན་དང་། དེའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་དུ་སྤྲིག་འཇུགས་འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་ ༡༩༡༣ ལོར་བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འིལ་བསྐྱགས་འགན་འཛིན། ལས་ཞེར་དུ་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཅན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚུམ་སྤྲིག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་ ༡༩༤༤ ལོར་བར་བོད་མི་མང་ནས་སྤྱི་འཐུས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ ༡༩༤༥ ལོར་བར་ཨ་རིའི་མི་ནི་སོ་ཏ་མངའ་སྡེའི་ཨེ་ཤེ་ཡའི་འཛིན་སྐྱོང་མི་སྐྱར་འདེམས་ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་ ༡༩༤༤ ལོར་བར་ཨ་རིའི་མི་ནི་སོ་ཏ་མངའ་སྡེའི་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ས་གསར་ཁང་གི་ཚུམ་སྤྲིག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ ༡༩༤༥ ལོར་ཚོ་ཁ་རྩོ་བོ་རིགས་མཉམ་སྦྲེལ་ཀྱི་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ ༡༩༥༤ ལོར་བར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ ༡༩༤༣ ལོར་བར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགྲེམས་

སྤེལ་གནང་བའི་བོད་གནས་སྐུར་ཞིབ་ཀྱི་དབྱིན་ཇིའི་དུས་དེབ་ (Tibetan Review) ཀྱི་
 ཚོམ་སྤྲིག་གནང་མཁན་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷས་ ༡༠༠༥ བར་ཨ་རིའི་
 བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༥ ལྷས་ ༡༩༩༦ བར་ཨ་རིའི་མི་ནི་སོ་ཤའི་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གཞོན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷས་ ༡༩༩༦ བར་མི་ནི་སོ་ཤའི་བྱང་མེད་རམ་
 འདེགས་གནང་མཁན་གྱི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷས་བརྒྱུད་ཨེ་ཤེ་ཡ་
 རང་དབང་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གནང་སྤྱི་བཅས་ཡིན།

བསྐྱན་འཛིན་འཆི་མེད།

བསྐྱན་འཛིན་འཆི་མེད་ནི་ཀ་ལིང་བོང་དང་། ཕྱི་
 ལི། མ་སུ་རི། (St. Austin's School) བཅས་སུ་སློབ་སྦྱོང་
 གནང་བ་དང་། མཐོ་སློབ་དེ་བཞིན་ཅན་ཆི་སྐར་གཙུག་ལག་
 སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་འགྲིམས་ཡོད། མཐོ་སློབ་འགྲིམ་ཞོར་
 ཅན་ཆི་སྐར་ས་གནས་གཞོན་ཁུའི་ཚོགས་གཙོ་དང་། མ་སུ་
 རི་ས་གནས་གཞོན་ཁུའི་ཚོགས་གཙོ་བཅས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷས་ ༡༩༩༠
 བར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུན་རིམ་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱང་བ་
 བཞིན་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་གནང་ཡོད། ཕྱི་ས་སུ་མ་སུ་རི་བོད་བྱིས་སློབ་གླའི་
 དགེ་ཆན་དང་། དེ་རྗེས་ཨ་རིར་གནས་སློབ་གནང་ཡོད།

དངོས་གྲུབ་ཆེ་རིང་།

དངོས་གྲུབ་ཆེ་རིང་ནི་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་མ་
 ལུ་རི་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་ཕྱི་ཆུ་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྤེང་ལོར་
 ཁོང་ཁྲེར་གྱི་མཚོ་སློབ་ཅིག་ནས་མཚོ་རིམ་བསྐྱབ་པ་མཐར་
 མོན་བྱུང་ཟེས། རྩ་ས་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཚོགས་མི་
 དང་། ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་
 མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལོ་ ༡༩༩༠ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱན་བྱ་འདེམས་ཐོན་དང་དབུས་གཉེར་གནང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་རྩ་ས།
 སློན་ཁྲེར་ ༥ བར་བྱར་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཡང་གནང་ཡོད།

འཇམ་དབལ་ཚོས་བཟང་།

འཇམ་དབལ་ཚོས་བཟང་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩
 ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་ཅེ་བུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡
 ལོར་རྫོང་གླིང་བོད་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་ཐོན་
 ཟེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་རྫོང་གླིང་མེན་འཛོལ་མཚོ་
 སློབ་ནས་དབྱིན་ཇིའི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཡིག་འཇམ་
 གླིང་རྒྱལ་རབས། ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཉེ་བའི་གཞུག་ལག་རབ་
 འབྲམས་པ་ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༠ བར་ཨ་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་པོལ་ཡེ་འཛེམ་
 མཚོའི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་མཐུན་དང་ཆབ་སྲིད་ལམ་

ལུགས་ཐོག་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་པ་ཐོན་ནས་ཕྱིར་ལོག་གིས་གཞུང་ཞབས་སུ་
མ་ཐུང་ཞུས།

སློབ་ཐོན་རིམ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་ ༡༩༥༩ བར་རྡོར་གླིང་རང་དབང་གསར་
ཁང་དུ་བོད་འབྲེལ་གསར་གནས་དེའི་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་པའ་བསྐྱར་ཞབས་
འདེགས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་གཞུང་ཞབས་རོ་མར་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཕྱི་
ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༦༠ བར་གྱི་<<བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་
བབ།>>ཅེས་པའི་དེའི་ཡིག་དཔེ་དེར་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ནས་ ༡༩༦༣
བར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཁུའི་དབུས་རྒྱན་བྱང་ཆེར་ཆོག་ཞུགས་འཇུག་པའི་ནམས་ནས་
འོས་འདེམས་བྱུང་བ་བཞིན་ལས་འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ནས་ ༡༩༦༥ བར་བོད་
གཞུང་ལས་ཁུའི་འདེམས་ལྷན་དུ་གན་བྱང་བསྐོ་བཞག་གཞན་། དེ་རིམ་བྱང་གཞོན་དུ་
གནས་སྐྱར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ནས་ ༡༩༦༦ བར་ཏུན་སུར་རབ་རྒྱས་གླིང་གི་གཞིས་
འཁོར་གནས་སྐྱོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ནས་ ༡༩༨༠ བར་ཨ་རིར་སློབ་སྦྱང་སུ་མ་ཐུང་དུ་
ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་པ་སློབ་ཐོན་རིམ་ཕྱིར་ལོག་གིས་འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་གཞོན་དུ་བསྐོ་བཞག་གཞན་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ནས་ ༡༩༨༦ བར་ཐུ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་ཁང་དུ་གནས་སྐྱོས་
ཀྱིས་ཐུ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་ཁང་གི་བྱང་ཆེའི་ལས་འཁུར་ཞུས། དེ་རིམ་བྱང་འཕར་གནས་
རིམ་དུ་གནས་སྐྱར་གྱིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་སྐྱོས་ཀྱིས་ཁྱེ་ཤེས་རིམ་སྐུ་
སྐེར་ཡིག་ཆང་དུ་གནས་སྐྱོས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ནས་ ༢༠༠༠ བར་སྐུ་སྐེར་ཡིག་ཆང་
གི་བྱང་ཆེ་ལས་འཕར་དང་། བྱང་ཡིག་ཆེན་མོར་གནས་སྐྱར་གྱིས་ ༢༠༠༠ ནས་ ༢༠༠༧

བར་འཆར་འགོད་དུང་ཆེར་གནས་སྤར་བསྐྱོ་བཞག་གནང་།

དེ་རྗེས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལྷོ་ཨ་མི་རི་
ཁའི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་དུ་བསྐྱོ་བཞག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༡༩༩༤ བར་
ལས་འཁུར་ཞུས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོ་ ༡༩༩༤ བར་པ་ཤེན་སེ་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་དུ་
བསྐྱོ་བཞག་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ལས་འཁུར་ཞུས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༣ ལོ་ ༤ བར་
བདེ་སྤང་དུང་ཆེར་གནས་སྤར་ཐོག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༤ བའི་ནང་ཡལོང་ས་ཡ་མཆོག་
ནས་ལོ་ལྷ་རིང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུག་གིས་ལོས་བསྐྱའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་དུ་བསྐྱོ་
བཞག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ བར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུག་ནང་མི་ལོ་ ༣༥ རིང་ལས་འགན་དང་ས་གནས་འབྲེལ་དུ་ཞབས་འདེགས་
ཞུས་རྗེས་གན་ཡོལ་གྱིས་དེར་ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་དུ་ཡ་རྒལ་
བའི་མཛད་ནམ་ཚོས་སྤྱི་ག་སྤེལ་ཆོན་ཁོངས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ག་
ཡིག་བོད་ཨིན་ཉིན་གསུམ་དང་བལ་ཡུལ་སྤྱི་ག་ ༥་ཤེན་སེའི་སྤྱི་ག་ཡུང་སྤྱི་ག་བུ་ཤེས་བ་
བཅས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱུས་སུ།

ཕྱེ་དགེ་ཆེ་དབང་དཔལ་འབྱོར།

ཕྱེ་དགེ་ཆེ་དབང་དཔལ་འབྱོར་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 བོད་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་བལ་ཡུལ་དང་ ༡༩༦༩
 ལོར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཞིང་སློབ་གྲྭ་པ་ཅམ་རི་གཏན་སློབ་
 དང་། སློབ་གྲུའི་ནང་ཕྱེ་དགེ་བ་ང་ལས་མེད་པ་དང་གཉིས་
 བས་སློབ་གྲུའི་ཀླན་བདག་དང་། ཞལ་འདོན་དབུ་མཛད།

ལུས་ཅེད་དང་རུ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་རུ་དཔོན་སོང་ཙང་ཆང་མས་མིང་ནས་མ་འབོད་བར་
 དགེ་སློབ་ཆང་མས་ཨ་པོ་ཕྱེ་སྒྲེ་ཞེས་འབོད་སློབ་བཞིན་བྱིས་སུ་འང་ཆང་མས་དེ་ལྟར་
 མིང་འབོད་བྱེད་རེད། མཛོ་སློབ་བན་ཐབ་མཛོ་སློབ་དང་། དགེ་འོས་སློབ་སྦྱངས་དམའ་
 རིམ་དགེ་འོས་ཇ་ཤོད་དགེ་འོས་མཛོ་སློབ་ཁང་དང་། འབྲིམ་རིམ་དགེ་འོས་ཇ་མོན་མཛོ་
 སློབ་ཁང་ནས་ཐོན།

དམིགས་གསལ་སློབ་སྦྱངས་རིམ་བྱས།

༡ ཇ་ཤོད་དུ་དགེ་འོས་བྱས་རིང་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་
 དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱངས་བྱས་ནས་བོད་གཞུང་གིས་རིག་ལྗན་ཁང་ནས་དགེ་འོས་
 ཅེ་ཕུད་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་གནང་།

༢ ལོ་ངོ་ ༣༦ ཅམ་ཀྱི་རིང་དགེ་ཀླན་བྱེད་སྐབས་གསལ་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་དང་ཆོགས་འདུ་མང་པོར་བཅར་བའི་བྱ་དགའི་ལག་འཁྱེར་ཐོབ།

༣ བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བཙུའི་ནང་ཆོན་སྒོམ་གར་རིག་པའི་ཆ་གསལ་གཞས་

དང་ཞབས་བྱོ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རོལ་ཆ་བཅས་ལ་དོ་སྣང་དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་
སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་དབུས་སུ་མགོ་བོ་དུད་སྡོད་མ་དགོས་ཅམ་ཡོད།

༤ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ནས་ ༦༤ ལོ་འགོ་བར་སློ་ཆུ་སྐྱང་སྤྲིགས་ཁུངས་འཛུལ་
ཞུགས་ཀྱིས་བྲག་པོའི་སྤྲིག་འཛུགས་འོག་འཇག་དམག་དང་གསང་བའི་ལས་འགུལ་
སློར་ལ་སྦྱོང་བརྗེས་བྱས།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཇི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ཟམ་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་
ལོ་རྒྱུ་ ༤༥ ལྷག་གི་རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོག་མི་དང་། ས་གནས་
རྒྱུན་ལས། དབུས་རྒྱུན་ལས་བཅས་བྱེད་སྐབས་ལས་དོན་མང་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་གནས་
དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡིན་པར་སོང་སྤྱིར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ཡང་དགོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བོད་ནང་ལ་བྱ་སྦྱོང་དན་བ་ཁག་བྱས་
དང་བྱེད་བཞིན་བ་རྣམས་དང་། འཇམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་དོན་ལ་བསྟར་ཆུལ་
བཅས་ལ་དོ་སྣང་དང་དབྱུང་ཞིབ་ཀྱི་སློ་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གསལ་གྱི་མདུན་ལ་གསལ་
བཤད་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷན་རྒྱ་རང་སློབ་དགེ་བྱས་རིང་ནག་ཤུར་
ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཆོག་པའི་འབྲེལ་གཏུག་འགན་འཛིན་ལོ་ ༥ ཅམ་བྱས་སྐབས་
ནག་ཤུར་ས་ཁུལ་ཁག་མང་པོར་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གཏམ་
བཤད་ཆེད་བཅར་སྦྱོང་། སྤྲིགས་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ཀ་སྤྲིག་ས་གནས་སུ་
འབྱོར་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་ཀ་སྤྲིག་ས་གནས་ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཆོག་པ་
གསང་འཛུགས་ཀྱིས་བྱང་ཆེ་ལོ་ ༡༠ དང་དེ་ནས་རྒྱུན་ལས་བྱས་རིང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཡོངས་ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཆོག་པའི་ཞི་བའི་གོ་མ་འགྲོས་ཐེངས་གཉིས་དང་ཇམ་

སྟོན་ཁོས་སྐྱོར་གོ་སྤྲིག་དང་མཉན་ཞུགས་བྱས་པས་མ་ཆད་ཆོགས་ཆེན་ཁག་ལ་ངོ་
 བཅར་གྱིས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་གཉན་བཤད་བྱས་པས་ཉམས་སྦྱོར་དང་མན་
 རོག་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། ག་སྤྲིག་ས་གནས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ནང་པའི་ཆོས་ཆོགས་སྤར་
 གསའི་རྗེས་བྱུང་བྱུང་དང་ག་སྤྲིག་ས་གནས་མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའི་ཆོགས་གཙོ་ལོ་
 གསུམ། ག་སྤྲིག་གནས་སྟོད་པོད་མའི་ས་གནས་འཇུག་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ལོ་
 གསུམ་བྱས་པ་དང་། ད་ཉའི་འཆར་ག་སྤྲིག་ས་གནས་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྤར་བྱུག་གི་
 རྒྱུ་ལས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱུང་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ། གོང་འཁོད་གཞུང་འབྲེལ་དང་
 གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པའི་ནང་ཞབས་ཞུས་སྐབས་པོད་མའི་སྤྲིག་འཛུགས་
 ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཁག་གེ་བའི་ཆོགས་འདྲུ་འདྲ་མིན་མང་པོར་ཆོགས་བཅར་དང་ལས་
 འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་སྐབས་མཉན་ཞུགས་བྱས་པས་པོད་མའི་སྤྲིག་འཛུགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་ལངས་སྤྱོད་གས་བཅས་ལ་གོ་རྟོགས་དང་ཉམས་སྦྱོར་གང་
 ལེགས་བྱུང་སོང་བསམ་བ་དྲན་གྱིན་འདུག།

པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ལ་ཉམས་སྦྱོར་རྗེ་ཡོད།

རྒྱུ་དུ་ནས་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་སྤྲི་གར་སོགས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད། སློབ་
 གྲའི་སྐབས་རྗེ་འོལ་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་སྦྱོར་བརྟེན་བྱས། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་
 དགོ་ཆུན་བྱས་རིང་རྫོས་དགོ་མེད་སྐབས་དཔེར་ན་ ༡༩༧༩ ལོར་མན་སྤར་གཞིས་
 སྟོང་གསུམ་པ་དང་ ༡༩༧༥ དང་ ༧༦ ལོར་སྟོན་ཏེ་ཉིན་སློབ་ ༡༩༩༧ ལོར་རྩན་རྩ་
 ཉིན་སློབ་བཅས་ལ་རྫོས་དགོ་མེད་སར་རྫོས་དགོ་འགན་འཁུར་གྱིས་ཞབས་གཞས་
 སློབ་འཁེད་བྱས། དེ་བཞིན་སྟོན་ཏེ་དང་རྩན་རྩ་རར་སློབ་དགོ་བྱས་རིང་ས་གནས་

ཆེན་པོ་བླ་མ་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན་ནས་ཀླུ་ལོ་ལོ་སོང་ཡང་བོད་ཀྱི་
གཞིན་ལྷན་ཆོག་པས་ཀྱི་གཙོ་སྐོར་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་པས་པ་
ཁག་གི་ནང་མིང་དང་གོ་གནས་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤར་བཞིན་རང་ངོས་ནས་
དྲུང་གྲངས་དང་ཆོད་སེམས་བརྟན་པའི་སློ་ནས་ཞབས་ཁུ་བྱ་སྤྱོད་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༡༣ ལ།

སང་གེ་རབ་བསྟན།

སང་གེ་རབ་བསྟན་ནི་མ་སུ་རི་བོད་གཞུང་གཏན་
སློབ་དང་། (Wynberg Allen) སློབ་གྲྭ་གཉིས་ནས་སློབ་
ཚན་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ནས་ ༡༩༧༥ བར་བོད་ཀྱི་
གཞིན་ལྷན་ཆོག་པས་དབུས་སྤྱི་བྱེད་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་
མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་གི་མཆོན་བོད་
གཞུང་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། རྒྱ་སྤར་རབ་རྒྱས་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་འགོ་
ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་སྤྱད་སི་ (Switzerland) བོད་མིའི་ཡིག་ཆ་ཅན་ (Office of
Tibet) དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཙུག་ལྷན་ཁྲིམས་འདེགས་ཁུས་གནང་
ཡོད།

དྲུག་པ་པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ།

དྲུག་པ་པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤
ལོར་རྫོང་གླིང་བོད་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ནས་གཞི་རིམ་ཡིག་
རྒྱུགས་ཐོན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་ལྷི་ཡི་མཐོ་སློབ་ཁང་
ནས་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་
འབྲེར་ཐོབ་རྗེས་དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་

༡༩༥༢ ལོར་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆན་གྱི་ལས་འཁུར་ལོ་གསུམ་ཁྱུས། ཁོང་ལྷི་ཡི་ས་གནས་
རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་འཁུར་སྒྲ་ཆོག་ལས་དང་། ས་གནས་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་ཐེངས་
གཉིས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་མིར་དྲང་
སྤངས་འོས་ཞུགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་དེར་རིག་གཞུང་འགན་
འཁུར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྤྱི་ཡོད་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་མིར་འོས་
འདེམས་ཐོབ་འཕུལ་ཆོག་ལས་གཙོར་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣༠ ལོར་ལྷི་ཡི་དོན་གཙོད་ཆབ་སྲིད་སྡེ་ཆན་གྱི་ཆན་བྱང་དུ་བསྐྱོད་གཞག་
གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ ནས་བཀའ་བྱང་ཡིག་ཆར་གྱི་བྱང་གཞིན་
དུ་གནས་སློབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩ ནས་བྱང་འབྲེལ་བྱང་ཆེན་གནས་སྤར།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ནས་ལོ་ ༡ རིང་ཨ་རིར་གཞུང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་
བསྐྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ནས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁང་སུ་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་སྤྱོད་
རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་འགན་འཁུར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ནས་ལྷི་
ཡི་དོན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༤ ནས་ཕྱི་དྲིལ་བྱང་འཕར། ཕྱི་ལོ་
༡༩༦༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ནས་བྱང་ཡིག་ཆེན་མོར་གནས་སྤར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༡༡

ཆེས་ ༡༩ ནས་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད། གྲུ་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ ༧ ཆེས་ ༡ ནས་
 གྲུ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་སུ་གྲུ་འབྲེལ་དྲུང་ཆེན་ཆེན་གནང་བ་དང་། གྲུ་ལོ་ ༡༩༡༩ ཟླ་ ༩
 བའི་ནང་བཙན་གྲོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ཆེ་བར་བདམས་ཐོན་མཛད་
 ཁུངས་བཞེས་བཞེན་ཡོད།

བཟ་གིས་ནས་རྒྱལ།

ངོས་རང་གྲུ་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་སྐ་སྟོད་རོ་བོའི་ཉེ་
 འདབས་གནས་ཆགས་ཉ་མཆོ་སྡེ་ཁོངས་འབྲོག་བྱིས་ཞིག་
 ལ་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་
 དུས་ནས་ཕ་མ་གཉིས་དང་ཁ་བྲལ་ནས་གྲུ་ལོ་ ༡༩༤༠
 ཅམ་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་བཙུལ་གྲོལ་ལ་འབྱོར་ཐོག་སྐྱོ་སྐྱིག་
 ཐོག་མ་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་བུ་སྐྱུག་བདག་མེད་ཁག་གཅིག་མཉམ་བདག་
 གཙུག་གནང་། དེ་རྗེས་ ༡༩༤༤ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ནས་བ་ཆ་མ་དེ་བོད་གཞུང་
 སློབ་གྲུར་ཁྱུགས། གྲུ་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུ་ཐོན་མ་ཐག་རང་གཞུང་གི་
 བཀའ་འབྲེལ་འབྲུག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་འབྲུག་ནང་གང་ཅིའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནང་། གྲུ་
 རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གི་བཀྲིན་སྟོན་དབུས་
 སུ་བཙུངས་ཏེ། གོ་སྐབས་དེ་དག་སློབ་བཏང་གིས་བཞུགས་སྐར་ན་རམ་ས་ལར་བོད་
 གཞུང་གི་ཞབས་ཁུངས་བཏོད་སྐྱིག་གནང་དོན་བཞིན་ངོ་བཙན་ཁུངས་ཏེ། གྲུ་ལོ་ ༡༩༥༣
 ནས་ ༡༩༩༩ བར་བདེ་སྤངས་ལས་ཁུངས་དང་ལྷོ་ཡིར་འཕགས་བོད་མཛའ་འབྲེལ་

ཆོག་གསལ་གསལ་འཛུགས་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་གར་གྲོས་ཆོག་གསལ་འཕྲུལ་མི་ཁག་ནས་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱིར་འཆོལ་ཐབས་ལ་ཆབ་སྲིད་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བསྐྱོ་གཏོང་གནང་ཞིང་། ཟ࿃་
 ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷས་ ༡༩༩༣ བར་བལ་ཡུལ་དུ་བོད་ནས་གཉེན་འཕྲད་དང་། སློབ་གྲྭ་དང་
 ཆོས་བརྒྱུགས་བྱ་མི་མང་དག་ཅིག་ཡོང་བཞིན་བ་རྣམས་ལ་སྡེ་ལེན་བཟུངས་སྤང་
 བལ་ཡུལ་སྡེ་ལེན་ཁང་གོ་སྤྲིད་དང་གསལ་འཛུགས་ཞུས། ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷས་ ༡༩༩༩
 བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་ལྟན་ཞུ་ལས་ཁང་གི་བྱང་ཆེར་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་ཞིན་
 ལས་དུས་གཉིས་བསྟུན་མར་ལས་འཁུར་ཞུས། གཞིན་རྒྱུ་ལྟན་ལས་འཁུར་ཁྲུང་མཆོམས་
 མན་སྤར་གཞིས་འགོ་དང་། དེ་རྗེས་འཕྲོད་བསྟུན་བྱུང་གཞིན། བལ་ཡུལ་སྤྱི་ཆབ་དོན་
 གཏོང་བཅས་ལོ་ངོ་ཉེར་ལྔ་ལྷག་ཅམ་གྱི་རིང་སྤྱི་ཞུ་བའི་ཞབས་ཞུས་རིང་གྲུབ་འབྲས་མི་
 དམན་བ་བྱུང་ཡོད། བལ་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་ལ་སྤྱོད་ཐབས་འཕྲོར་ཞན་ཞིང་ཡུལ་
 ལུང་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་འཁྲུག་ཆ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་གཞིན་རྒྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་
 བའི་ཡུལ་ལུང་ཞིག་དང་། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་མང་པོའི་གསལ་ཉལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་
 འཆོལ་ཉན་བྱ་ཡུལ་གྱི་བསྟེན་གནས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་སྤྱི་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་
 གནས་སྟངས་ཡང་འཁྲུག་ཆ་མི་རྒྱུད་བ་ཞིག་ཡོད་བ་བཅས་གནས་སྟངས་འོག་ལས་
 དོན་ལྷ་རྒྱུར་མགོ་རྟོག་ཆེན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་དུས་ཡུན་ནང་གང་ཅིའི་ལྷ་སྟོའི་
 ལས་དོན་ཁག་ཆགས་རྒྱུད་ལྷན་བ་ཞིག་ལྷ་སྟུབ་ཡོད་སྟུམ།

ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་མཇུག་དུ་ལོ་གཉིས་པོགས་མེད་གྲུང་མེད་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིར་
 གནང་མི་ཁྱེད་བསྐྱེད་དུ་འཕྲོར། གང་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མཁ་དང་ ༢༠༠༢ ལོར་
 གཞུང་ཞབས་ཁོངས་ནས་རྣམས་ལོ་ལ་སྤྱི་བསྟུར་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིར་གནས་སྟུལ་ཡིན། ཨ་
 རིར་ ༢༠༠༥ ལྷས་ ༢༠༠༩ བར་ས་གནས་མ་ཤིང་ཁོན་མང་འཕྲེའི་བོད་རིགས་སྤྱི་

མཐུན་ཆོག་པ་པོ་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་ལས་འཁྱར་ཞུས་པ་དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་སྤྱི་ནོར་
ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བོད་མི་དང་། སེར་སྤྱད་དགོ་བཤེས་ལྷན་
བྱུང་བཅོད་པ་ལགས་ནས་བྱུག་བཏབ་གནང་བའི་མེ་ཁྱི་མན་མོང་ཁྱེད་ཀྱི་བརྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་རི་དྲགས་ཆོལ་ཆོས་ཆོག་པ་ཐུན་མོང་ནས་བརྟན་བཞག་པས་བསྟར་འབུལ་
རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་བསྟར་ཡོད་པ་དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོར་མ་
ཤིང་ཀོན་མངའ་སྡེའི་མིང་སྤྱོད་གིས་ཨ་ཤི་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཆོའི་ཁོངས་ཨ་རིའི་
གངས་རུང་མི་རིགས་ཆོག་པ་རྒྱུད་གི་ཆོག་པ་མིང་ལས་དུས་ཐངས་གཉིས་རིང་བསྟོ་
བཞག་གི་འགན་འཁུར་ཞུས་གཤིས། འདི་ནི་བོད་མི་ཞིག་འདི་ལྟའི་ལས་གནས་ཐོག་
མངའ་སྡེའི་བཅའ་ཁྲིམས་འབྲུ་དོན་བསྟོ་བཞག་བྱུང་བ་ཨ་རི་ནང་ཐངས་དང་པོ་དེ་ཡིན་
པ་ཆོད་སྟུང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོར་སྐབས་བཙུ་ལའི་བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཐུས་ལ་འོས་
འདེམས་གིས་ལས་འཁུར་ཞུ་རྒྱུ་རིང་བོད་རིགས་ཆོག་པ་པོ་ལག་སྟོ་བརྟན་ཆོག་པ་
ཆོད་དང་། དང་སྤངས་དབྱ་དབྱལ་ལག་དེབ་གསར་བཅོ་དང་དབྱ་དབྱལ་བསྟུ་ལེན་ཐད་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལ་འབད་བཙོན་བསྟར་མར་ཞུས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༢ ལོར་སྤྱི་ནོར་
ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བྱང་ཨ་རི་མི་མང་གིས་བརྟན་བཞག་པས་
བསྟར་འབུལ་གི་ཞུ་སྟོ་རྣམས་ལས་སྤྱོད་ལྷན་པ་ཡོང་ཐབས་ལ་བྱུག་སྟེལ་སྤྱི་འཐུས་
མཉམ་འགན་འཁུར་ཀྱང་ལེན་ཞུས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཨ་རིར་བརྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་དགོ་ཅའི་
འགན་འཁུར་ཆོག་པ་མི་ལོ་ལྟ་དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཨ་རིར་སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་

སྐབས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སློན་བསམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞུ་ག་ལ་
དགོས། འཁྱར་འཁྱེད་ལས་དོན་རྣམས་སྒྲག་བསམ་དང་དོ་སྒྲོག་མེད་པར་རང་དོན་
ལས་སྤྱོད་དོན་གལ་ཆེར་ཅིས་ཏེ་ལས་དོན་ཞུས་པ་ཡིན། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་མགོན་
པོ་བྲག་ན་བསྐྱེད་ཞབས་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། སློན་སྤྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཆེད་ཆེད་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱ་ཡོང་བའི་སློན་
འདུན་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱས་སྤྱིར་བསྟན་སྤྱོད་ཀྱི།

ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ།

ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ནི་བོད་ཀྱི་བོད་པོའི་ས་ཁུལ་དུ་
འཁྱུངས་ཤིང་། ཏེ་རྩ་བོད་མིའི་གཞིས་སྤར་གྱི་གཏན་སྡོད་
ནས་གཞི་རིམ་སློབ་བྱ་འགྲིམ་པ་དང་། བྱིས་སྤྱོད་སྤྲུལ་མ་རི་
(Pachmarhi) བོད་མིའི་ཤེས་རིག་དང་ལག་ཤེས་བཅོ་
ལས་ཁང་ནང་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཞེ་སློབ་

མོན་བྱུང་ཐེས་མ་སྤྱི་བོད་སྤྱུག་ཁྱིམ་སྡེ་ནས་འཕྲིང་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐུ་མཐུད་གནང་ཞེ་
བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་སློབ་མོན་བྱུང་བ་དང་། འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་སྐབས་སྤྱོད་ཐེ་
ཆན་གྱི་བོད་རིགས་སློབ་སྤྱུག་ཀྱན་ལས་སྦྱང་འབྲས་ཅེ་སྤྱད་སོན་སྤྱབ་པ་བྱུང་བར་སོང་།
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སློབ་ཡོན་ཐོབ་པ་དང་ཕྱི་ཡི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནང་ཆབ་
སྤྱིད་ཆན་རིག་གི་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཞེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ སློབ་པ་མཐར་སོན་བྱུང་ཡོད། བྱི་
ལོ་ ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༩༣ བར་རྒྱ་གར་བདེ་སྤྱང་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་

ཕྱི་ལི་ (ARC) ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནང་ཡིག་སྐྱར་གི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་ལས་ཞོར་དུ་
 (རྒྱ་ནག་གི་གྲུ་ཡངས་སྤྱི་དུས་ལ་ལྟ་སྟངས།) ཞེས་པའི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་དེབ་ཞིག་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ཡོད། ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་ཆེར་སྐྱེད་ཀྱིས་
 གཞོན་ལྷན་ལས་འགུལ་ནང་འཇུག་ཞུགས་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ནང་ལྷན་མ་ཉི་ལྔ་གནས་
 གཞོན་ལྷན་སྐྱེ་ཆབ་གནང་སྟེ་འཇུག་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་ས་གནས་གཞོན་ལྷན་
 དང་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་རྒྱུང་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
 རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལི་དུ་བོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་སློབ་ཞུས་པ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ཨ་རིར་
 གནས་སློབ་དང་ཡུ་ཏུ་ (Utah) ས་གནས་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་གསར་བཙུགས་
 དང་ཁྱལ་དེར་གཞུང་མཐུག་སློབ་གྲྭ་གསར་བཙུག་ དེ་བཞིན་ཡུ་ཏུ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་
 གཞོན་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཇུགས་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་
 གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

འགན་ཡང་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྒྲོན་ཅིས་ཁང་ནས་བསྐུས་
ཡོལ་དུ་ཐེབས་ཡོད།

མོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

མོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ས་
སུ་རི་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་ཐོན་རྗེས་དྲང་
སློབ་ཁོངས་དུག་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལོ་གཅིག་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་ཅན་རྟེ་སྐར་མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཞུག་
ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་བ་ཐོན་སྟེ་རང་གཞུང་གི་ལ་
བསྐྱུགས་སྒྲོན་ཁང་གི་གན་བྱང་ལས་འཁུར། ཅན་རྟེ་སྐར་ས་གནས་རང་དབང་ཚོགས་
ཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙའི་ལས་འཁུར་བཅས་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་རྟེ་ས་ས་གནས་བོད་
རིགས་གཞིན་རྒྱུའི་ཚོགས་གཞིན་གནང་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་ཚོགས་ཆེན་
ཐངས་ལྷ་པའི་ཐོག་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱལ་ཁབ་པར་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱུང་བསྐྱུན་
ཀྱི་ལ་བསྐྱུགས་འགན་འཁུར་དང་། གཞིན་རྒྱུའི་བོད་ཡིག་རང་བཅན་གསར་དེབ་གྱི་ཅོམ་
སྤྱིག་པའི་ལས་འཁུར་གནང་། ཚོགས་ཆེན་ཐངས་ལྷ་པའི་ཐོག་མང་མོས་འོས་
འདེམས་གྱིས་སྐར་ཡང་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱལ་ཁབ་པར་འདེམས་བསྐྱོང་བསྐྱུན་རིག་
གཞུང་འགན་འཁུར་ལས་འཁུར་གནང་ཡོད།

སློ་སྦྲོལ་བཟང་པོ།

སློ་སྦྲོལ་བཟང་པོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་སེམ་ལ་
བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཆེས།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་ཁྲིམས་
འཇུག་ཞུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་སློ་མཐའ་དག་མཉུག་སྦྱོང་།
ན་ས་ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་དང་།

ན་ས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་གི་འགན་འཛིན། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་
དབུལ་གཉེར་བཅས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་དོར་སྤྲོང་ས་གནས་
བོད་རིགས་གཞིན་ནུ་འཛུགས་གཙོ་དང་། ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རིགས་གཞིན་ནུ་འཛུགས་
ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་ལྔ་པར་སྤྱི་ཁྱབ་དབུལ་རྒྱན་ལས་པར་འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ་ལོ་
གསུམ་རིང་མཉུག་འབྲེལ་འགན་འཛིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རིགས་གཞིན་ནུ་འཛུགས་
ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་དྲུག་པའི་ཐོག་སྤྲོང་ཡང་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ཁྱབ་
དབུལ་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་དཔའ་འབྱོར་དོན་མཁོ་བ་བཅས་གནང་ཡོད།

ཆེ་བ་དར་རྒྱས།

ཆེ་བ་དར་རྒྱས་ནི་མ་སུ་རི་བོད་གཞུང་གཏན་
སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་ཆེས། རྟེན་ལོར་མཐོ་སློབ་ནས་
(B.Sc)སློབ་ཚན་ཐོག་སློབ་ཐོན་གནང་ཡོད། རྟེན་ལོར་དུ་
བཞུགས་སྐབས་རྟེན་ལོར་ས་གནས་གཞིན་ནུ་འཛུགས་

སྐབས་གཉིས་རིང་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་གཞོན་ནུའི་མཉམ་འབྲེལ་རུ་ཁག་གི་
 ཚོགས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་གཞོན་ལྷན་གྱི་ཁུལ་
 དབུས་རྒྱུ་རིམ་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཞུགས་ཞུའི་འགན་འཛིན་དུ་འདེམས་སྟོན་བྱུང་ཡོད་
 བ་དང་། ཕྱིས་སུ་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་དང་ཚོས་ཀྱང་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་རྒྱུ་
 ཀོབ་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་གཞིའི་(TCV Farm Project) བཅས་
 གྱི་འགན་ཁུར་བཞེས་ཡོད།

ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ།

ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་རྒྱ་
 གར་དུ་སྐབས་བཙུན་དུ་འཕྱོར་ནས་སིམ་ལ་བོད་གཞུང་
 སློབ་གྲྭ་ནས་འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་བ་ཐོན་རྗེས་མ་སུ་རི་བོད་
 གཞུང་སློབ་གྲྭ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་གཞི་རིམ་སློབ་
 གྲུའི་རྒྱགས་སློད་བྱུང་མཆམས་ལྡེ་ལི་མཚོ་སློབ་དུ་ཞུགས།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་ལྡེ་ལི་མཚོ་སློབ་ནས་ཉི་ལའི་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་
 པའི་ལག་འཁུར་ཐོབ་བ་དང་། སྤང་ལོར་ས་གནས་སུ་དགོ་ཆན་ལོས་སྤྱོད་གནང་རྗེས་
 ཉོན་སུར་གཞིས་ཆགས་སུ་ལོ་གཅིག་རིང་དང་སྤངས་ཐོག་དགོ་ཆན་གྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་
 རྗེས་སྤྱོད་ཀོབ་ཉིན་སློབ་དུ་དགོ་ཆན་ལོ་གསུམ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཉོན་སུར་ཉིན་སློབ་ཀྱི་དགོ་
 ཆན་ཡང་གནང་ཡོད། ཁོང་གི་ལྡེ་ལི་ས་གནས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་གཞོན་དང་། ཉོན་
 སུར་ས་གནས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་གཙོ་བཅས་གནང་སྤྱོད་ཡོད།

བཟ་ཤིས་ལུན་ཆོག་གསལ།

བཟ་ཤིས་ལུན་ཆོག་གསལ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༣ ལོར་མ་
ལུ་རི་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་ཅན་རྟེ་
སྒར་མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་
འབྱམས་པའི་ཡིག་རྒྱགས་འཕྲོད། དེ་རྗེས་སྤང་ལོར་དུ་
དགེ་ལྡན་འོས་སྤྱོད་དང་། སློབ་གསོ་ལམ་སྟོན་ལྟེ་ཕྱོད་ཕྱོགས་

དང་བསམ་སློབ་མཆན་ཉིད་ཐོག་ཁྱིམ་ལོ་མ་གནང་། དེ་རྗེས་ཀོ་ལི་སྒར་གཞིས་སྒར་
ཉན་སློབ་དུ་ལོ་བྲལ་རིང་དགེ་ལྡན་གྱི་ཞབས་ལྷན། ཀོ་ལི་སྒར་ས་གནས་བོད་རིགས་
གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་དང་ཆོག་གསལ་གཙོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་སྒར་ཡང་ཅེན་རྟེ་སྒར་མཐོ་
སློབ་ནང་ཁྲིམས་གྱི་སློབ་སྤྱོད་ཞལ་ཞལ་སྤྱི། ཅན་རྟེ་སྒར་ས་གནས་བོད་རིགས་གཞིན་
རུ་ལྷན་ཆོག་གཙོའི་ལས་འཁུར་ཐེངས་གཉིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོར་ཁྲིམས་གྱི་སློབ་སྤྱོད་
ཐོན་རྟེ་ལྷོ་ལིར་ཁྲིམས་ཚད་ཁྲུ་གཏུགས་གྱི་སློབ་སྤྱོད་དང་ཉམ་གསོག་བཅས་རིམ་
བཞིན་གནང་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་བྲལ་པའི་ཐོག་
སྤྱི་ཁབ་དབྱས་རྒྱན་ལས་པར་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱུང་རྟེ་བྱུང་སྤྱོད་བྱུང་ཆེའི་ལས་
འཁུར་གནང་ཡོད།

ཁྱེ་མི་སློབ་མ།

ཁྱེ་མི་སློབ་མ་ནི་ ༡༩༤༧ ལོར་ཀ་ལིང་སྐབས་ཏུ་
སྤྱི་འབྲེལ་པ་དང་། རྩོམ་སྒྲིལ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཞན་སློབ་
ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གཉེར་གནང་། སློབ་གྲུའི་སྐབས་སློབ་
བླ་གྱི་ཆོགས་ཞབས་ཞུ་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་དང་
དེའི་ཆོགས་གཙོ་གནང་བ་མ་ཟད་སློབ་གྲུའི་སྐབས་ཆབ་གནང་
ཞེ་རྩོམ་སྒྲིལ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་སོགས་གནང་
ཡོད། དེའི་རྩིས་པན་རབ་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཆབ་སྤྱི་ཚན་རིག་དང་།
སློབ་ལུན་རིང་གྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་བན་རབ་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་
བྱད་མེད་ཆོན་པ་དང་། རྒྱ་རྩིས་སྤྱད་མེད་མཆོ་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་སློབ་གཉེར་ཆོགས་
པའི་ཆོགས་གཙོའི་འགན་ཁུར་ཡང་བཞེས་གནང་ཡོད།

ཁྱེ་མི་མཆོ་སློབ་ནས་ཁྱིམ་ས་ལུགས་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་ཡང་གནང་ཡོད་
པ་དང་། སློབ་གཉེར་གནང་ལུན་རིང་ཁྱེ་མི་མཆོ་སློབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ཁྲོགས་པོ་ཟེར་
བའི་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ནས་༡༩༧༡ བར་
དབུས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་སུ་སྐབས་གཉིས་རིང་
བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན། སྐབས་དང་པོར་ཕྱི་དྲིལ་བྱུང་ཆེད་དང་། སྐབས་གཉིས་
པར་བྱུང་བྱི་སྐབས་འགན་བཞེས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲས་ཁྲོས་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་མིང་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རང་ལོ་ ༣༦
ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་འབྲས་ཁྲོས་ཆོགས་ནང་གི་འབྲས་མི་ལོན་ཚུང་གོས་གས་ཤིག་ཆག་

ཡོད། རིམས་པས་ཁོང་གི་འཛོན་ཐང་དང་རྩ་སྟོབས་མཛོན་གསལ་འབྱར་ཐོན་གྱི་རྩ་
ནས་སྐབས་ ༡༣ བ་དང་། ༡༥ བ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་ལ་ཡང་བདམས་ཐོན་བྱང་ཡོད།

དེའི་རྗེས་བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༥ བའི་སྐབས་སུ་ནང་སྤྱིད་བཀའ་སློན་གྱི་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་བྱག་ལས་སྣ་མང་གནང་བའི་ཁོད་ནས་
མཛོན་གསལ་དོད་ཤོས་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་བོད་མི་
སྐབས་བཙོལ་བའི་ས་ཁང་སྤྱི་བཏུན་སྤྱིད་རྩ་སྟོབས་ Tibetan Rehabilitation Policy
གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེ་ཡིན་པ་བཅས། རྒྱ་རི་སློལ་མ་ལགས་སྤྱི་ན་སྤྱི་ནས་
བོད་བཏུན་སྤྱིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱག་ལས་གནང་སྟེ་གཞུང་འབྲེལ་དང་། གཞུང་
འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སྤྱིད་སྤྱི་གཤམ་གྱི་ཐུགས་འགན་མང་དག་ཞིག་བཞེས་ཏེ་
བྱུང་འབྲས་དང་ལེགས་སྐྱེས་མང་པོ་སྤེལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིད་བསྟུས་
སུ།

ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྲགས།

ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྲགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ར་ས་

ལྷུང་གསོག་ནས་སེམ་ལ་གཏན་སློབ་དུ་སློབ་གཉེར་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་མ་ཉ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་
ལུང་ལོ་དུག་རིང་སློབ་གཉེར་གནང་འབྲས་གསལ་སྤྱིའི་རྒྱགས་
སློབ་ཨང་རིམ་དང་པོའི་གས་ཀྱི་ལག་འཁུར་དང་། མ་ཉ་
དགེ་ལྷན་དགེ་སློབ་སྤྱིའི་ལས་ཁང་གི་ལས་འཁུར་ལོ་གཅིག་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་ར་ཆོས་སྐར་དུ་སེར་བྲེས་བྱ་ཆང་དུ་སློབ་གཉེར་
དང་། ཞོར་དུ་བྱ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་དགེ་ལྷན་ལོ་གསུམ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༣ རས་བཟུང་སྐྱེས་ལོ་གཅིག་ཆང་དུ་ལས་བཅར་ཁུས་ཏེ་ཀན་ཅུང་གི་ལ་
འཁུར་གནང་། བཞུགས་སྐར་དུ་འབྱོར་རྗེས་ཐོག་ལྷན་གཞོན་བྱའི་དུ་དཔོན་ལོ་གཅིག་
དང་། ས་གནས་དུང་ཆེ་ལོ་གསུམ། དུལ་གཉེར་ལོ་གཅིག་བཅས་ལས་འཁུར་གནང་
ཡོད། ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་ལ་འོས་འདེམས་བྱུང་
བསྐྱེད་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་འཁུར་ཁུས་ཡོད།

ཀམ་ཚེས་མེད།

ཀམ་ཚེས་སྐྱིད་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་མ་སྤུང་
བོད་སྐད་ཁྱིམ་སྡེའི་ཁོངས་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་
ཐོན་ཁྲིམ་སྡེ་ཡིར་ལོ་གཉིས་རིང་བྱང་ཡིག་དང་། ལས་
ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་གི་སློབ་སྦྱོང་གཞན་སྡེ་དེ་བ་ལོ་མ་
(Diploma) ལག་འཁུར་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བོད་

རེགས་གཞིན་ཅུའི་ཚོགས་ཁོངས་སུ་ཚོགས་བྱགས་དང། སྡེ་མི་ས་གནས་ཤོད་རེགས་
གཞིན་ཅུའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལས་བསྐྱར་བྱས། དེས་རྗེས་སྡེ་མིར་རང་གཞུང་དང་ལ་འཕོར་
ལས་བྱངས་ཀྱི་སྡེ་ཚོར་ཁང་ནང་ཞབས་ཞུ་བྱ་མོས་ཐོག་ཤོད་རེགས་གཞིན་ཅུའི་ཚོགས་
ཆེན་ཐངས་དུག་པའི་ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུ་ལས་པར་འོས་འདམས་བྱང་རྒྱུ་སྤྱི་
ཚོགས་པདོད་ཅོན་འགན་འཁེབ་ཀྱི་ལས་བསྐྱར་བྱས་གནང་ཡོད།

ཆེ་དབང་ཕྱན་ཆོགས།

 ཆེ་དབང་བླ་མ་ཆོག་མཆོག་གི་བྱ་སྤོ་ ༡༩༦༤ ལོར་མ་
 ལུ་རི་ལོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་སློབ་པ་མཐར་མཇུག་བྱས་
 གྱེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོ་ས་ ༡༩༦༤ ལོར་དཔལ་སྤྱོད་དུ་ཞུགས་
 ཡོད། དེ་རྗེས་ཀར་ན་ཅ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ (Karnataka)
 གཞུང་གི་ལས་རིགས་སྡེ་མང་སློབ་གཉེར་ཁང་ནང་མཉམ་
 ཞུགས་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་ཆོང་ལས་དང་བྱང་ཡིག་གི་དམིགས་བསལ་མཆོག་

མོ་བཟང་སྟན་ཀླགས།

མོ་བཟང་སྟན་ཀླགས་ལགས་ནི་ཅན་རྩི་སྐར་མཐོ་
སྟོབ་ནས་སྤྱད་དོན་ཚན་རིག་དང་གཤམ་ཡོན་ཐོག་ཉེ་བའི་
གཙུག་ལག་རས་འབྲམས་པ་སྟོབ་ཐོན་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
ནས་ ༡༩༩༩ བར་ཅན་རྩི་སྐར་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་
ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠

ནས་ ༡༩༩༣ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་གཞིན་དང་སྤྱི་ག་
འཛུགས་འགན་འཛིན། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༥ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་ ༢༠༠༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲས་སྤྱ་འདེམས་ཐོན་བྱང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་
མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་ཐོག་མ་གསར་བཙུགས་གནང་སྐབས་འགན་
འཛིན་གྱི་ལས་འཁུར་རིམ་པར་ཁྱུས་གནང་ཡོད་ལ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་ ༢༠༠༡ བར་
བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞིན། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ནས་ ༢༠༡༩
བར་ནི་ཁྱུ་ཡོག་འགྲོང་མ་མཆོག་གི་ཡིད་ཆེས་དགེ་ཅའི་བྱང་ཆེའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་
པ་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་ཀྱི་ཐེབས་རྩའི་འགན་འཛིན་གྱི་ཐུག་
ལས་གནང་ཐུས་ཡིན།

ནམ་རྒྱལ་འཕྲི།

མཉན་ནམ་རྒྱལ་འཕྲི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་སྤོད་དེར་
 རིར་སྤྲེས་ཤིང་། བོད་ནང་དུས་འགྱུར་བྱུང་མཚམས་པ་མ་
 མཉན་དུ་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་དུ་འབྱོར་ཆེས་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༦༧ ལོར་ཁལ་ཉོར་བོད་གཞུང་གཉན་འཇགས་སློབ་
 གྲུའི་ནང་ཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཨར་ཏ་དབུས་བོད་
 ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་འཕྲིའི་ལག་ཁྲིར་
 ཡང་རིམ་དང་བོར་སོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྒྱ་རམ་ས་ལ་བོད་སླུག་ཁྲིམ་སྤེའི་སློབ་
 གྲུའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དགེ་ཆ་ཞུས། བོད་སླུག་ཁྲིམ་སྤེའི་བོད་ཡིག་དགེ་ཆ་
 རྟེན་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་རག་ཅལ་འགྲན་སྡུར་གསར་གཏོད་དང་བོད་ཡིག་དུས་
 དེབ་འགོ་འཇགས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བོད་གཞུང་གི་བྲིལ་ལས་ཁུངས་ནང་ཞུགས་ཏེ། ༡༩༩༩
 བར་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་སྤི་ཞུ་བསྐྱབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨ་རི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་
 གི་བོད་སྐད་སྤེ་ཆོན་ནང་གསར་འགོད་པའི་ལས་ཀ་ཐོབ་ཆེས་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་ཅ་
 དགོངས་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིར་གནས་སྤོ་བྱས། ད་ལྟ་ཨ་རི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྤེ་
 ཆོན་གྱི་ཅོམ་སྤྲིག་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་ཐོག་ཀྱང་སྤོང་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་གཙོ་སྤྱོད་
 ཞུ་མཉན་དང་། སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུས་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་ཆེན་
 དང་མཐོ་རིམ་ཆབ་སྤྱད་མི་སྣ་སོགས་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ་མ་ཟད། སྤྱིད་སྤྱོད་འོས་
 མིའི་དབར་བཟོ་སྤོང་སྤྲ་ཆེས་གཉིས་ལ་གཙོ་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུར་གླངས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྩ་ས་ས་གནས་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཁོངས་སུ་
 བྱུགས་ནས་རུ་དཔོན་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་རྩ་ས་ས་ལ་ས་གནས་གཞིན་
 རུ་ལྷན་ལས་སུ་འོས་འདེམས་ཐངས་གཉིས་བསྐྱེད་མར་བྱུང་ནས་འཛིན་བསྐྱུགས་
 འགན་འཛིན་དང་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ཆེའི་ལས་འགན་འཁུར་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་
 ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུན་ལས་ལ་བསྐྱེད་མར་
 ཐངས་གཉིས་འོས་འདེམས་བྱུང་ནས་འཛིན་བསྐྱུགས་འགན་འཛིན་དང་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ཆེའི་
 ལས་འཁུར་བསྐྱེད་། བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་དབུས་
 རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་སོགས་ལ་
 མཉམ་ཞུགས་དང་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་མ་ཟད། ལོ་བྱུག་རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་རང་བཅན་གསར་དེབ་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཚོམ་སྒྲིག་པའི་འགན་འཁུར་ཞུས་ཡོད།

ཀམ་བསམ་བསྟན།

ཀམ་བསམ་བསྟན་ནི་ད་སྟངས་བོད་ཁྱིམ་དང་།
 བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ (CST, Mie) བཅས་ནས་སློབ་ཐོན་
 བྱུང་ཟེས། ཕྱི་ལོ་མཐོ་སློབ་ནས་ཡིན་ཅི་དང་། ཁྱིམ་གྱི་
 (LL.B) སློབ་ཆེན་ཐོག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་
 འཁུར་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ ༡༩༩༤ དང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ ༡༩༩༦ བར་ཕྱི་ལོ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་
 ཆེར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༠ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠

ནས་ ༡༩༤༡ བར་ཕྱི་ལི་ས་གནས་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཚོགས་གཞིན་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༤༠ ནས་ ༡༩༤༣ བར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁྲུང་དབུས་རྒྱ་ལས་ཁང་གི་བློ་བསྐྱེད་ལས་
 འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ནས་ ༡༩༤༥ བར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁྲུང་དབུས་རྒྱ་
 ལས་ཁང་གི་ཚོགས་གཞིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱ་གནང་
 ཡུན་རིང་ (Portugal) དུ་སྐོང་འཛིན་གནང་བའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐབས་བྱས་ཡི།
 (Political Strategy) ཟབ་སྦྱང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལི་ས་
 གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཟུང་བཅས་གནང་ཡོད།

ཉི་མ་བསམ་དཀར།

ཉི་མ་བསམ་དཀར་ནི་བོད་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་དུ་
 བྱང་ཞེས་པར་འབྱུངས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་བོད་ནས་
 གྲོས་ཁྲིལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་ ༡༩༦༠ ལོར་བལ་ཡུལ་དུ་སྤྱབས་
 བཅོལ་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་
 ནས་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཅན་ཉི་
 ལྷར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་མཆན་གནས་
 བཞེས། དེ་བཞིན་ཟུར་སྦྱང་གིས་རྒྱལ་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཆ་ཐོག་གཙུག་
 ལག་རབ་འབྱམས་པའི་མཆན་གནས་ཀྱང་ཅན་དེ་ལྷར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་
 ནས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཅན་ཉི་ལྷར་ས་གནས་གཞིན་ཁུའི་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་
 དང་། ཏར་བ་བྱར་ས་གནས་གཞིན་ཁུའི་བྱང་ཆེད་ཚོགས་གཞིན། ཚོགས་གཙོ་

བཅས་གནང་ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
རོགས་དབུལ་འོག་ལ་ཁན་མ་ལ་དང་ཁེ་ར་བོད་མིའི་གཞིས་སྐར་དུ་གཞིན་རུའི་སློབ་གྲྭ་
གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་སློབ་གྲྭ་དེ་བཞིན་བོད་
གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བཅུག་ཐབས་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ནས་ ༡༩༩༩ བར་དོར་སློང་ས་གནས་གཞིན་རུའི་བྱང་ཆའི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༣ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་
ལས་ཁང་གི་དེའུ་བསྐྱབས་འགན་འཛིན་གནང་། ཁོང་གིས་དེའུ་བསྐྱབས་འགན་འཛིན་
གནང་ཡུན་རིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་གནས་གཞིན་རུ་
གསུམ་ཙམ་ལ་ཐོག་མའི་འཆ་མས་གཟིགས་ཀྱང་གནང་ཐབས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱིས་སུ་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུགས་ལེགས་པར་འཕྲོད་ཡོད་པ་དང་། ༡ྭར་
བ་བྱར་བོད་མིའི་གཞིས་སྐར་ས་གནས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་ཡིག་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོར་དོར་སློང་དུ་གནས་སློབ་ཀྱིས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་ཡིག་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༡༡ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་བ་ ༤ པའི་ནང་ཟླ་མ་ཉ་ཅེར་
གཞིས་སྐར་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་དོར་སློང་བོད་མིའི་གཞིས་སྐར་ས་གནས་
བདེ་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་ཡིག་གཅིག་ལྷོགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༤
པའི་ནང་གནས་སྐར་ཀྱིས་གན་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་གར་
ཁུངས་བྱང་གནས་སློབ་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ བར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ལས་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཕྱེ་ཆོན་འགན་འཛིན་དུ་གནས་སྐར་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༣ ལོའི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་བྱང་གཞིན་ལས་རོགས་སུ་གནས་སྐར་གནང་།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བྱང་གཞིན་དུ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་

༡༩༩༦ ཟླ་ ༥ པའི་ནང་བལ་ཡུལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་གཞིན་དང་
མ་ལུང་ཐོད་མེད་གཞིས་སྤར་གྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གཅིག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་འགན་
བཞེས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བལ་ཡུལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་ཁང་གི་བྱང་ཆེད་ལས་
ཚབ་དང་མ་ལུང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གཅིག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་། ཕྱི་ཟླ་
གཉིས་པའི་ནང་བྱང་བྱང་དུ་བསྐྱོད་བཞག་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་དཔལ་
འབྱོར་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་སྡོད་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ལོས་བསྐྱུ་ལས་ཁུངས་སུ་
གནས་སྡོད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་ལས་འགན་རང་འཇགས་ཐོག་བྱང་འཕར་དུ་གནས་སྡོད་
དང་ལོ་འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༦ ཉིན་ལས་འགན་རང་འཇགས་ཐོག་བྱང་ཆེར་
གནས་སྡོད་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༢༠ ཉིན་བལ་ཡུལ་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་དང་བལ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་ཐོད་མེད་གཞིས་སྤར་
རྒྱལ་འཕགས་ཆེ་གསུམ་དང་། སྤུལ་བྱ་ནག། མ་སེ་ཐང་བཅས་ལ་བཞུ་སྐྱོད་གི་ཐུགས་
འགན་ཡང་བཞེས་གནང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ལོ་ངོ་ཉིལ་ལོ་ ༣༥ དང་ཟླ་ ༦ ཅམ་ལ་གཞུང་
ཞབས་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་ཇེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལས་བཟུངས་
ཡོད་ཞུས། ཉི་མ་བསམ་དཀར་ལགས་ནས་ཕྱག་དེབ་ཏུ་མངའ་རིས་སུ་ཉིག་སྒྲིང་བའི་
ལོ་རྒྱུས་ (ན་གཞོན་ཆེད་རྒྱུན་ཆ།) ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་འབྲི་བཅའ་ས་གནང་བ་དེ་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༡ ལོར་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས། ད་ལྟའི་ཆར་ཁེ་ན་ཏར་གནས་སུ་ཡོན།

ཐུབ་བསྟན་དབང་རྒྱལ་

ཐུབ་བསྟན་དབང་རྒྱལ་(ཉི་ཁལ་རྟེན་) (Dalhousie)

བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནང་དང་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་དང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཆར་གི་ཕྱག་མཛོད་དང་དུང་
ཡིག་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་བོད་མིའི་ལོ་
མ་ཐོན་སྐྱེད་བཅོ་བསྟན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོར་
འདེམས་ཐོན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ཚོགས་པའི་དུང་ཆེད་ཕྱག་རོགས་དང་དུང་
ཆེད་འགན་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༧༩ བར་རྩན་ལུར་ (Hunsur) ས་
གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་གཉིས་
རིང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ (South Zone Joint Action Committee) ཚོགས་པའི་ཚོགས་
གཙོ་དང་ཚོགས་གཞིན་གྱི་འགན་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཨ་རིར་སྤྱགས་
གསོ་ལས་རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོར་བསྟན་འཛིན་སྐྱང་
བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་གྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐྱོད་བཞག་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༨༣ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ནས་ ༡༩༨༥ བར་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་བཅས་ཀྱི་ཕྱགས་
འགན་བཞེས་ཡོད།

བུ་ཚུང་གེ་ཆེ་རིང་།

བུ་ཚུང་གེ་ཆེ་རིང་ནི་བོད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱ་ནག་
དམར་པོས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱས་ཐེས་རང་གི་ནང་མི་
ལྷན་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་ཕྱོད་དུ་འབྱོར།
གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་ཐེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་ལྷོ་མི་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་དབྱིན་ཡིག་ཚཱ་རིག་ཐོག་
མཐོ་རིམ་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན་ཐེས་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་ཤོག་ཨིན་ཏེ་ཡིན་
ཨེགས་པེ་ེསི་ (Indian Express) ནང་གསར་འགོད་པའི་ལས་ཀ་བྱས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༢ ལོར་བཞུགས་སྐར་དྭ་རམ་ས་ལར་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཕྱི་དྲིལ་
ལས་ཁུངས་སུ་དབྱིན་ཡིག་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚཱ་སྤྱིག་པའི་ལས་འགན་འཁུར། དེ་སྐབས་སྤྱི་
སྤེར་ཡིག་ཆང་དང་། སུད་སིའི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་ཁང་དུ་འདུག་ལས་ཁུངས་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཨ་རི་ཙམ་ཤིང་འོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་
དུ་མངགས་གཏོང་གནང་ཞིང་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པའི་ལས་གནས་ཐོག་ཡོད་མུས་དང་།
དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་ ༡༩༥༠ ལོར་གྱི་རྒྱ་ནག་ལྷན་འབྲེལ་མོལ་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་
དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ ༡༩༥༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
དབུས་རྒྱུན་ལས་ནང་ལས་འགན་འཁུར། དེ་སྐབས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབྱིན་
ཡིག་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚཱ་སྤྱིག་པ་དང་། བོད་མི་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འཛུར་བརྒྱད་ལས་
ཁག་ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་དོན་ཐོག་ཚཱ་སྤེས་པ་དང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་

གྲོས་ཚོགས་དང་། མཐོ་སློབ་ཁག དེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་ཁྲེ་གནས་སོགས་ནང་གཏམ་
བཤད་ཀྱང་གནང་ཡོད།

སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཕན་ལ་སྤྱོད་
དེང་རི་ཁྱ་བསྐོར་དུ་སྤྱེས། རང་ལོ་ ༡ ལ་སོན་སྐབས་བལ་
ཡུལ་ཤར་ཁུམ་བརྒྱད་བཅན་བྱེད་དུ་ཡོང་སྐབས་སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་འོངས་
བོད་མིའི་མདུན་ལམ་ལ་དགོངས་བཞེས་ལྷ་མེད་ཀྱི་མཛད་
འཕྲིན་ལོག་ཐོག་མར་ཤར་ཁུམ་སློབ་གྲར་ལོ་ཤས་བསྐྱོད། དེ་རིམ་གྱི་གར་གྱི་(UP)
མངའ་སྡེའི་ནང་གི་གོང་ཁྲིར་རྩ་ལེན་སྒྲུར་བརྒྱད་གྱི་གར་ནང་ཡོང་སྟེ་རྩ་རམ་ས་ལར་
འབྱོར་འབྲལ་རང་གཞུང་གིས་སློབ་བཞེས་གནང་བ་ལྷར་རྩ་གོང་དང་རྒྱུར་
གསོག་སློབ་གྲར་འཛིག་ཉར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལྷ་ ༡༡ རང་ཀ་སྤྱག་པོད་གཞུང་
སློབ་གྲར་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་ལྷར་དེར་ལོ་ ༥ ཅམ་བསྐྱད་རིང་འཛིན་རིམ་བདུན་པ་
ཐོན་ཅིང་། སློབ་གྲུའི་དུས་རིང་བཅུ་དཔོན་དང་། ཁང་ཆན་འགན་བདག་འཛིན་གྲུའི་
འགན་བདག་བཅས་བྱས་པ་དང་། སློབ་གྲུའི་རྒྱུས་གར་དང་རྒྱུས་ཀྱི་ཁག་གི་ཁོངས་
མི་ཡང་བྱས། ཀ་སྤྱག་པོད་གཞུང་སློབ་གྲུའི་ནང་ཆོས་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བོད་དགེ་
རྒྱལ་པས་སློབ་སྤྱུག་རྣམས་ལ་ཆོས་སྤྱུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་གནང་གི་ཡོད་པ་
དང་། ལྷག་པར་ཉིན་རེའི་སྤྱོད་ལམ་ནང་དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་བྱ་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་

བཟང་པོ་རྒྱུན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་རིན་ལས་སློབ་ཐུག་པལ་མོ་ཆེ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་
 ལྷན་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སློབ་ལྷན་དེའི་སློབ་ཐུག་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་གསུམ་ཁྲི་ལྔ་པ་ཡང་ཡོད་
 ལྷན་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་སློབ་ལྷན་གྱི་གར་དགེ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་
 ཐུགས་རེ་ཆེན་པོས་སློབ་སྟོན་རིམ་བུ་གནང་བར་སྟོན་མེད་ཀྱིས་སློབ་ལྷན་བསྐྱར་འཛོག་
 བྱས་ཏེ་ནམ་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱས། དེར་གཙོ་བོ་ཆ་དཔེ་དག་འཛིན་
 བྱ་རྒྱུ་དང་། གསུང་ཆོས་ཡང་ཡང་ཐོབ་པ། ལྷན་པར་རིགས་ལམ་དང་། རིམ་བཞིན་
 ལུག་མཐའི་ནམ་གཞག་སོགས་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་མཐུན་ཁྲིན་ལྷན་ལྷན་
 ཆོགས་པ་གང་ན་ཆེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཆེད་དེ་ཡོད་པོད། རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 མ་འཆུན་པའི་དབང་གིས་ལྷན་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལོ་གཉིས་པ་ནས་ལོ་བསྟུང་མར་ནད་
 མནར་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་བྱུང་བས་སྒྲིག་ཁྲིངས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རང་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚུའི་གཞུང་ཞབས་ཁྲིངས་ཞབས་ཁྲིའི་
 གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཐོག་མར་པོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་
 འཕུས་ལྷན་ཁང་གི་ཆོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས། ལྷན་རྒྱུ་རྩོམ་རྒྱུས་ཁྲིང་གི་གཞིས་
 འགོ་པོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཐེན་གྱིས་ཆོགས་རྒྱུང་། བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཁང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥
 ལོར་སྐར་ཡང་ཆོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་སུ་རིམ་བུ་བཞིན་རྒྱུང་བྱུང་དང་བྱུང་འཕར་གྱི་
 གནས་རིམ་ཐོག་ཆོགས་བྱུང་ལས་རོགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་
 ནས་ཆོགས་བྱུང་དུ་བསྟོན་གཞག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ལ་ཀླས་ཡོལ་མ་
 ཐོན་གྱི་བར་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུང་གི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་པ་
 བཅས་མདོར་ན་གཞུང་ཞབས་གཞིན་བྱུང་གནས་རིམ་ནས་བྱུང་ཆེད་གནས་རིམ་བར་

ཐེག་པ་དེམ་འདྲེགས་ཀྱིས་མི་ལོ་ ༤༠ ལྷག་ཙམ་རིང་བོད་དང་བོད་མིའི་བདེན་དོན་
དང་བདེ་སྤྱད་སྤྲད་ཞབས་ཕྱི་ཞུས།

གཞུང་ཞབས་སྐབས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞུ་སྐོའི་ཐོག་ཚོགས་རྒྱུང་ཁག་ནང་བསྐོ་གཞག་
བྱུང་དོན་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དགུ་པའི་འདེམས་སྤྱན་ཚོགས་མི་
དང་། གཞུང་ཞབས་ལྷན་ཀྱི་ལས་འཁོར་ཉམས་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུང་ཐེངས་སྤྲུལ་ཀྱི་
ཚོགས་མི། ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་ཁག་གི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་དང་། ལས་
བྱེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཐོབ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི། བཅོན་ཁྲོལ་བོད་
མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞན་ཁག་བཅས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་ལག་བརྟར་
སྐབས་དགེ་སྤོན་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅས་བྱ་
འོས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ཐེན་གྱིས་བཟོ་འགོད་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི། བོད་རྒྱལ་ཁབ་
ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དར་དང་རྒྱལ་ཉགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་རྒྱུང་སྤྲུལ་ཀྱི་ཚོགས་
མི། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐུབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱི་བླའི་ཞབས་དེམ་སྐབ་
སྐོའི་ལྷ་རྟག་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི། སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་གསར་འདེམས་ཀྱི་འབྲི་
རྒྱགས་དང་དག་རྒྱགས་ལེན་མིའི་ཚོགས་རྒྱུང་སྤྲུལ་ཐེངས་མང་གི་ཚོགས་མི་
ཐོག་མ་ཚོགས་རྒྱུང་ཁག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞུས།

བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་མར་དབུ་བརྟེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་བཟུང་གངས་སྐྱིད་གཞིན་ནུའི་རྒྱུ་ཁག་
གིས་ཟུང་འཇུགས་བྱས་པའི་ཅེད་རིགས་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི་དང་། དེ་རྗེས་
གངས་སྐྱིད་གཞིན་ནུའི་རྒྱུ་ཁག་གི་རྒྱ་དཔོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ན་ས་ས་གནས་རྒྱུ་

ལས་ཁྲིའི་སྐོར་ལས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན་ས་གནས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཟུང་སྤྱེལ་བྱུང་ཆེ་
 དང་། རྒྱ་སའི་ལོ་ཉ་ཚུལ་སྤྱི་ག་པའི་ལས་འགན་གཅིག་ལྟོགས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
 ཟམ་པ་ལོར་རྒྱ་ས་ས་གནས་གཞོན་ལྷན་གྱི་ཟུང་ཆའི་ལས་འགན་འཁུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་
 ༥ ལས་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༡ པའི་ཟླ་དྲུག་པ་བར་བཞུགས་སྐར་ཤོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་གྱི་ས་གནས་
 རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་གཅིའི་ལས་འགན་འཁུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལས་ ༡༩༩༥ པར་ཤོད་
 ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཆོག་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཐུབ་དབུས་རྒྱུན་ལས་སུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་ལྟར་
 ལས་རྒྱུན་རིམ་གཞོན་ལྷན་གྱི་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་དང་། གཞོན་
 ལྷན་གཉིས་འདི་ཤོད་ཡིག་རང་བཅན་དུས་དེ་བ་ཀྱི་ཟུང་སྤྱེལ་ཚོམ་སྤྱི་ག་པའི་འགན་
 འཁུར་བྱས་པ་བཅས་ཤོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཆོག་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་མི་ནས་དབུས་རྒྱུན་བར་
 ལས་འགན་རིམ་པ་འཁུར་ལེན་བྱས། རོས་རང་གཞུང་ཞབས་ཁུ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཨ་རིའི་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་
 སྐབས་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་རྒྱ་ས་བཞུགས་སྐར་ལྷུང་གྱི་གནས་ཚུལ་མཁོ་གཏོང་བའི་
 ལས་དོན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཆེ་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་ལམ་ཁུ་དགོས་འཁོད་པའི་བྲག་གིས་ཤིག་
 འབྱོར་སོན་བྱུང་བ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟམ་པ་ལོར་བཅན་ཁྱོལ་ཤོད་མི་ ༡༠༠༠ ཟམ་པ་ཨ་རིར་གཞིས་
 ཆགས་ཆེད་བཞེས་རྒྱ་དང་། དེ་རྗེས་དེ་དག་གི་ནང་མི་ཟླ་སྤྱིལ་བྱ་འཐུས་གནང་ཡོད་པ་
 དེའི་ཁྲིའི་སྐོར་སུ་སྤྱི་ཁུ་བ་ཞབས་ལོ་མང་སོང་གས་ལའང་གོ་སྐབས་སྤུལ་བའི་ཁྲིའི་སྐོར་
 རང་ཉིད་ཚུད་པའི་སུ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ཀྱང་མ་སྤངས་པར་མཐར་
 གཞུང་ཞབས་ཀྱི་ལོ་མང་པར་འགྱུར་དང་བསྐྱར་བསྐྱོད་བཅས་ལོ་རྒྱུ་ ༢༥ ཅམ་སུ་མཐུད་
 ཞབས་ཕྱི་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིར་བཏགས་སུ།

ཀུན་དགའ་བགྲིས།

༡༩༡༡|ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་ལྷ་སར་སྐྱེས། སློབ་
ལོ་མོན་ཤེས་ལྷ་ས་ཁྲིམ་གཅིག་ས་སྐད་སློབ་ཚུང་དུ་འཛིན་
རིམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སློབ་སྦྱང་བྱས། འཛིན་རིམ་
གསུམ་པ་ནས་ལཱ་པ་བར་ལྷ་སར་གོང་དཀར་རྒྱ་མཚོ་སློབ་
ཚུང་དུ་སློབ་སྦྱང་བྱས། འཛིན་རིམ་དུག་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་

བར་ལྷ་ས་གོང་ཁྱེར་སློབ་འཁྱོད་ཨང་གཉིས་པར་ཕྱིན་ཏེ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བ་ ༧ བར་
སློབ་གྲྭ་མཐར་ཕྱིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བ་ ༡༠ བར་འབྲུག་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་
ཁྲོལ་ལ་སླེབས། འབྲུག་པའི་དམག་སྐར་དུ་ཟླ་བ་ ༧ རོ་དཔ་བྱས། ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་
བ་ ༥ བར་རྩེ་ར་རྒྱན་བདེ་སྦྱིད་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར། རོག་མར་བོད་ནས་རྒྱ་
གར་དུ་ཡོང་སྐབས་གནས་སྡངས་དམིགས་བསལ་ཞིག་གི་འོག་རང་གཞུང་བདེ་སྦྱང་
ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བ་ ༧ བར་སྐབས་དེའི་
བདེ་སྦྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་སྤྱོད་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན་ལགས་ཀྱིས་བདེ་སྦྱིད་སྤྱིང་
གཞིས་ཆགས་ནས་བཞུགས་སྐར་དུ་ཆེད་སྤྱུག་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་བ་ ༩ བར་བདེ་སྦྱང་ལས་ཁུངས་ནས་མི་རིགས་ལ་གོང་
ས་མཆོག་གི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དུ་ཆེད་བཅར་དགོས་པའི་བཀའ་ཐེབས་པ་ལྷར་
ཞིང་གཤེགས་ལྷ་རྒྱ་རི་ཁྲི་ཆེན་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལ་གོང་ས་མཆོག་ཞེ་དབྱའི་དབྱང་
ཀེག་ལ་གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་
བསྟར་འབུལ་བྱ་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ ༡༠ ནས་སྐབས་དེའི་

བདེ་སྤང་བྱུང་ཁྲུང་ཁྲོད་སྤང་གནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་དུ་རང་ཁྲོད་སྤང་ལས་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོར་གཙོ་
 བོ་བོད་སྤང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཉན་པའ་དང་རྒྱ་བོད་ཡིག་རྒྱུར་གྱི་ལས་ཀ་བྱས། ༡༩༩༥ ལོའི་
 ཟླ་བ་ ༥ པར་བདེ་སྤང་བོད་གནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་གི་གཞིན་བྱེད་དུ་བསྐོས་པའི་གནང་བ་
 རན་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་བ་ ༡༢ རང་ལུགས་མཐུན་ཀླུ་ལོ་ལ་མ་ཞུས་བར་སྤྲེལ་
 སྤྲེལ་ལོ་ལོ་ ༣༣ རིང་གཞིན་ཞིབ་ཁང་གི་ཞུས། ལོ་ ༣༣ གཞིན་ཞིབ་ཁང་གི་
 རིང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བདེ་སྤང་བྱུང་ཁྲུང་ཁྲོད་སྤང་གནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་ (རིམ་བཞེས་འགྲུལ་བ་
 ཕྱིན་ཏེ་དེར་སངས་ལྷན་ལྷན་ཉན་ཞིབ་ཁང་ཐེངས་) དང་། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་། ཐེ་མཚན་
 སྤྲེལ་ཆོས་དོན་གཙོ་བོ་ཁང་། བྱེད་ལ་རི་སྤྲེལ་ཆོས་དོན་གཙོ་བོ་ཁང་། བཀའ་བྱེད་ཡིག་ཆ་
 བཅས་སྤྲེལ་ཞིབ་ཞུའི་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་བཅས་ ༡༩༩༥ ཟླ་བ་བདེ་སྤང་བོད་གནས་
 ཉན་ཞིབ་ཁང་གི་གཞིན་བྱེད་རན་མཐའ་མ་བཀའ་བྱེད་ཡིག་ཆ་གི་བྱེད་ཡིག་ཆེན་མོའི་
 གནས་རིམ་བར་ལོ་ ༣༣ ཞིབ་ཞུའི་ཞུས་རིང་། རྒྱ་ཡིག་རན་བོད་ཡིག་ཏུ་ཡིག་རྒྱུར་
 དང་། གནས་ཚུལ་མཐོ་སྤྲེལ་། ཞིབ་འཇུག་དང་དབྱེ་ཞིབ་། རྒྱ་ལྷན་གི་གནང་དོན་ལ་
 དབྱེད་ཞིབ་། རྒྱ་རིགས་འབྲེལ་མཐུད་། རྒྱ་སྤང་དང་བོད་སྤང་རྒྱུ་འཕྲིན་དང་བརྒྱུ་
 འཕྲིན་ཁག་ནང་བོད་དང་རྒྱ་ལྷན་གི་གནང་དོན་ལ་དབྱེད་ཞིབ་། རྒྱ་རིགས་དང་འབྲེལ་
 བཞེ་ཆོག་ལས་འདུ་ཆེ་རྒྱུ་ཆོག་ལས་བྱ་སྤྲེལ་། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཐོན་ཆོས་བ་
 བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་བོད་རྒྱ་ཞི་མོ་ལ་ལས་དོན་ཆོག་ལས་
 རྒྱུ་གི་ཆོག་ལས་མི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་བ་ ༡༢ རང་ལུགས་མཐུན་ཀླུ་ལོ་ལ་མ་ཞུས་། ༢༠༡༩
 ཟླ་བ་ ༡ རན་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྲེའི་ནི་ལུ་ལོག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཐེབས་ཆ་ཁང་དུ་རྒྱ་
 རིགས་འབྲེལ་མཐུད་དང་ཕྱི་ལ་འབྲེལ་གཞུགས་ (Chinese Communication and
 Outreach Officer) ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོག་ལས་ནང་

མཚན་གནས་འབྱེད་ཆོག་པའི་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར། སྡེ་རྫོང་གཉིས་ལ་གངས་སྤྱིད་
གཞིན་ནུའི་བྱ་དཔོན་དང་། རྩ་ས་ས་གནས་གཞིན་ནུའི་ལས་བྱེད། ༡༩༩༢ ལོ་ས་
༡༩༩༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་
རིང་བོད་ཡིག་རང་བཙན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྤྲིག་པ་དང་། རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་གྱི་
ལས་འགན་འཁུར་གྲངས། གཞིན་ནུའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་དབུས་
རྒྱུན་ཚོགས་འདུར་གནད་དོན་གོ་བསྐྱར་སྐབས་བསམ་འཆར་སྣ་ཚོགས་ཐད་ཀར་བོད་
རིས་དང་གོ་བསྐྱར་ལྷག་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དབུས་རྒྱུན་ནང་ཁུལ་མ་འཆམ་པར་
ཕྱོགས་ཁག་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པ་འདི་དྭ་ལས་སྐབས་ཉ་ཅང་གི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་
རེད་འདུག མ་ཟད་སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ལ་བཀའ་འགན་ནས་
ཀྱང་གཟིགས་སྐྱོད་གོ་བསྐྱར་གནད་སའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
ཞབས་ཁུ་སྤྱོད་མཁན་ཡག་ཤོས་དང་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན།

དབུས་ཅན་སློབ་དཀར།

ཞེལ་ཀོབ་གཏན་སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་སྟེ་རྟེན་
མོ་ (Christ College) ལོ་ས་ (B. Com) ཐོན། དེ་རྗེས་ཅན་
ཞི་ཁྱར་ནས་ཅིས་ཞིབ་ (Auditing) སློབ་སྦྱང་ཐོན་ཡོད།
རྟེན་མོར་མཐོ་སློབ་འགྲིམས་སྐབས་ས་གནས་གཞིན་ནུའི་
རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་དང་། ཚོགས་གཞིན། རང་གཞུང་

ནང་ཅིས་ཞིབ་ལོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ནས་གཞོན་མཉན་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུ་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ བར་དེལ་བསྐྱུགས་འགན་འཛིན་དང་། སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེད་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད། གཞོན་མཉན་དབུས་རྒྱལ་གནང་ཡུན་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་འདུ་ཁག་མང་པོར་བཅར་ཏེ་གཞོན་མཉན་གྱི་སྤྱི་འཆབ་མཆོན་ཐུབ་པ་བཅས་གནང་ཡོད།

སློབ་ཐང་མང་གི།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ཁུབ་བསྐྱུགས་མངའ་སྡེའི་རྫོང་མིང་ཁུལ་གྱི་སློབ་མ་ཏུ་ཁ་གཉིས་ཆགས་ནང་འཆར་ཡོངས་བྱུང་ཞིང་། སོ་ན་ཏུ་དང་། རྫོང་མིང་གཏན་སློབ་གཉིས་སུ་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱང་དང་། སེམས་སྤྱོད་མཐོན་སྤྱོད་གཉེར་ཁང་ནས་ཉེ་བའི་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་བའི་

(B.A) (Honors) སློབ་ཐོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོའི་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་བྱ་ཆེན་མོ་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་ཉེ་བའི་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་བ་(LLB) སློབ་སྦྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་དབུས་བོད་གྱི་གཞོན་ཁུའི་མཉན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཁོངས་འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ་དེལ་བསྐྱུགས་འགན་འཛིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཨ་རིའི་ལ་སུལ་རྩེ་རེ་ཏུ་སློབ་ཡོན་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་འདེམས་ཐོན་གྱིས་བསྐྱོད་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཏར་མར་ཏི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་ནས་གཞུག་ལག་རབ་འབྲམས་བ་(M.A)དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོར་ཏར་མར་ཏིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་རིག་བདག་ཆེ་མོའི་(PhD)

ལུག་ཁྲིར་ཐོབ་སྟེ། ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་རིག་བདག་ཆེ་མོའི་མཆན་གནས་བཞེས་མཁན་གྱི་བོད་རིགས་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། ཁོང་གིས་བཅན་སྤྱོད་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འབྲེལ་རིམ་དང་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་བྱས་བྱས་པའི་ཆེད་ཚོམ་ལ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཡོང་གེ་ཀེ་མ་(Yong K. Kim' 95 Prize for Excellence) ཞེས་པའི་གཞེངས་རྟགས་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། འིའུ་ཡིང་ལེ་ཏུ་ཁ་ས་གནས་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་གཞེངས་རྟགས་ ཀེ་མ་རྟེ་རིང་གྲོང་ཁྲིར་གྱི་ཞི་བའི་བདེ་ཚོགས་ནས་ཞི་བ་དང་འདུ་བདེན་གྱི་གཞེངས་རྟགས་སོགས་ཐོབ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ཨེ་ཤི་ཡ་སོ་སའི་ཁྲི་ནས་ཨེ་ཤི་ཡའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་གཞིན་སྤྱོད་ཉེར་བཞེ་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་ཁོང་གི་མིང་འཁོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པ་དང་ཁྲིམས་དཔོན་ལས་གྲུབ་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྲིམས་ལུགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཨ་རིར་བཞུགས་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་དང་། མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས། དེང་རབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་ཁག་གི་ནང་གསུང་བཤད་དང་། ཨལ་སི་ཏེ་ཏ་རྩོར་ནལ་དང་། འིའུ་ཡོག་ཏ་ཡིམ་སི། སྤེ་སྤེ་སི། ཏ་ཡིམ་བརྟན་དེབ། འིའུ་སི་མེག་བརྟན་དེབ་བཅས་དེང་རབས་ཀྱི་གསར་འགོད་ལས་ཁང་ཁག་གི་དོགས་འདྲི་བྱ་ཡུལ་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་སྐྱམ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རིགས་མཁས་དབང་མང་པོའི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་སྤྱོད་ལ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ དང་ ༢༠༠༤ ནང་ཉར་མར་ཁྲིའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་ཡུལ་ས་མཆོག་དང་རྒྱ་རིགས་མཁས་དབང་དབར་ཚོགས་འདུ་མཇལ་འཕྲད་ལན་གཉིས་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། རྒྱ་གར་བ། ལུ་བ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་དབང་མཉམ་འཛུལ་གྱིས་བོད་འབྲེལ་ཚོགས་འདུ་ལྷ་ཕྱི་བདུན་ཙམ་གོ་སྤྱིག་ལུས། ཡུལ་ས་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཅན་སྤྱོད་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་

འིན་རྟེན་པོ་དང་འིན་ལན་གྱི་ཆ་ཙམ་གསལ་བ་མཆོན་ཆེད། བོད་མིའི་ཟས་བཅུད་
ལས་འཆར་བཅུད་བོད་སློབ་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་སློབ་ཐུག་གངས་ ༡༠༠༠
བཀའ་བར་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་མཁུ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོའི་བཀའ་སློན་
ཁྲི་པའི་འོས་འདེམས་ཁྲིད་འཛུལ་ཞུགས་གནང་སྟེ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲིབ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། དཔལ་
ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་པའི་མདུན་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་མཛད་ཁུར་དང་གསང་རྒྱའི་དམ་
འབུལ་གནང་བ་ནས་བཟུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བར་བཀའ་སློན་ཁྲི་
པ་དང་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་གཅིག་ཕྱོགས་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོའི་འོས་
བསྐྱའི་ནང་སྐར་ཡང་བོད་མིའི་སྲིད་སྲོད་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་ལོ་ངོ་རྒྱལ་པོ་བཅུད་
རིང་སྲིད་སྲོད་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད།

ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན།

ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ནི་ཤེས་རྟོག་བོད་གཞུང་
གཏན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཡོད་པ་དང་།
ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ནས་ ༡༩༢༩ བར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་
སྐད་བྲུ་ཆང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་དང་། བྲུ་ཆང་གི་བྱུང་ཡིག་
གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ནས་ ༡༩༣༣ བར་མཆ་གཙུག་
ལག་སློབ་ཁང་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་སློབ་གཉེན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༢ ནས་
༡༩༣༩ བར་ཏུན་སུར་ས་གནས་གཞིན་རྒྱའི་ཆོགས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་

༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༥ བར་གཞིན་ནུ་སྤྱི་ཁབ་དབྱས་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་དཔལ་འབྱོར་
བྱང་ཆེ་གནང་ཡོད།

ཆེ་བསྟན་ལོང་གྲ།

ཆེ་བསྟན་ལོང་གྲ་ནི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
བསྐབ་པ་མཐར་སོན་བྱུང་ཟེས། བལ་ཡུལ་དུ་ཆོང་ལས་
ཐོག་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་། ཆོང་ལས་
ལས་རིགས་འཛིན་སྡུང་ (M.B.A) ཐོག་གཙུག་ལག་རིག་
གནས་རབ་འབྱམས་པ་དེ་ཡང་ནི་བྱ་མཁན་གཙུག་ལག་
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Tribunwan University) ནས་ཐོན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལོར་མི་ལི་མིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཇ་མེར་ (Xavier University) གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་ནས་དམིགས་བསལ་སློབ་ཡོན་ཐོབ་ཉེ་ལོ་གཅིག་རིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མགོ་
ཁྲིད་འཕ་སྤེལ་ཁྲིད་མི་སྣ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་ཐད་སློབ་སྦྱང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོར་ཉེ་རྒྱུ་སློབ་ཡོན་ཞིག་ཐོབ་ཉེ་ཕྱི་གཏོང་ཆོང་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱང་ལོ་
གཅིག་བཅས་གནང་ཡོད། དེ་ཟེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བལ་ཡུལ་ཐོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་
ལས་ཁུངས་སུ་ལས་ཁུངས་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༥ བར་བལ་ཡུལ་ཐོད་པའི་རུམ་གདན་ཆོང་ལས་
ཕྱེ་ཆན་གྱི་སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེ་དང་། ལས་ཞེར་དུ་སམ་རྩོ་ཤའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལྷན་གྱི་
དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པ་ཡང་གནང་ཡོད། ད་དུང་བལ་ཡུལ་རུམ་གདན་ཆོང་ལས་ཕྱེ་

ཚན་གྱི་གསར་འཛིན་སྤྱི་གཞི་སྤྱོད་དང་ཚོམ་སྤྱི་གཞི་བའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་ལ། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་དང་། ས་གནས་གྲོས་ཚོགས། ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཚོགས་སོགས་ལ་ཡང་དུས་ནས་དུས་སུ་ཞབས་ཀྱི་སྐབ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ནས་ ༢༠༠༡ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་གདམས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན་སྐབས་གཉིས་རིང་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོ་ནས་ ༢༠༡༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་ད་ལྟའི་འཆར་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཡིན།

ཀམ་ཡེ་ཤེས།

༢༢། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཁལ་ཤོར་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པ་དང་གཞུང་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་སྡེ་ར་ལྷན་དུང་སློབ་སྦྱོང་བཟར་ཁོངས་འཇུག་བཞུགས་དང་ལུགས་མཐུན་ཅ་དགོངས་ཁུས་ཐོབ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཅན་ཆེ་སྐར་པཌ་ཇབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་མཐོ་སློབ་ཐོན། ཅན་ཆེ་སྐར་དུ་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་དང་གཞིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ལོ་རོ་བཞི་ལྷག་ས་གནས་སུ་དུ་མ་ལང་དགོ་ཞན་གནང་། སྐབས་དེར་ས་གནས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་འདུ་དང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་། ས་གནས་གཞིན་ལྷན་ཚོགས་

བཅས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༢༠༠༡ བར་ལོ་དྲུག་རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོགས་གཞིན་སྐབས་གཉིས་རིང་གནང་། སྐབས་དེར་གཞིན་རུ་ལི་
རང་བཅན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པའི་འགན་འཁུར་ཡང་བཞུགས། དུས་ལུན་དེའི་ནང་
ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྤྱི་དང་། གཞིན་སྤྱིས་ཚོར་ཐབ་སྦྱོར་གོ་སྤྱིག་ རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་
སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱུགས་ཀྱི་ལས་དོན་
རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤྱད་སི་ཇི་ཞི་མར་ཉིན་གྲངས་ ༢༩ རིང་
བོད་དོན་ཆེད་རྒྱལ་ཚོགས་ལས་ཁུངས་མདུན་ཐས་བཅད་དོ་གྲོལ་ནང་དངོས་སུ་འཇུག་
ཞུགས་དང་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་གཏམ་བཤད་གྲང་གནང་ཡོད། ད་དུང་ཕྱི་
ལི་ནས་གངས་རིན་པོ་ཆེ་བར་གོ་མ་བཟོད་སོགས་ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་དངོས་སུ་
མཉམ་བཞུགས་དང་འགན་འཁུར་ཡང་བཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ནས་ ༢༠༡༡ བར་ལོ་དྲུག་ལྷག་རིང་ནོར་མེ་བོད་
ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོམ་སྤྱིག་འགན་འཛིན་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་
སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་བར་མའི་འོས་བསྐྱེད་ནང་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་
སུ་འོས་འདེམས་བྱུང་། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ སོ་སོར་སྤྱི་འཐུས་
སྐབས་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་སུ་འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་
འཐུས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་དང་། གལ་ཆེའི་ཚོགས་ཆུང་མང་པོའི་ཚོགས་མི། བདེན་པའི་མེ་
མེ་མོར་བསྐྱོད་དང་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་ཁག་སྟེ་འཁྲིད་
སོགས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་རྒྱར་ཐག་བཞེས་ཡོད།

ལྷག་པར་སྤྱི་འཐུས་ལས་རྒྱུན་རིམ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར། བཙན་བྱོལ་བོད་
 མིའི་ཁོད་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་སྤེལ་ཡོད། ད་
 གུང་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་དྲང་སྤངས་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲོད་འབྱེར་ཆེ་ཁག་གཉིས་ནང་
 གཞི་རྒྱ་ཆེ་པའི་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་གོ་སྤྱི་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་མང་ཚོགས་ལ་བོད་ཀྱི་ཅ་
 དོན་དོ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ནས་ ༢༠༡༤ བར་དྲང་
 སྤངས་ཐོག་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱལ་སྟེ་གནས་ཁང་
 དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་ཚོད་སྟོན་འདུས་སྤྱི་གཉིས་གནས་ཁང་གི་
 འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གནང་བཞིན་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་
 ༡ ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཉིས་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་
 བཞིན་པ་བཅས།

བསྐྱེད་སྤྱོད་

བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་
 དགུ་པའི་རྒྱང་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དང་སྐབས་བཅུ་པའི་སྤྱི་
 ཁུབ་དྲུང་ཆེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལགས་ནི། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོར་བོད་སྟོན་ཐུག་ལྷན་ལུང་དུ་འཁུངས་ཤིང་། བཙན་བྱོལ་
 དུ་འབྱོར་རྗེས་དོར་གླིང་བོད་གཞུང་གཏན་སྟོབ་ནས་གྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྟོབ་མཐར་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་དྲང་སྤངས་ཁོངས་སུ་འཛུལ་
 ཞུགས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་རིང་དམག་སྟོང་གནང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ནི་ནི་ཏལ་དུ་

བོད་ཀྱི་ས་གནས་གཞིན་ཁུ་ཐོག་མར་དབུ་འཇུག་ས་གནང་བའི་གས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ས་
 གནས་གཞིན་ཁུ་འི་བྱང་ཆེ་དང་ཚོགས་གཞིན། ཚོགས་གཙོ་བཙས་ལས་འཁུར་རིམ་
 བར་གནང་བའི་ཐོག་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ དང་ ༡༩༩༩ ལོ་གཉིས་སོ་སོར་ནི་ནི་ཉལ་ནས་ལྷི་
 ལི་བར་གྱི་ཞི་བའི་གོ་མ་བཟོད་རྒྱུ་འཁོར་ལས་འགྲུལ་སོ་སོའི་འགན་འཁུར་སྡེ་ཁྲིད་
 གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རབ་འབྱམས་(B.A)ལའི་སློབ་སྦྱང་ཐོན། ལོ་དེ་རང་
 ལ་ནི་ནི་ཉལ་ས་གནས་སུ་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གསར་འཇུག་ས་གནང་ནས་གྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ བར་སློབ་གྲྭ་དེའི་འགན་འཁུར་ཡང་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་བོད་
 ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མང་མོས་འདེམས་
 ཐོན་བྱུང་དོན་སྐབས་དགྲུ་བའི་བྱང་འབྲེལ་བྱང་ཆེ་དང་། སྐབས་བཅུ་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་
 ཆེའི་ལས་འཁུར་བྱུག་ལས་གནང་སྐབས་ཐོག་གཞིན་ལྷན་གྱི་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་རང་བཙན་
 དུས་དེབ་ཚུ་སྤྱིག་པའང་གནང་སྤྱོད་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་
 ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལིར་མ་ཁི་བར་གྱི་ཟས་བཙད་ལས་འགྲུལ་སྡེ་ལ་
 སྐབས་སུའང་འགན་འཁུར་རྒྱུ་ལེན་པའི་གས་སུ་ཡོད་ཅིང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
 སུད་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ནི་མར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མདུན་ཐང་དུ་ཉིན་གྲངས་ ༣༦
 རིང་ཟས་བཙད་དོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་གས་ཁིག་
 ཡིན་པ་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་ནང་ཨ་རིར་ཉིན་གྲངས་ ༦༡ རིང་བོད་རང་བཙན་
 ཆེད་ཞི་བའི་གོ་མ་བཟོད་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
 ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་གས་པ་དང་སློབ་གྲྭ་ཚོགས་འདུ་སོགས་མང་པོར་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་
 དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གང་མང་གནང་སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་། བོད་རྒྱ་དམར་གྱིས་
 བཙན་བརྒྱུད་གྲུས་ཡོད་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་ནི་ཁོང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་

འཛམ་གླིང་ལ་བསྐྱགས་ཡོད། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་སྤོ་བུ་བར་
ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་བཅའ་སྤྱོད་བྱུང་ནས་བདེ་ལེགས་སྤྱོད་ཁང་དུ་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱི་
འདས་བྱུང་ཡོད།

འཛམ་དབྱུངས་དོ་རྒྱུ།

མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་དང་ཕྱི་ལིར་ཉེན་གཞི་བྱས་
པའི་ (M.D.A.V School) སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༡༤ ནས་ ༡༩༡༩ བར་རང་དབང་པའི་བོད་པའི་
སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་དགེ་ཆེ་དང་། ལུའ་དེའི་བོད་མིའི་གཞིས་
ལྷན་གྱི་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་གསར་འཛུགས་སྐབས་
རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རང་དབང་པའི་ས་གནས་གཞོན་
བྱའི་ཚོགས་གཙོ་དང་པོ་དང་། སྤེང་ཉོག་ས་གནས་གཞོན་བྱའི་བྱུང་ཆེ། ཕྱིས་སུ་འབྲས་
ལྗོངས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཕྱག་ལས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་ལུའ་སྐོར་སློ་
འཆམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལས་རོགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༥ ནས་ ༡༩༢༩ བར་
བོད་ཀྱི་གཞོན་བྱ་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁབ་དབྱུང་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་གཞུགས་འགན་
འཛིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་རིག་གཞུང་གྲེ་ཆོན་གྱི་ཚོགས་གཞོན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༤༤ ལོར་བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་བྱུང་འཕམ་དང་། བོད་གཞུང་རྒྱུ་གར་
ཀྱི་འགན་འཛིན་བཅས་རིམ་བར་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་རྒན་ལོལ་དུ་མེད་པ་ཉེ་གཞོན་
སྤྱི་བུས་སྐོབ་པ་ཤོད་སྤེལ་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད།

ཆོས་འཕེབ་ཐུབ་བསྟན།

སྤེལ་གོབ་ཉིན་སློབ་ནས་འཛིན་གྱི་ ༡༩ རོན་རྗེས་
སྤེར་ཡོར་ཀུན་པ་མཐོ་སོབ་ (Christ College) རས་ཉེ་
བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་བ་ (BA) དང་གསར་འགྱུར་
རིག་བའི་ཐོག་བྲིབ་ལོ་མ་ (Diploma) སློབ་གཉེར་མཐར་
སོན། སློབ་གཉེར་གནང་ཡུན་རིང་སློབ་ཐུག་ཆོགས་བའི་

ཆོགས་གཙོ་དང་། ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཆོགས་གཙོ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་གནང་སྟེ་བོད་
དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་མང་དག་སྤེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ རས་ ༡༩༩༧ བར་
གཞིན་ལྷན་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་གཙུགས་འགན་འཛིན་གནང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལོ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་ནང་དུ་ལོ་རྩ་ ༩༩ ཙམ་ཞབས་ཁུ་དང་། ལྷག་
པར་ལྷོ་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་ཁུས་སྐབས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་གཞུང་ཁག་གི་དཔོན་
རིགས་དང་། ཡུལ་མི། ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཆོགས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་ཁག་
བཅས་ལ་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཐབས་ཁུ་ཉེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱན་
འཛིན་དང་། ཆབ་སྲིད། ཤེས་ཡོན། འཕྲོད་བསྟེན། སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་བཅས་ལ་ཕན་
ཐབས་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁབས་ཁོངས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཐོང་ཁེར་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་
སློབ་ཐུག་དང་ཆོང་བ་དཀའ་ངལ་ཙན་ལ་ལྷ་སྦྱོང་། བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་
གཙོ་བོ་ལྷོ་ཕྱོགས་མཉམ་འབྲེལ་ཁག་ལ་རམ་འདེགས། ལྷོ་གཞིས་ཁག་ལཱའི་ལམ་
རྒྱ་སྟོག་གསུམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས། ལྷོ་སྤྱིའི་ལས་ཁུངས་དང་། ལྷོ་གཞིས་ལས་
ཁུངས་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་འཛུགས་སྐྱོན། ཡར་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀར་ཏ་ཀྱི་
ཀའི་མངའ་གཞུང་གི་སྡོན་ཚིས་ནས་གཏན་འཇགས་རོགས་དཔུལ་ས་ལ་ ༥༠ ཐབས་

འཆོལ་ཞུས་ཐོབ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡལ་པ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྡོམ་གསུང་གཞིས་ཆགས་གཙོས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་ཏུ་ཆེབས་སྐྱར་ལན་མང་བསྐྱེད་སྐབས་མངའ་གཞུང་ཁག་ལ་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་ཆེབས་སྐྱར་མཛད་འཆར་ལ་ཞུགས་འདེགས་ཞུ་སྟོེ་ཁག་འཐུས་གཙང་ཞུས་པོར་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མཉམ་ཡིག་ཆང་ནས་ལེགས་སའི་ཕྱག་བྲིས་ཀྱང་གསོལ་རས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་གི་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

བལྟན་འཛིན་མཆོག་གི་ལྷན་འཛིན་ལས།

བོད་བྱིས་སློབ་གྲུའི་ནང་གཞིས་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྗེས་རྒྱལ་གྱི་ཆང་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་། གྲྭ་ཆང་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཆོག་མཁན་མི་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཆེད་མེད་སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་ཡང་གང་མང་གནང་སྤྱོད་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ས་ ༡༩༩༧ ལོར་སེམས་ལ་སང་རྒྱས་ཆོས་སྤྱི་ཆང་གི་འགན་འཛིན་དང་སེམས་ལ་སན་རྩི་ལེ་གཞིས་སྐར་ཀན་གསོ་ཁང་གི་འགན་འཛིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ས་ ༢༠༠༡ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོག་གསུམ་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

ཚས་སྒྲིང་དབང་ལུག

ཚས་སྒྲིང་དབང་ལུག་ནི། B.A རོན་མཁས་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༥ ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱན་ལས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་
 བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྤྱི་ཁྱབ་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་དེས་
 ལྷན་པ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་
 ༡༩ དང་ ༡༥ པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་འཁུར་བཅས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོར་བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༩ པའི་འཕྲོན་བཞེན་བཀའ་ཁྲོན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།

སྤྱི་ལོ་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་ལུག་བསམ་དུ་
 ལོ་མང་ལུག་ལས་གནང་བ་དང་སྤྱི་ལོ་ས་གནས་གཞིན་
 རུའི་བྱང་ཆེ་དང་ཚོགས་གཙོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ ༡༩༩༧
 ལོ་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱན་
 ལས་ཁང་གི་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན། དེ་བཞིན་སྤྱི་
 ཚོགས་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་ཁག་ཐུན་མོང་གི་འཐུས་མིའམ་རྒྱན་ལས། ཅི་མ་ཅལ་
 མངའ་སྡེའི་ཀྱ་ལུ་བོད་བོད་མིའི་གཞིས་སྐྱར་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀོ་ལི་སྐྱར་བོད་མིའི་
 གཞིས་སྐྱར་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན། དེ་མཇུག་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞིས་ཀྱི་ནང་
 སྤྱི་ལས་ཁུངས་བཅས་སུ་ལུག་ལས་གནང་ཡོད།

ཆེ་རིང་བཟ་ཤིས།

ཆེ་རིང་བཟ་ཤིས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་མ་སུ་
 རེ་ (Public School) རྣམ་སློབ་ཐོབ་བྱུང་སྟེ་རིག་གནས་
 རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་སྦྱང་དང་། ཅན་རྟི་ཟུར་གཙུག་ལག་
 སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་གསར་འགོད་ལས་རིགས་དང་
 འབྲེལ་པའི་ (Journalism and Mass Communication)

ཐོག་སློབ་སྦྱང་གནང་སྟེ་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་འབྲེར་བཞེས་
 ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་གཞུང་གི་ལ་བསྐྱབས་ལས་ཁུངས་ནང་ཉམ་ཞིབས་ལས་རོགས་ཀྱི་
 ཕྱག་ལས། སྤྱི་འཆབ་དོན་སྦྱོང་དུ་གསར་འགོད་དང་འབྲེལ་པའི་ལས་བྱེད་དང་ཕྱིས་སུ་
 དྲུང་ཡིག་དེ་རྗེས་ཨ་རིའི་ལྷུ་ལྷེ་རའེ་ཁི་ (Fulbright Scholarship) སློབ་ཡོན་ཐོབ་ཏེ་
 ཨ་རི་རྩོ་ན་ (Arizona) གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་གསར་འགོད་ལས་རིགས་
 ཆེད་སྦྱང་ཐོག་སྤྱིར་ཡང་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་འབྲེར་བཞེས།
 སློབ་ཐོན་བྱུང་རྗེས་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཡུལ་། སུད་སི་བཅས་ཀྱི་བོད་ཁང་ནང་ཕྱག་ལས་
 དང་། གིལ་བསྐྱབས་ལྷན་ཁང་གི་ཆག་ཤོག་ (Tibetan Bulletin) ཡི་ཚུམ་སྤྱིག་པ་ཡང་
 གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་བཅས་
 སུ་ཕྱག་ལས་རབ་དང་རིམ་བུ་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ རྣམ་ ༡༩༩༩ བར་བོད་ཀྱི་
 གཞིན་ལྷན་ལྷན་ཆོག་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་
 གནང་ཡོད།

ཨ་མྱེ་ལ་བསྐྱོད་འཛིན་བྱུང་ཚོགས།

ཁལ་རྟེན་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་
བྱུང་ཉེ་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པ་དང་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པ་དེ་བཞིན་ལྷ་ལྷུབ་རིག་པའི་ཐོག་ཆེད་སྤྱིང་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཅན་རྩི་རྩུར་ (Punjab University)
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཚན་རིག་ཐོག་
ཉེ་བའི་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་འཁྱེར་བཞེས་ཡོད། ཅན་རྩི་རྩུར་ས་གནས་གཞིན་ཁུ་
ཚོགས་གཙོ། ར་ས་ས་གནས་གཞིན་ཁུ་རྩི་རྩུར་ལས་དང་། བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་
ཚོགས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན། བོད་གཞུང་འི་
བསྐྱབས་ལྷན་ཁང་གི་ཟུང་བྱུང་དང་། ཐེ་མཆན་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་བཅས་གནང་ཡོད།

སློལ་མ་ཚོས་འཕེལ།

སློལ་མ་ཚོས་འཕེལ་ནི་ནི་དེ་ལོད་བོད་ཁྱིམ་དང་
ཁལ་རྟེན་གཏན་སློབ་བཅས་ནས་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ། བན་
རབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བྱུང་རིགས་སྡེ་ཚན་
དང་། གཞུང་གི་བྱ་མའི་མཐོ་སློབ་ཞིག་ནས་གཙུག་ལག་
རབ་འབྱམས་པའི་ལག་འཁྱེར་བཞེས་པ་དང་། དམིགས་
བསལ་སྤྱི་དམངས་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ལག་འཁྱེར་ཡང་ཐོབ་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཅན་རྩི་
རྩུར་ས་གནས་གཞིན་ཁུ་རྩི་དམངས་འབྲེལ་མཐུད་པ་གནང་ཞིང་། ཅན་རྩི་རྩུར་རང་

བདེན་ཆོག་གས་རྒྱུ་གི་ཆོག་གས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད། བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་བྱང་རྗེས་
 གཞོན་ལྷན་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཆ་དང་དུ་རང་བཅན་དུས་དེབ་འབྲེམས་སྤྲེལ་དང་། འགྲོ་
 རྒྱུག་ཐད་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཕྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་འདེམས་ཐོན་བྱང་
 ཉེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ས་ ༡༠༠༡ བར་གཞོན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ག་འཛུགས་འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༠༡ ལོ་ས་ ༡༩༠༢ དབར་གཞོན་ལྷན་གྱི་བྱང་བྱང་གནང་ཡོད། ཁོང་ནས་གཞོན་
 ལྷན་གྱི་དབུས་རྒྱུན་གནང་ཡུན་རིང་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་གྱི་གོ་མ་བཞུད་མང་དག་
 ཅིག་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་། ཟབ་སྦྱོང་ཡང་མང་པོ་སྦྱང་གནང་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་ནས་
 བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་པའི་ཨ་རིའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་
 ཀྱི་མདུན་དུ་ཟས་བཅད་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༢ ལོ་ས་ ༡༩༠༤ བར་ཀྱན་མན་རོགས་སྦྱོར་ཆོག་གས་པའི་
 འགན་འཛིན་གནང་སྟེ་ཉལ་ཐང་ན་གོ་མས་སྤྱི་ཤོར་པའི་གཞོན་སྤྱིས་མང་པོར་རོགས་
 རམ་གནང་ཐུབ་བ་བྱང་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ནང་མི་དང་ལྷན་དུ་ཨ་རིར་བཞུགས་
 ཐུས་ཡིན།

དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་བཅུ་གཉིས་།

དང་པོ། རྒྱུ་ཁོངས་དང་རྒྱུ་དུས། ལྷན་པ་དགེ་
བཤེས་བསྟན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་བོད་
ཤར་བྱེད་ལས་མདོ་སྤྱོད་ཤར་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཆོ་བའི་ནང་རྒྱུན་
ལྷན་ལུང་དཔལ་སྡེ་རུ་པ་བྱམས་པ་དང་མ་ཆེར་སྤྱིད་གཉིས་
ཀྱི་བྱར་སྤྱེས་ཤིང་། ལོ་ངོ་གསུམ་ཅུ་པ་གཏམ་འདྲིན་མཆོངས་
མེད་ཏེ་ཁོ་ཡོན་ཏན་དང་མ་ལུང་ཁོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོངས་གནང་སྟེ་འཆར་ལོངས་
བྱུང་། རྒྱུ་དུས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ནང་མིའི་གྲལ་རིམ་
སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་འགྲིམ་པའི་གོ་སྐབས་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སློབ་
རྒྱུ་གི་ཤེས་ཚད་ཐོག་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རང་རྒྱུ་ལམ་ནས་བོད་
ཡིག་གི་མང་གཞི་རྒྱགས།

གཉིས་པ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ཅུ་རུ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་
བ་ནས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱ་མེད་ཐུགས་བརྩེའི་གྲུང་ཁང་རྒྱུ་དེ་རབ་འབྱམས་
མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་མའི་བཀའ་ལུང་མན་དག་སྤྱི་བོའི་མཛེས་རྒྱན་རྒྱུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་མཆོངས་
འབྲས་སྤྱངས་སློ་མང་གྲྭ་ཆང་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་རྒྱུ་མའི་
ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆད་མ་དང་པར་བྱིན། དབུ་མ་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་
རྒྱུ་དང་རུས་བྱས་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་པར་བྱིན་དམ་བཅའ་
བཞག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སློ་མང་གྲྭ་ཆང་རྒྱུ་དགེ་བཤེས་གྲྭ་
སློར་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་དགེ་བཤེས་དཀའ་བཅུ་པའི་ལག་འཁྱེར་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧

ཡོར་དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་བྱ་ཆར་དུ་གསར་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་
 མཆོག་གི་བསྐྱལ་བཟང་ཐོབ། རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱིས་ཆེན་མཁས་དབང་དུ་མའི་ཞལ་སྤྱན་ས་
 མདོ་སྐགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་དབང་ལུང་མན་ངག་རི་སྟེང་ཅིག་ཐོབ་ཅིང་། དེ་
 བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཏྲགས་དག་གསུམ་དང་སྤྱ་སྟོན་སོགས། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པས་
 གཙོས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གང་མང་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་བག་ཆགས་མི་
 དམན་ཙམ་བཞག་སྟུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ནས་ལོ་བཞི་ལྷག་གི་རིང་ཡོད་ས་མཆོག་
 གི་བཀའ་དགོངས་ལམ་སྟོན་བཞིན་རང་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགན་ཁུང་
 བཀོད་སྤྱི་གཞི་གཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཀླང་འཛིན་སྐབས་དང་པོའི་ནང་མཉམ་
 བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོར་ཕྱིན་ཐོག་ལ་རིགས་གཅིག་ཀླང་འཛིན་པའི་སློབ་ཐོན་
 ལག་འཁུར་ཐོབ།

གསུམ་པ། དགེ་ཆན་གྱི་ལས་གནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ཙམ་ནས་དོར་སྤོང་བོད་
 གཞུང་གཏན་སློབ་དང་། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་དབུས་སྤྱན་རྒྱུ་མཐོ་སློབ་བཅས་སུ་ཆོས་དང་
 རིག་གནས་ཀྱི་དགེ་ཆན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཞོར་དུ་མཛོད་འདུལ་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོར་སྤྱ་
 མཐུད་བྱས་པ་མ་ཟད། དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ནང་ཆོས་རི་སྟེང་དང་། སྤྱི་ཏྲགས་
 དག་གསུམ། ལྷན་ངག་སོགས་ལོ་མང་རིང་ཟུང་ཁྱིད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས།

བཞི་པ། ཆོས་ཡིག་གི་བྱ་བཞག དེང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དགོས་མཁེར་གཙོ་
 གཞིགས་ཀྱིས་ཆེད་ཆོས་དེབ་སྟེང་བཞི་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུ་མཐོ་སློབ་དེབ་
 མཛོད་སྤྱད་གཉིས་བཅས་དཔར་སྐྱོན་འགྲེམ་སྟེལ་ཅིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོ་སྤྱོད་སྐོར་ལ་
 ཆེད་དུ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་དེབ་སྟེང་གཅིག་དཔར་སྐྱོན་འགྲེམ་སྟེལ་ཞུས། ད་དུང་

དཔར་སྤྲོན་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལོད་པ་གཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཆེད་ཚུལ་སོགས་
 དེའི་སྤྲོད་དག་ཅུ་ཆེད་ཚུལ་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལུས་སེམས་
 སོག་གི་སྤེ་ཆན་གྱི་བཟོ་སྐྱེད་རིམ་པའི་རོ་སྤྲོད་དེ་བ་རྒྱུ་དང་། བཟོ་སྐྱེད་གསུང་
 བཤད་དེ་བ་སྤྲོད་ཀྱི་པའི་བར་གྱི་གཙོ་འགན་ཚུལ་སྤྲོད་ཀྱི་པའི་འགན་ཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་
 ༡༠༡༩ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ཁ་པའི་ལོར་དགེ་ལྷན་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཛམ་མགོན་ལྷ་ས་
 ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དང་གང་གི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་
 སྐྱོར་ལས་བཅུམས་པའི་ཚུལ་ཡིག་འགན་བསྐྱར་ནང་དཔྱད་ཚུལ་གཅིག་དང་སྤྲོན་ཚུལ་
 གཅིག་བཅས་སྤེལ་བར་གནས་རིམ་གཉིས་པའི་གཞུང་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འབྱེད་དང་བྱ་
 དགའ་ཐོབ། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་བསྐྱེད་སོགས་
 གྱི་རོ་བའི་ཐོག་དེ་བ་གཞུགས་དང་དུས་དེ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་ཚུལ་ཡིག་བཅུ་གྲག་མང་པོ་
 འབྲི་ཚུལ་བྱས་སྤྲོད།

ལྷ་པ། བོད་ཀྱི་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལུས་སེམས་སོག་གི་སྤེ་ཆན་གསར་འཛུགས།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོ་ ༡༠༡༥ བར་བོད་ཀྱི་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལུས་སེམས་སོག་གི་སྤེ་ཆན་གྱི་
 འགན་འཛིན་བྱས་ཤིང་། ལས་ལུན་དེའི་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བཟོ་སྐྱེད་
 ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དགུ་ལོ་སྤྲོད་ཞུས། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་མིའི་ལུས་སེམས་སོག་གི་དཀའ་
 སྤྱུལ་བཞོད་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་འཛམ་སྤྱིའི་སྤྲོད་དུ་ད་ལྟ་བུ་ལོ་སྤྲོད་བཞིན་པའི་
 གནའ་དེར་གི་རིག་གཞུང་ཆེད་ལྷན་ཁག་གི་ཆེད་མཁས་མི་སྣ་གདན་འདྲོམས་གིས་
 བཟོ་སྐྱེད་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་དག་གི་ལས་ཞེན་དུ་སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེས་
 གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྤེ་ཕྱི་ནང་གི་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ཟབ་སྦྱོང་ལན་མང་སྤྲོད་པའི་
 གཙོ་འགན་དང་ཟབ་ཁྱིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མར་བྱུངས།

བྱུག་པ། ཞར་བྱང་ལས་རིགས། གདན་ས་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་སྐོ་མང་གྲ་
 ཆང་དུ་ཆབ་རིལ་སོགས་དགོ་འདུན་སྤྱི་མཆོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ལྷན་ཆོ་ཆེད་བསྐྱེད་
 གིས་ཁྱུས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་སྐབས་
 གཉིས་ཁྱུས། བོད་ཀྱི་སྤྱན་ཅིས་ཁང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་རིམ་
 སྤང་བཅིའི་སྐབས་གོ་སྤྱི་ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་ཁྱུས། བོད་ཀྱི་སྤྱན་
 ཅིས་ཁང་གི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གཞུང་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་དང་། སློབ་བྱའི་སྤྱི་ག་
 ལས་ལྷ་རྟོག་པ། བོད་མའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་ལྷན་ཁང་གི་འོས་བསྐྱེད་འགན་
 འཛིན་ལས་འཕར་བཅས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁྱུས་པ་མ་ཟད། འབྲུའི་འོད་སྤང་དང་། རྒྱལ་
 ཁའི་རྒྱ་རེངས། གཞིན་རྒྱའི་རང་བཙན་དུས་དེབ་སོགས་དུས་དེབ་ཁག་ཅིག་གི་སློབ་
 རྟོན་པ་དང་། ཚུམ་སྤྱི་ག་པའི་འགན་འཁུར་ཞུ་སྟོང་། རང་རྒྱས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་གཞན་མན་
 ལས་རིགས་གང་འཕད་ལ་ལྷན་ཆོ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བདུན་པ། ད་ལྟའི་ལས་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འགྲམ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ལྷུས་
 པའི་གསུང་འབུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁང་དུ་ལས་ཁུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཐོབ་སྟེ་ད་ལྟ་ལགོད་
 ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཆོས་རྩི་སྟེད་ཅིག་སྤེལ་བའི་ཁྲོད་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་
 སྐྱོབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་བྱུག་ལས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་བཀའ་ཆོས་ཁག་པལ་སྤྱི་ག་
 དང་ཞུ་སྤྱི་ག་གི་ལས་ལ་གཞོལ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་སོ།

བརྒྱད་པ། དམིགས་ལུལ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སོག་ནས་
 ཞབས་ཕྱི་དང་ཉམས་ལེན་གིས་མི་ཆེ་དོན་ལྷན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན།

བསྐྱ་རྒྱ་མཆོ།

བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་མ་སུ་རི་ནས་སློབ་ཐོན་
བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༩ བར་རྒྱ་གར་
བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་སྤང་རྟོག་གི་ཞབས་ཤོར་ཕྱེ་
ཆོན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ནས་བཟུང་སྤང་
རྟོག་གཞིན་ནུ་འི་རུ་ཁག་ནང་ལོ་མང་དང་། སྤང་རྟོག་
(TFM) ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ། སྤང་རྟོག་ས་གནས་གཞིན་ནུ་འི་ཚོགས་གཙོ། དེ་
རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༢༠༠༡ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་
རྒྱན་ལས་ཁང་གི་བློ་བསྐྱེད་འགན་འཛིན། ཕྱིས་སུ་འབྲས་ལྗོངས་གཞུང་གི་འཆར་
འགོད་ལྷན་ཁང་བཅས་སུ་ཕུག་ལས་གནང་ཡོད།

འཇམ་དབྱངས་ཚོས་འཕེལ།

འཇམ་དབྱངས་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ནི་མ་སུ་རི་
གཏན་སློབ་ (CST Mussoorie) དང་དབྱིན་རིའི་སློབ་གྲྭ་
(Mussoorie Modern School) ནས་གཞི་རིམ་གོང་འོག་
གི་སློབ་སྦྱང་གནང་ཞིང་ཕྱི་ལོ་སློབ་གྲྭ་ (Delhi Public
School) བཅས་ནས་སློབ་མཐར་མོག་། ཕྱི་ལོ་གཙུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་རིག་གནས་རབ་འབྱུངས་པའི་མཆོན་གནས་བཞེས། སློབ་གྲྱའི་
སྐབས་སློབ་གྲྱའི་ཅེད་མའི་བྱེད་སྤྱོད་ཁག་ནང་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་མངའ་ཁུལ་གྱི་

རྟོག་གི་རུ་ཁག་ (Hockey Team) གི་རུ་དཔོན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལི་
མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ (Jammu and Kashmir) རང་གོ་
སྤྱི་ག་ཁྱུས་པའི་ཀ་ཡག་ (Kayak) དང་ཁེ་ལོ་ (Canoe) གྱི་ཅེད་འགྲན་ཆེན་མོའི་ནང་
འཇུལ་ཞུགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལི་མཐོ་སྤྱོད་འགྲན་སྤྱེལ་ས་བོད་ཀྱི་གཞོན་རུ་མཉམ་
ཆོག་གི་ས་གནས་གཞོན་རུའི་ལས་འགན་མང་དག་ཅིག་བཞེས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༥ བར་ས་གནས་གཞོན་རུའི་ཅེད་མོའི་འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༦ བར་ས་གནས་གཞོན་རུའི་བྱང་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་ ༡༩༩༧
བར་ས་གནས་གཞོན་མཉམ་གྱི་ཆོག་གཙོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་ཡོད།

བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ།

བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ནི་ཨ་མས་ཀྱི་མེས་ཀྱི་སློབ་གྲའི་
ནང་སློབ་སློབ་གནང་ཡོད་བ་དང་། དེ་རྗེས་བལ་ཡུལ་བོད་
པའི་ལག་ཤེས་སློབ་གྲུང་འཇུལ་ཞུགས། བལ་ཡུལ་ས་
གནས་བྱང་མེད་ཆོག་གི་ས་གནས་འཇུག་གནང་མཁན་
དང་། ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༡ བར་ས་གནས་བྱང་མེད་
ཆོག་གི་པའི་རྒྱུ་ལས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནས་ ༢༠༠༡ བར་དབུས་སྤྱི་ཁབ་
རྒྱུ་ལས་ཁང་གི་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་དང་། སྤར་ཡང་བོད་ཀྱི་གཞོན་རུའི་མཉམ་
ཆོག་གི་ཆོག་ཆེན་ཆེན་ཐེངས་ ༡༡ པའི་ཐོག་སྤྱེལ་ས་ ༡༡ པའི་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུ་ལས་
ལུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

སྒྲིག་སྐུལ་བཟང་ལུན་ཚོགས།

སྒྲིག་སྐུལ་བཟང་ལུན་ཚོགས་ནི་རྩིས་པོད་
 བྱིས་དང་མ་ལུ་རི། མོན་ཕྱོ་ཉིན་སྒྲོལ། རྩིས་མིང་གཏན་སྒྲོལ་
 སོ་སོར་གཞི་རིས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གནང་ཡོད། མོན་ཕྱོ་ཉིན་སྒྲོལ་
 གྱི་ཞོར་དུ་འབྲས་སྒྲོ་སྒྲིང་བྲ་ཆང་དུ་ལོ་ལྷའི་རིང་ནང་ཚོས་
 ལྷ་གྲུབ་ཐོག་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཡང་གནང་སྒྲོལ་ཡོད། དེ་ནས་ཅན་
 རྩི་སྒྲིང་པན་རབ་སྒྲོལ་གཉེར་ཁང་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ (MA) གཙུག་ལག་རིག་
 གནས་རབ་འབྲས་ས་ཐོན་རྩིས་སྒྲིང་ཡང་ཁུ་རག་གཏམ་གཙུག་ལག་སྒྲོལ་གཉེར་ཁང་
 ནས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གཙུག་ལག་རབ་འབྲས་ས་པའི་དམིགས་བསལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་
 གནང་སྒྱེ་ལེགས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། རྩིས་མིང་དང་ཅན་རྩི་སྒྲིང་སོ་སོར་ས་གནས་གཞིན་
 ཁུ་རི་རྒྱུ་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཅན་རྩི་སྒྲིང་པོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་
 ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ཀླུ་མན་གྲུང་ཡོད་
 པའི་སྒྲོང་བཙན་སྤེ་རི་ཀྱ་ཉི་ལྷུ་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ཚོགས་སྤེ་གསར་འཛུགས་གནང་
 མཁན་ཚོགས་མིའི་གས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། བལ་ཡུལ་ཀླུ་མན་གྲུང་གནས་གཞིན་ཁུ་
 ཚོགས་གཙོའི་འགན་འཁུར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་པོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཚན་ཐངས་ ༡༡ པར་གཞིན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོགས་གཙོར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་
 བ་མ་ཟད། ཚོགས་ཚན་ཐངས་ ༡༢ ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོགས་གཙོར་སྒྲིང་ཡང་འདེམས་ཐོན་
 བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

བསྟན་འཛིན་བསམ་འཁེལ།

བསྟན་འཛིན་བསམ་འཁེལ་ནི་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་
 སྤང་ཉིན་སློབ་ནས་འཛིན་བཅུ་གཉིས་ཐོན། སྐབས་དེར་
 སློབ་གྲུའི་སྤྱི་བའི་ཆུན་བདག་ཡང་གནང་ཡོད། ལྷོ་ལི་
 གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཅིས་ཐོག་ (B.Com) མཐོ་
 རིམ་སློབ་སྦྱང་ལེགས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་ལྷོ་ལི་ས་གནས་
 གཞོན་ཀྱི་ཆོགས་གཞོན་དང་ཆོགས་གཙོའི་ལས་འགན་གནང་ཡོད། དེ་ནས་ལོ་
 གཅིག་ཙམ་རིང་གཞོན་ལྷན་སྤྱི་ཁྱབ་དབྱས་རྒྱུ་ལས་ཁང་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཆོགས་
 འབས་ཁྱིའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་འགན་འཁུར་བཞེས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཉམ་སྦྲེལ་
 རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་འདུའི་ནང་ཆོགས་བཅར་
 གནང་ཡོད། མཐར་ཐོད་ཀྱི་གཞོན་ཀྱི་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དབྱས་རྒྱུ་ལས་ཁང་གི་
 ཆོགས་གཞོན་དུ་འོས་འདེམས་བྱུང་ཡོད།

ཚུལ་ཁྲིམས་དོན།

༡༩༡༩ | ཆུ་ནང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ནི་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༠ ལོར་རྒྱུ་ཐོད་མིའི་རང་འཆོའི་བཅོ་ཁྲའི་སྤྱི་
 ཞིང་། ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་རྒྱུ་ཐོད་མིའི་
 གཏུག་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ནས་གཞི་རིམ་བསྐྱབ་པ་ཐར་ཐོན་
 བྱུང་། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བྱམས་ཆེན་ལྷོ་
 བཟང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་བྱུང་ནས་སྤྱི་ཉགས་རིག་གནས་སྦྱངས། ཕྱི་ལོ་

༡༩༩༩ ལོར་དོར་གླིང་ སན་འཛོལ་མཐོ་སྒྲིབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱིས་ཆོང་འཕེལ་
 རིགས་པའི་ཐོག་བསྐྱབ་པ་ཐར་སོན་བྱུང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷས་ ༡༩༩༩ བར་དོར་གླིང་
 ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷས་ ༢༠༠༡
 བར་དོར་གླིང་ས་གནས་གཞིན་རྒྱའི་ཚོགས་གཙོའི་ལས་འཁུར་ཞུས། སྐབས་དེར་ས་
 གཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་རེངས། ་ ཞེས་པའི་དུས་དེབ་ཀྱི་ཙོམ་སྒྲིག་པའི་འགན་འཁུར་
 ཞུས། མཐོ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་ཞོར་དུ་དོར་གླིང་འཇམ་དབྱངས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཙུག་ལྷན་
 ཁང་དུ་དེ་ཞུས་སྒྲོབ་སྐྱེག་དང་ནང་པའི་ཡུལ་མི་ཆོར་བོད་ཡིག་སྒྲོབ་ཁྱིད་ཞུས། བོད་ཀྱི་
 གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༡ བར་དབུས་སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེར་
 བདམས་ཐོན་ལྷན་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལྷས་ ༢༠༠༥ བར་བྱང་ཆེའི་ལས་འཁུར་ཞུས་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱའི་རང་བཅན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཙོམ་སྒྲིག་ལས་རོགས་ཀྱི་
 འགན་འཁུར་ཞུས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ཨ་རི་དམངས་གཙོ་ཡར་ཐོན་ཚོགས་པ་ནས་
 རོགས་རམ་བྱས་པ་བརྒྱད་ས་གནས་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་སྤྱི་གཙུག་ལས་ཁང་པའི་ནང་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་དང་དམངས་གཙོ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱང་པ་སོགས་གོ་སྒྲིག་ཞུས། གྱི་
 ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནས་མཆོག་
 རྩོམ་གཞིན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་བཀའ་བློན་སྐབས་གཞིན་
 ལྷན་གྱིས་དུས་དབང་སྤྱིན་བདག་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐྱལ་བཟང་པོ་སྐལ་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་། གྱི་
 ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་སྤྱི་ལོ་མི་རིགས་རྒྱལ་ས་ཁྲར་སྤྱད་དུ་འཇམ་གླིང་ཁང་གཙོ་གོང་འཕེལ་
 ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༣ (3rd Assembly of World Movement for Democracy)
 བར་གཞིན་ལྷན་གྱི་རྩི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་བོད་དོན་སྐྱོར་གཏམ་བཤད་དང་བདེན་ཀྱབ་ཡོང་
 ཐབས་ཞུས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་

༡༩ བར་སྐར་ཡང་གཞིན་ལྷན་དབུས་སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེར་དཔལ་འདེམས་ཀྱིས་ ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༠༥ ལོར་ ༡༩༠༦ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་རྩེ་རང་བཅན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱི་གཞི་པའི་
 འགན་འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་ཐའེ་ལན་ཏུ་རྒྱལ་ས་སྤེང་ཀོག་ཏུ་འཆོག་གས་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་གས་གཞིན་རྒྱུ་རྩེ་མཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཞི་བདེ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་
 ཆོག་གས་འདྲར་ (International Union of Socialist Youth (IUSY) Asia-Pacific
 Committee Meeting) མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་གཏམ་བཤད་དང་བོད་དོན་
 བདེན་རྒྱལ་གྱི་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཐུབ་པ་བྱུང་། གཞིན་ལྷན་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱ་གར་མི་མང་ནས་བོད་དོན་བདེན་རྒྱལ་ཡོང་བར་རྒྱ་གར་མི་མང་གཉིད་སད་ལས་
 འགྲལ་ (Bharat Jagaran Yatra) གོ་སྤྱི་གས་སྤྱི་གར་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་
 ལས་འགྲལ་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་འགན་འཁུར་ཞུས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་
 བོད་ཨ་མདོ་གོར་མོ་ནས་ལྷ་ས་བར་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་སྤྱོད་གྱི་དན་བྱས་
 ལས་གཞི་སྤེལ་སྤྱི་གར་བྱང་ཆེས་སྤྱི་ཁྱེད་འོག་གཞིན་ལྷན་ཆོག་གས་མི་ ༥༠ ལས་ལྷི་ལིར་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་དོ་རྒྱལ་ལས་འགྲལ་སྤེལ་སྤྱི་གར་ཉི་ཏར་
 བཅོན་ཁང་དུ་ཉིན་གྲངས་ ༡༩ བཅོན་འཛུགས་དོན་མོག་ཚུད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོར་
 གཞིན་ལྷན་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལིར་བོད་མི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ ༡༥ ལས་ཉིན་གྲངས་
 ༣༣ རིང་དུས་ཆོད་དེས་མེད་ཀྱི་ཟས་བཅད་ལས་འགྲལ་སྤེལ་སྤྱི་གར་བལ་འབྲུག་
 གསུམ་ནས་མི་མང་ཁྲི་ཆོ་གསུམ་ལ་ཉེ་བའི་མི་མང་གི་ལས་འགྲལ་མདུན་སྤྱོད་ཆེན་མོ་
 གོ་སྤྱི་གས་ཐུབ་པ་ཞུས། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོར་དབུས་རྒྱུན་བྱང་ཆེ་མུར་པའི་ཐོག་
 ལས་བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ནང་གཞིས་ཁུས་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
 དམར་གྱི་དཔལ་རྒྱུབ་ཞི་ཆོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་བར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྤྱིད་དང་རྒྱ་ནག་ནང་

འཆོག་ས་རྒྱའི་ཨོ་ལོ་མ་ཡིག་ཅེད་འགྲན་དཔལ་འབར་རྒྱ་གར་ནང་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱེད་
 འཆར་ལ་ངོ་ཚྭ་ཆེད་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཆོག་ས་མི་ཁག་གཅིག་དབུས་རྒྱུན་དང་ མཉམ་སྦྲེ་
 ཁྱིད་ཀྱིས་ལྷི་ལི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ནང་དུ་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་ངོ་ཚྭ་ལས་འགྲུལ་
 སྤེལ་སྐྱབས་ཏི་ཏར་བཅོན་ཁང་དུ་ཉིན་གངས་ ༣༣ རིང་བཅོན་འཇུག་འོག་ཚུད། ཡང་
 ལོ་དར་བལ་ཡུལ་ས་གཞིན་ཀྱིས་འབོད་སྐྱུལ་ལྷར་བལ་ཡུལ་ནང་དེ་ཁུལ་ནང་བའི་ཡུལ་
 མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་དང་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་ཅེས་མེད་
 རྟོག་རོལ་གཏོང་མཆམས་དགོས་སྐོར་མི་མང་སྟོང་ལྷག་ལྷ་ལས་བཟུལ་བའི་མི་མང་གི་
 ལས་འགྲུལ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཀྱང་གོ་སྤྱིག་མཉམ་རྟོགས་ཞུས། གཞན་ཡང་གཞིན་ཁུ་འི་
 ལས་འཁུར་ཞུས་རིང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་ཡོད་བའི་བོད་རིགས་གནས་སྡོད་ས་
 གནས་སལ་ཆེ་བར་སྐོར་སྐྱོད་ཀྱིས་མི་མང་ལ་གཏམ་བཤད་དང་། མི་མང་གི་བདེ་སྤྱུག་
 དཀའ་ངལ་རི་ཡོད་ཁངས་འབྲེལ་སྤྲོད་མེད་ཞུས་ཀྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་
 བསྐྱུས་སུ།

སློབ་ཐང་ཡེ་ཤེས།

སློབ་ཐང་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ཏུ་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 རེས་ཅན་དེ་སྐར་པན་རབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་
 རན་སྤེལ་(ཉེ་པའི་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་
 པ།) སློབ་ཐོན་རེས་ཅན་དེ་སྐར་པན་སློབ་རན་སྤེལ་ཞེས་སློབ་
 སྦྱང་མཐར་མོན་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ རན་ ༡༩༩༡ པར་ཅན་དེ་སྐར་པ་གནས་སུ་
 ཐོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཆོགས་རྒྱུད་གི་བྱང་ཆེའི་ལས་འཁུར་དང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༡ རན་ ༡༩༩༢ པར་ཅན་དེ་སྐར་པ་གནས་ཐོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་
 ཆོགས་གཙོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ རན་ ༡༩༩༣ པར་སློན་ཏེ་ཐོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ཏུ་དགེ་
 བཀ། དེ་བཞིན་ ༡༩༩༣ རན་ ༡༩༩༤ པར་ཕྱི་ལོ་ཐོད་པའི་ཐོད་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུ་
 ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་སྤེལ་ཆོད་ཁང་དུ་ཡིག་བསྐྱར་པའི་ལས་འཁུར། དེ་རེས་ ༡༩༩༤
 རན་ ༢༠༠༣ པར་སེ་ར་བྱེས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ནང་དབྱི་དགེ་བཅས་གནང་ཡོད། ཕྱི་
 ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་ཐོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༡ པར་གཞོན་
 ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱི་གཞུགས་འགན་འཛིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཆོགས་
 ཆེན་ཐེངས་ ༡༢ ཐོག་གཞོན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུན་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་གྱིས་སྤྱི་
 ཁྱབ་ཆོགས་གཞོན་གྱི་འགན་འཁུར་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོ་ནས་བཟུང་ཐོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ ༡༥ དང་ ༡༦ གཉིས་ཀར་མདོ་སྟོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་སུ་
 འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

འདྲུང་ངོ་བཅར་གྱིས་ཐོད་དོན་བདེན་རྒྱུ་གི་ཁྲོས་ཆོད་བཞག་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་
 ཐེངས་བརྒྱ་ཤུ་ཉེས་པའི་གཞོན་ལྷན་ཆོག་མཆོག་ཆེན་དུ་སྦྲར་ཡང་དབུས་རྒྱལ་དུ་འདེམས་
 ཐོན་གྱིས་བྱུང་བྱུང་གི་ལས་འཁུར་ཞུས། ཨ་སྤྱི་ཤ་ཉིར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་
 ཆེན་སྐབས་གཞོན་རུའི་དང་སྒྲངས་ཞབས་ཞུ་བའི་ལས་འཁུར་གོ་སྤྲིད་པའི་འགན་
 འཁུར་གཙོ་བོ་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་དང་གི་ལས་བྱེད་དུ་བསྐོས་སྐྱོད་
 བྱུང་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་བཙོ་ལྔའི་རིང་ཞབས་ཞུ་སྐྱབ་སྐྱུས་ཡིན།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྤྱི།

ཐོད་ཁྲིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་སྟེ། རིག་
 གནས་རབ་འབྲས་པ་དེ་བཞིན་སྤྱི་ཆོག་མཆོག་རིག་པ་གནས་
 ཐང་སི་ཉི་ལ་མེ་རི་སུ་མཐོ་སློབ་ (Stella Maris College)
 མ་རྩ་ར་སི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཐོན་ཡོད་པ་
 དང་། མ་རྩ་ར་སི་ཐོད་རིག་སློབ་ཐུག་ཆོག་པ་ཐོག་མ་

གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་ཡང་ཡིན། ཕྱིས་སུ་ཐོད་ཁྲིམ་སློབ་གྲྭ་དཔེ་ཆ་དང་།
 ཐོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་དུ་དབྱིན་རི་
 ཉམས་ཞིབ་པ། རྩ་ས་ས་གནས་གཞོན་རུའི་ཆོག་མཆོག་གཞོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོ་ས་ ༢༠༠༣
 བར་ཐོད་ཀྱི་གཞོན་རུ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱལ་ལས་ཁང་གི་མཐུན་འབྲེལ་
 འགན་འཛིན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོ་ས་ ༢༠༡༣ བར་བྱུང་ཆེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོག་མཆོག་འདུ་
 མང་ཐོར་མཉམ་ཞུགས་བཅས་རིམ་བར་གནང་ཡོད།

བརྒྱ་དབྱངས་ཅན།

བརྒྱ་དབྱངས་ཅན་ནི་སིམ་ལ་བོད་གཞུང་གཏན་
 གྲོལ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་ཐོན་བྱུང་ཟེས། སིམ་
 ལ་བུ་མོའི་གཞུང་འཛིན་མཐོ་སློབ་ནས་སྤྱི་ཨེ་སློབ་སྦྱོང་
 མཐར་མོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་སྤྱིང་ཡོར་དྲ་མར་མཐོ་
 སློབ་ནས་བྱུང་ཡིག་ལས་དོན་ཚོགས་དམིགས་བསལ་སློབ་
 གྲོལ་གནང་། སིམ་ལ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་འེ་བྱུང་གི་འགན་འཁུར་། སིམ་ལ་
 ས་གནས་བྱུང་མེད་ལྷན་ཚོགས་དང་ས་གནས་ཉིན་བོད་མཇུག་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་གསར་
 འཛུགས་གནང་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་དབྱས་རྒྱན་ལས་ཁང་དུ་ལས་བྱུང་གི་ཕྱག་ལས་ལོ་དྲུག་དང་། སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༢ པར་གཞིན་
 ལྷན་སྤྱི་ཁབ་དབྱས་རྒྱན་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ། སྤྱིག་འཛུགས་འགན་འཛིན་གྱི་
 འགན་འཁུར་བཞེས་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞིན་ལྷན་བོད་ཡིག་རང་བཙན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་
 སྤྱིག་ལས་རོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བཞེས་ཡོད།

དོན་གྲུབ་རྣམས་

དོན་གྲུབ་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་ཀོ་ལི་སྐལ་པོད་གཞུང་གཏན་
སློབ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་དང། མོན་སྐྱོ་པོད་གཞུང་
གཏན་སློབ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་སློབ་ཐོན་བྱུང་ཡོད་
པ་དང། དེ་རྒྱུ་མ་རྒྱ་ར་སི་གི་རི་ཤན་ (Madras

Christian College) མཐོ་སློབ་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་སྤྱི་

ཞེ་འམ་ཉེ་བའི་གཏུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་སྦྱང་དང། ཉེ་རྒྱ་ར་སྐྱོ་
གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ཞེ་འམ་ཞེ་འམ་གཏུག་ལག་རིག་
གནས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་ལེགས་མཐར་མོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལེ་ལོ་ལེ་
རྒྱ་གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་འབྲེལ་ཐད་ཉེ་བའི་འབྲམ་རམས་པ་འམ་ཞེ་འམ་
ཕེལ་སློབ་སྦྱང་མཐར་མོན་གྱིས་རིག་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་ཡང་གནང་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཉེ་རྒྱ་ར་སྐྱོ་ (Hyderabad) ས་གནས་གཞིན་ལྷན་ཆོག་གས་གསར་འཛུགས་
གནང་མཁན་ཆོག་མེད་མེད་གས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོ་ ༡༩༠༡ ལོ་
ཉེ་རྒྱ་ར་སྐྱོ་ས་གནས་གཞིན་ལྷན་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཆེད་མོད་འགན་འཛིན་དང། ༡༩༠༡
ལོ་ ༡༩༠༣ ལོ་དེ་གའི་ས་གནས་གཞིན་ལྷན་ཀྱི་ཆོག་གས་གཅོད་འགན་འཁུར། དེ་
བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ལོ་ ༡༩༠༣ ལོ་དེ་ལྟ་རྒྱ་གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་
སྦྱང་གནང་ཞོར་དུ་པོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཅོད་འགན་འཁུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༤
པོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༣ ལོ་གཞིན་ལྷན་སྤྱི་ཁྱབ་
དབུས་རྒྱལ་ཁོ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཐོན་བྱུང་སྤྱོད་ ཤིལ་བསྐྱུགས་འགན་འཛིན་དང་སྤྱོད་ཡང་
སྤྱོད་ས་ ༡༣ ལོ་པོད་ཀྱི་གཞིན་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཆེན་སྤྱོད་དབུས་རྒྱལ་ཁོ་

འདེམས་འདོན་གྱིས་ཆོག་གསལ་གཞིན་རུ་ལྷན་གསལ་འགན་བཅས་བཞེས་ཡོད།

ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་།

ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་ནི་དེ་ལྟོང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་
ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་མཐར་མཇུག་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་
ཅན་དེ་སྐར་པན་ཇམ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་སླེ་
ཨེ་འམ་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པ་
སློབ་སྦྱོང་ལེགས་ཐོན་བྱས་ཡོད། དེ་རྗེས་དབྱིན་ཇིའི་སློབ་
ཆ་ཐོག་ཡིག་འབྲུལ་བརྒྱུད་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་སྦྱོང་
གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནས་ ༡༩༩༣ བར་ཅན་དེ་སྐར་པན་གནས་བོད་ཀྱི་
གཞིན་རུའི་དྲུང་ཆའི་འགན་འཁུར་དང་། ༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༥ བར་དེ་གའི་ས་གནས་
གཞིན་རུའི་ཆོག་གསལ་གཙོའི་འགན་འཁུར་གནང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་
ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོག་གསལ་ཆེན་མོངས་ ༡༢ ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་དབྱུས་རྒྱུན་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱས་
ཡོད་པ་དང་སྤྱི་འབྲེལ་འགན་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར་དང་། གཞིན་རུའི་དབྱིན་ཇིའི་རང་
བཅོན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པའི་འགན་འཁུར་ཡང་བཞེས་གནང་ཡོད། ད་དྲུང་དུས་
དེབ་ཆོག་ཤོག་ཨིན་ཡིག་རྩོམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤིན། (Tibetan Bulletin) ཀྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༡ ནས་བཟུང་པ་ཡུལ་གསར་ཁང་གི་ཚོམ་སྤྱིག་པ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ། དེ་བཞིན་ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་ཀྱི་ཐེབས་རྩའི་ལས་
འཆར་འགན་འཛིན་གཞིན་པའི་འགན་ཁུར་བཞེས་སུ་སྤོང་།

ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ།

ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ནི་ཐོད་གོང་པའི་ས་ཁུལ་དུ་
སྐྱེས་ཤིང་ཉེ་རུ་ཐོད་མིའི་གཞིས་སྤངས་བྱི་གཏན་སློབ་ནས་
གཞིས་རིམ་སློབ་གྲྭ་དང་བྱིས་སྤྱུ་སྤྱུ་མ་ཅི་ (Pachmarhi)
ཐོད་མིའི་ཤེས་རིག་དང་ལག་ཤེས་བཅོ་ལས་ཁང་ནང་

འཛུལ་ཞུགས་ཀྱིས་སློབ་ཐོན་བྱུང་རྗེས་མ་སྤུ་རི་ཐོད་ཐུག་
བྱིས་སྤྱུ་ནས་འབྲིང་རིམ་སློབ་སྦྱང་སྤྱུ་མ་སྤུ་དག་ནང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་སློབ་ཐོན་
བྱུང་བ་དང་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་སྤྱུ་ཅལ་སྤྱི་ཚན་བྱི་ཐོད་རིགས་སློབ་ཐུག་ཀྱན་ལས་
སྦྱང་འབྲས་ཅེ་ཕུད་སོན་པར་སོང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སློབ་ལོན་ཐོབ་པ་དང་ལྷི་ལི་
གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནང་ཆབ་སྤྱིད་ཚན་རིག་གི་སློབ་སྦྱང་གནང་སྤྱི་ལོ་
༡༩༦༦ སློབ་པ་མཐར་སོན་བྱུང་ཡོད། ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༩ ནས་ ༡༩༩༣ བར་རྒྱ་གར་བདེ་
སྤང་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ལྷི་ལི་ (ARC) ཞེས་འཛུགས་ཁང་ནང་ཡིག་
སྦྱར་གི་ལས་དོན་གནང་བ་དང་ལས་ཞོར་དུ་ (རྒྱ་ནག་གི་གྲྭ་ཡངས་སྤྱིད་བྱས་ལ་ལྷ་
སྤངས།) ཞེས་པའི་བྱུང་འབྲེལ་བྱི་དཔེ་དེབ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་འབྲེམས་སྤྱི་ལོ་
ཡོད།

ལྷག་བསམ་ཆེར་སྦྱང་ཀྱིས་གཞིན་རུའི་ལས་འགྲུལ་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཐོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་
དང་པོའི་ནང་སྤྱུ་མ་ཅི་ས་གནས་གཞིན་རུའི་སྤྱུ་ཚབ་དང་། གཞན་ཡང་ས་གནས་
གཞིན་རུ་དང་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་རྒྱུང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལི་དུ་ཐོད་ཀྱི་

གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལོ་སྤྲིད་ཀྱིས་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་
འཛུལ་ཞུགས་བཅས་གནང་ཡོད། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་ཨ་རིར་གནས་སྡོད་པུ་ཏེ་
(Utah) ས་གནས་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་དང་ཁུལ་དེར་གཟུལ་མཐུག་སློབ་གྲྭ་དེ་
བཞིན་པུ་ཏེ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་བཅས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་
དོན་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་མང་པོ་གནང་སྐབ་བ་བྱུང་ཡོད།

ཉི་མ་དབང་མོ།

ཉི་མ་དབང་མོ་ཉི་སྤེལ་ཀོབ་བོད་གཞུང་གཏན་
སློབ་ནས་འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་བ་བར་དང་། ཀོ་དེ་ཀ་ནལ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་གྲྭ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ལེགས་ཐོན།
དེ་རིམ་སྤེར་ལོར་མཐུན་ཏེ་ཀོ་མལ་མཐོ་སློབ་ནས་ཉི་བའི་
གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་བ་འམ་སྤྱི་ཨེ་སློབ་
སྦྱང་མཐར་མོན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་མཐོ་སློབ་ནས་ཡིག་འགྲུལ་
ཐོག་གཙུག་ལག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་བ་འམ་ཨེན་ཨེ་སློབ་སྦྱང་གནང་ཡོད་པ་
རེད། རྒྱ་ས་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུད་ཆེར་ཐེངས་གཉིས་བསྐྱུད་མར་འདེམས་
ཐོན་དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་བོད་ཀྱི་གཞི་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༢
བར་གཞིན་ཁུ་ལྷན་གྱི་ཁུལ་དབུས་རྒྱུན་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་
འབྱོར་འགན་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར་བཞེས་ཡོད།

ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།

ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བོད་
གཞིས་གཏན་སློབ་ནང་དཔལ་རིམ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཡོད་པ་
དང་། ཉོན་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱི་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནང་
འཕྲིང་རིམ་སློབ་སྦྱང་གནང་རྗེས། སྐར་ཉོག་བཟ་གིས་རྒྱས་
རྒྱལ་སློབ་གླེང་ནང་ལྷན་མཐུན་སློབ་སྦྱང་གནང་། དེ་རྗེས་མེ་

སོར་གཞུག་ལག་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོའི་ཁྲིའུ་གཏོགས་སུ་མི་ལོ་མི་ཏ་ (St.
Philomena's) མཐོ་སློབ་ནང་སློབ་སྦྱང་དང་། དེ་རྗེས་བོད་མི་ཆེག་སྦྱང་ཁྲིའུ་སུ་ཨ་
རིར་ཐེབས་ནས་ལས་ཞོར་དུ། མི་ནི་སོ་ར་ས་གནས་གཞིན་རུའི་རྒྱུ་ལས་དང་། ཐོན་
ལན་རེ་ཐན་ཁུ་ཐར་ས་གནས་གཞིན་རུའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཆོགས་གཙོ། དེ་བཞིན་ཨ་ཡེ་
གི་ཨ་ཡེ་ཨེམ་ (ITIM) ཆོགས་རྒྱུ་གི་ཆོགས་མི་བཅས་གནང་ཡོད། བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་
ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཁྲབ་དབུས་རྒྱུ་དུ་
འོས་འདེམས་བྱང་ནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོའི་འགན་འཁུར་
བཞེས་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐབས་ ༡༤ པའི་བོད་མི་མང་གི་ལྷོ་བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཐུས་སུ་
འདེམས་ཐོན་བྱང་ཡོད།

མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ལོར་བེ་ཅིང་ཨོ་ལིམ་ལིག་ལ་ངོ་ཚོ་ལ་ཆེད།
བཅན་བྱོལ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་མཁན་པ་ཁག་ལཱའི་བོད་བར་གོ་མ་
བཟོད་ཀྱི་འཆར་འགོད་དང་། བ་སྤྱིག་ཆོག་མཁན་རྒྱུ་རིམ་གཞོན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཚབ་ཐོག་ནས་
མཉམ་ཞུགས་འཇུག་ཆར་དང་། ལོ་དེའི་སྤྱི་ཚབ་པའི་ཆེས་དགུ་ནས་ལྷ་པའི་སོ་
གཅིག་བར་ལྷོ་ལི་ནས་དོ་རྩེ་གདན་བར། གཞོན་རུའི་བོད་རང་བཅན་གོ་མ་བཟོད་སྤེ་
འཁྲིད་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས།

གཞོན་ལྷན་དབུས་རྒྱུ་རིམ་གྱི་ལས་ཀའི་ནང་དུ་གོ་མ་བཟོད་སྤེ་འཁྲིད་དང་། སུད་
ཆོང་ཁག་དུ་བོད་དོན་བྱིལ་བསྐྱབས་དང་ཞལ་འདེབས་བསྐྱ་སྤོང་དུ་བཅར་རྒྱ་ནི། དཀའ་
ལས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས། གོང་གསལ་ལས་བགོས་དང་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་ཡང་བྱུང་སྤོང་
ཡོད་མོད། རང་ངོས་ནས་སྤྱིག་འཇུག་གི་དགོས་མཁོ་དང་ཅ་དོན་སྤྱིང་བཅར་གིས་
དགོངས་པ་ཅུང་ཤོས་ཞུ་མཁན་གྲས་ཞིག་དང་། ལས་བགོས་ཅི་རྒྱབ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ།
དབུས་རྒྱུ་རིམ་སྐབས་གཉིས་ཀར་སུད་ཆོང་ཁག་ལ་སྤོང་སྤོང་གིས་ཅ་དོན་གོ་རྟོགས་དང་
དཔལ་འབྱོར་བསྐྱ་འགོད་གང་ལེགས་དང་གོ་མ་བཟོད་སྤེ་འཁྲིད་བྱས་ཡོད།

ས་གནས་གཞོན་རུ་འཆམས་གཟིགས་ཀྱི་ལས་བགོས་ཁོད། ལྷོ་
ལི་རོ་ཉི་ནི་ས་གཞོན་ཆོག་མཁན་ལུང་དོ་རྩེ་ཆེ་བརྟན་(དོ་ལོ་དེང་སྐབས་ཁེ་ན་ཏི་ཀར་ཡོད)
ལགས་དང་དེད་གཉིས་བྱང་ཤར་ས་གནས་ཡོངས་ལ་སྤོང་སྤོང་བྱས་ཏེ། དེ་སྤོང་ལོ་
མང་རིང་ས་གཞོན་མེད་པར་གྱུར་པའི་མེའོ་དང་། ཏི་ཤ། ལྷོ་རིག་ཤི་ལོང་བཅས་སུ་ས་
གནས་གཞོན་རུ་སྤྱར་གསོ་ཞུས། བཀའ་སྤོང་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་གཏམ་བཤད་ལ་བརྟེན་
ནས་། རྒྱུ་སྤྱང་གྲ་ཆར་གིས་རྒྱུ་རིམ་གཞོན་རུའི་ལས་འགུལ་ལ་མཉམ་ཞུགས་

མཚམས་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ལུས་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་འཚམས་གཟིགས་སྐབས། དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་ལགས་དང་དེད་གཉིས་ཐད་ཀར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཅར་ནས། རྒྱུད་སྤྲད་བྲལ་ཆང་དང་གཞིན་ལྷན་བར་འབྲེལ་བ་སྤར་གསོ་ཐུབ་པ་མ་ཐད། སྐབས་ཐོག་བྲལ་མང་ལ་གཏམ་བཤད་ཁྱུ་ཐུབ་བ་བྱུང་ཡོད།

གཞིན་རྒྱུའི་རང་བཅན་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲིག་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་མཆོག་ཆེན་ཐེངས་དང་པོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་ངོས་ནས་རེ་འབོད་རིགས་ཀྱི་སྤྲོད་གཏམ་ཞེས་པའི་དེབ་རྒྱུད་དོན་ཚན་ཆེ་ཁག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ལུས་བ་དེར་ཆོག་མཆོག་བཅར་བ་མང་པོས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་དང་དོ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཐད། ཆོག་མཆོག་རྒྱུད་མང་པོར་དེབ་དེའི་ནང་དོན་བསམ་འཆར་ཆོག་ཐོ་ནང་འཁོད་ཡོད། རིག་གཞུང་གི་རྩ་བ་ནི་སྤྲད་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། རིག་གཞུང་སྤྲད་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཞིན་ལྷན་གྱི་དམིགས་ལུས་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་པས། གྲུས་པས་རྒྱུད་འགན་འཁུར་ཏེ། བདག་གི་སྟོན་ཐུང་དེར་སྐབས་ཉི་ལན་དུ་གནས་སྤོང་བསྐྱར་འཛིན་བཟང་ཤིས་ལགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་དུ། གཞིན་ལྷན་གྱི་བྲལ་ཆོག་མཆོག་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་དུ་ཕབ་སྐྱར་གྱིས་རྒྱན་ལས་གསར་བར་ཅིས་འབྲལ་ཞུས་ཡོད།

རང་ཉིད་དུས་རྒྱུད་སྐབས་གཉིས་རིང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་བྱས་ཀྱང་། ཆོག་མཆོག་ཐེངས་ ༡༩ པའི་གྲོས་ཆེད་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རང་བཅན་ཆོག་མཆོག་རྒྱས་པ་ཞིག་སྤོང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཆེ་བསྐྱར་འཛིན་ཆོས་སྤྱིད་ལགས་དང་དེད་གཉིས་ལ་ལས་བཀོས་བྱས་པ་ལྷན། ལྷོ་འགྲོའི་རང་བཅན་ཆོག་མཆོག་འདུའི་གས་ཡོ་རོབ་རང་བཅན་ཆོག་མཆོག་འདུ་སྤྲོད་བར་སྤྲད་སི་ཏུ་རིག་དང་། བྱང་ཨ་རིའི་རང་

བཅན་ཚོགས་འདུ་དེ་ཉིད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༣། ༡༣། ཚེས་ ༡༩། ༡༩ ཉིན་གཉིས་རིང་ནི་ཕུ་ཡོག་
 ཏུ་བསྐོར་བའི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན། ཚོས་སྤྱིད་ལགས་དང་གཉིས་བྱང་ཨ་རིའི་ཁུལ་དུ་
 བོད་དོན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བར་བཅར་བས། མི་མང་ནས་དགའ་མོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་
 ཆེན་ཐོབ་སྟེ། ས་གནས་གཞོན་ཏུ་མེད་ས་ཁག་ལ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་
 མི་སྡེར་ནས་རེ་སྤུལ་དང་། འགོ་སྤང་བཏང་ནས་གོ་སྤྱི་ག་བྱས་པས། སྤྱི་སྤྱོད་ཐོངས་
 ཆན་འཕར་འགྲངས་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། ཁྱོན་བྱང་ཨ་རིའི་ས་གནས་བཅོ་ལྔ་ཅན་དུ་
 སྐོར་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་གང་ལེགས་སྤེལ་བྱབ་པ་དང་། ཞལ་འདེགས་
 མཛའ་སྤྱད་ཉིན་སྐོར་ ༡༩༠༡༠༣༡། ༦༠ རམས་པ་བསྟུ་འགོད་དང་། ལུ་ཁ་ས་གནས་
 གཞོན་ཏུ་གསར་འཛུགས། ལྷག་པར་ཁེ་ན་ཁའི་གོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མང་དག་དང་།
 ཁེ་ན་ཁའི་བྱ་སྤྱོད་ཚོན་ཆེན་གྱི་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་རྒྱ་ནག་སྤེ་ཚོན་གྱི་སྤྱོད་སྟོན་པ་དང་བྱག་
 འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤུལ་བརྒྱད། ཁེ་ན་ཁའི་གོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཉན་ཞིབ་
 སྤུལ་པ་བྱུང་ཡོད།

བདག་གིས་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་སྤེལ་གཉིས་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡།
 ༩། ༡༥ རས་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་ཐེངས་དང་པོ་ཉིན་གྲངས་ ༡༥ རྟེན་སྐབས། ང་དང་
 མཉམ་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་མཁན་བྱང་བྱང་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བཟང་ལགས་
 དང་། མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་དགོན་མཚོག་ཡར་འཕེལ་ལགས་བཅས་ང་ཚོ་གསུམ་
 དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༣། ༤། ༡༣ རས་འགོ་བཅུགས་ཉིན་གྲངས་ ༡༠
 བསྐྱད་སྐབས། ང་དང་མཉམ་དུ་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་ནང་བཞུགས་མཁན་རིག་གཞུང་
 འགན་འཛིན་ཞོལ་པ་འཛིགས་མེད་ལགས་དང་། སྤྱི་ག་འཛུགས་འགན་འཛིན་སྟོན་པ་ཚོ་
 རིང་ལགས་བཅས་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱད་པ་ཐེངས་གཉིས་པ་

དེ་ཡིན་ལ། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ད་བར་མི་གཅིག་གིས་ཟས་བཅས་ངོ་
 རྒྱལ་ཐངས་གཉིས་ལ་བསྐྱད་པ་དང་པོ་དེ་ཡང་ཆགས་ཡོད་སྐོར་འདུག།

ཟས་བཅན་ངོ་རྒྱལ་ཐངས་གཉིས་པ་དེ་སྤར་དང་མི་འབྲ་བར། ཉེན་དང་པོ་
 རྣམ་ཟས་བཅན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤྱོད་པས་ཉེན་ལྷན་བརྟག་དབྱེད་བྱས་
 ཏེ། ཟས་བཅན་ངོ་རྒྱལ་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཀག་འགོག་བྱགས་ཆེན་བྱས་ཤིང་།
 བཀག་ཉར་ཁང་དུ་ཐངས་མང་ཁྱིད་པ་མ་ཟད། ཟས་བཅན་ཉེན་བཞི་བར་ཏི་ཏར་བཅོན་
 ཁང་ལ་ཁྱིད་པའི་ལམ་བར་དུ། ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུངས་འཁོར་རྒྱུ་ཁ་ཤོར་ཏེ། སྤོབ་པ་
 ལགས་དང་འཛིགས་མེད་ལགས་གཉིས་ཀྱི་བྱས་མོ་དང་འབྲམ་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་པོགས་
 པ་དང་། འཛི་མཐུན་མོ་བཞི་ལ་རྩལ་སྤྱོད་དང་མོ་གཉིས་ལ་ཆག་སྤྱོད་པོར་བའི་གནས་
 རྒྱལ་བྱུང་ཡང་། ང་ཆོས་བཀག་ཉར་ཁང་དང་བཅོན་ཁང་གི་ཞལ་བའི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཟས་
 བཅན་ངོ་རྒྱལ་སྤྱོད་མཐུད་བྱས།

ཟས་བཅན་ངོ་རྒྱལ་ཉེན་གངས་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཉེན་རྟོག་པ་
 དང་གཞུང་གི་སྤྱོད་པས་ཐོན་གྱི་ལྗོད་ཆད་དང་ཁྲག་ཤད་བྱགས་ཆེན་ཆག་པ་དང་།
 བཀག་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་མོགས་ཆེ་སྤོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེ་བས། ཟས་བཅན་ངོ་རྒྱལ་
 འབྲམ་དུ་མཆམས་འཛིག་དང་ཡང་ན་སྤྱོད་བཅོས་དགོས་པ་རག་ཐོག་དང་ཡིག་ཐོག་
 རྣམ་ཉེན་བརྟེན་བྱུང་ཡང་། རྟོན་ཆོན་གཉིས་ཀ་དང་ལེན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། མཐར་
 ཉེན་ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་ཉེན་རྟོག་པས་ཟས་བཅན་བྱ་ཡུལ་ནས་སྤྱོད་ཁང་དུ་བཅན་གྱིས་ཁྱིད་
 དེ། ཟས་བཅན་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་སུ་ལྗོད་མཁལ་མ་ཡ་ཅིག་ལ་བཤའ་བཅོས་
 བཏང་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཨ་རིར་སླེབས་རྗེས་སུ་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་མཁལ་མ་གལས་

བ་བཤའ་བཅོས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བས། ད་ཆ་མཁའ་མ་དང་པོ་བ་ནད་གཙོང་དུ་གྱུར་
 ཞིང་། ཉིན་ལྷན་ཕྱི་ལུགས་སྒྲན་དང་པོད་སྒྲན་ཐེངས་གསུམ་ནས་ལྷ་བར་རྒྱན་ཟས་
 དགོས་པ་སོགས། དའི་བྱ་མོ་དང་། བཅེ་བའི་བཟའ་རྒྱུ་ལ་ངས་མ་འགྲིག་པ་བྱས་སོང་
 བསམ་པ་འབྱུང་གི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་པོད་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བསྐྱབས་འོས་པའི་
 འགན་འཁུ་ཞིག་ཏུ་དགའ་སྟོབས་བྱེད་པ་ལས། གཞོངས་འགྱོད་ཅི་ཡང་མེད། འདི་ནི་
 རང་དབྱེད་དང་རང་རྟོགས་ཀྱིས་ཟས་བཅད་ལས་འགྲུལ་ཐེངས་གཉིས་བསྐྱད་པའི་
 མཚུག་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཤོར་བའི་བཙན་བྱོལ་བའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་
 སྤྱི་ག་འཇུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ངེས་ཀྱི་འགན་འཁུ་ཡིན་
 བས། བ་རྒྱལ་དང་དཀའ་ཁག་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཡང་གཞོང་འགྱོད་གཏན་ནས་མེད་མོད། འདི་
 དང་འབྲེལ་ནས་ངས་མཐར་དགོངས་དག་ཞུ་དགོས་ས་ནི། བདག་གི་བཅེ་བའི་བཟའ་རྒྱུ་
 དང་བྱ་མོ་གཉིས་ཡིན།

གཞོན་ལྷན་དབུས་རྒྱན་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཅིས་ལེན་སྐབས། བཙན་བྱོལ་པོད་
 མིའི་དམངས་གཙོ་དང་། པོད་རང་བཙན་སྐར་གསེའི་འགན་དབང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་
 བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བཅད་ཡང་། ཅ་དོན་ཆེད་སྐབ་དགོས་པ་དང་བསྐྱབ་བསམ་པ་མང་པོ་
 ཞིག་དངོས་སུ་སྐྱབ་དུས་ཡར་ལངས་ན་མགོ་དྲུབ་པ་དང་། མར་བསྐྱད་ན་རྒྱབ་དྲུབ་ཟེར་
 བ་ལྟར། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསམས་པ་ལྟར་ལས་དོན་བསྐྱབ་ས་མེད་པའི་
 ཉམས་སྟོང་ཁག་ནི་རེ་ཞིག་བཤའ་དཀའ་བའི་གསང་བ་སྐྱུར་མོ་ཞིག་ ད་དུང་དེ་འབྲེལ་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་མཐོ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་གློ་ལ་མ་བབས་པར་བཏེན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོང་
 སྟོགས་དང་གཞོན་ལུགས་འོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་པོད་རང་བཙན་ཚོགས་ཆེན་རྒྱས་པ་
 དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་བསྐྱོད་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཙན་པོའི་ཐོག་པོད་

རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཅན་ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་མི་བྱ་ཟེར་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བཞག་པ་
དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་བརྒྱབ་ཀྱང་། མཐར་མྱོས་ཆོད་དེ་འགོག་མ་ཐུབ་པ་བཅས་
ནི། དམངས་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཞིག་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་
འཐུས་ཤོར་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད།

སྤྱགས་སྦྱོང་དང་། ལས་འགུལ་སྒྲེ་འཁྱིད། ས་གཞིན་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་ཀྱི་
གཙོས། བོད་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་བཟོ་དགོས་ཡོངས་ལ་དུས་ཆོད་བཏང་དགོས་པ་སོགས་
ཀྱིས་དུས་ཆོད་མ་འདར་བར་བརྟེན། གཞིན་ནུའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཞིན་སྒོ་སྤྱོད་ལྟར་འཕྲི་
མ་ཐུབ་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཙུ་ལའི་ཐོག་གཞིན་ལྷན་ནས་བྱིར་དོན་མཁན་
ཀྱི་ས་གཞིན་ཁག་དང་མཉམ་ཚོགས་འདུའི་བྱ་ལོགས་ནས་གོ་སྐྱོན་སྒྲོབ་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་
བསམ་སྒྲོ་མ་འཁོར་བ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་ཞི་ཁྱོལ་རྗེས་སུ་བོད་བའི་ལོ་སར་གཅིག་
ཀྱང་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་འགུལ་ཞིག་བཅུ་མས་མ་ཐུབ་པ་བཅས་ནི། གཞིན་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་རིང་ཁོར་ལུག་
དང་རང་གི་འཛིན་ནུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་འཐུས་ཤོར་གྱི་ཆ་དག་ཡིན་པ་དེ་རིང་
ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡང་ངོས་ལེན་དང་ཡིག་འགོད་བཟོ་ཡི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་། ད་བར་སྤྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གནས་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་
སྒྲིལ་ལན་དང་སྒྲིལ་གྱི་མིང་གྲགས་སྤང་ཆེད། མཐོ་སར་ངོ་སྤྱང་སྤྱེལ་ཡང་ཀྱིས་སྐབས་
འཆོལ་བ་གཏན་ནས་བྱས་སྤྱོད་མེད་པར། སྤྱི་དོན་ལ་ཐུག་དུས་རྩ་དོན་དང་བྱང་བདེན་
ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལངས་ཏེ། བདེན་པའི་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་བགྱི་བ་གཅིགས་སུ་བཀྱར་ཏེ།
མཐོ་དམན་མེད་པར་དགོ་སྤྱོད་གསལ་འདོན་དང་། ལྷག་པར་གཞིན་ལྷན་དབུས་སའི་

ལས་དོན་སྐབས། སྤྱི་གཤམ་གྱི་ལྷ་བ་ལངས་ཕྱོགས་ཅ་འཛིན་གྱིས་འགན་ལྷན་དང་
 ཆོག་མཆོག་གི་ཁྲིམས་ཆོད་ལྟར། བོད་རང་བཙན་སྐྱེད་གསལ་ལངས་ཕྱོགས་གསལ་སྤྱོད་
 དང་། ཟས་བཅད་ངོ་ཚྏ་ལོགས། སྤྱི་ཡོངས་ནས་གཞོངས་འགྱོད་མི་དགོས་པར། ལྷག་
 བསམ་ཚོལ་མེད་བསྐྱབས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་སྟབས། བོད་རྒྱལ་ལོ། བོད་རང་བཙན་རྒྱལ་
 ལོ། བདེན་པ་རྒྱལ་ལོ།

བསྐྱེད་འཛིན་ལོར་བཟང་།

བསྐྱེད་འཛིན་ལོར་བཟང་ལགས་ནི་མ་སུ་རི་
 གཏན་སློབ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་འཛིན་རིམ་བཅུ་
 གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཅན་ཅི་ལྷར་
 བན་ཇབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཆོན་
 རིག་ཐོག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་འཁྲུང་།

བཞེས་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། བསྐྱེད་འཛིན་ལོར་བཟང་ལགས་ནས་ཅན་ཅི་ལྷར་བོད་པའི་
 བདེན་པ་བལྟ་སྟེང་ཆོག་མཆོག་པའི་ཆོག་མཆོག་གཅི་དང་བན་ཇབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་
 གི་ཕྱི་རྒྱལ་སློབ་མའི་ལྷན་ཆོག་གི་ཁྲིམས་བསྐྱབས་འགན་འཛིན་དང་ཆོག་མཆོག་གཞོན་
 བཅས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ཅན་ཅི་ལྷར་ས་གནས་གཞོན་ལུང་ཆོག་མཆོག་གཅི་ཐེངས་གཉིས་
 གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཅན་ཅི་ལྷར་ས་གནས་གཞོན་ལུང་ལོ་འཁོར་དུས་
 དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་གཤམ་ལང་གནང་སྟེང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་
 ལུ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་གི་ཁྲིམས་ཆོད་གི་ཁྲུང་བྱུང་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧

ལྷག་པ་ཆེ་རིང་།

ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བོད་
 རྫོང་ས་ལྷོ་རོལ་མཐའ་མཆས་ས་སྤྱལ་མཆོ་སྤྱོད་ལམ་
 ལུག་ཅེས་པའི་ཁྱོད་གསེབ་ཏུ་སྦྲེས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
 ལོར་རང་ལོ་དགུར་གསོན་སྐབས་ཀྱི་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་
 འབྱོར། བཅན་བྱོལ་ལ་སླེབས་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཙམ་གཞི་
 རིམ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་རྗེས་ ༢༠༠༣ ལོར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོན་པ་དང་། དེ་རྗེས་སླེབ་ལོར་ (St. Joseph college of Arts and Science)
 ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ། སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་སློབ་པ་མཐར་མོན། མཐོ་སློབ་ཏུ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་སླེབ་ལོར་ས་གནས་
 གཞིན་རུའི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་དང་། སྐབས་གཅིག་གི་ཚོགས་གཙོ། ས་གནས་
 མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆེ། སློབ་སྤྱུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་། དེ་མིན་ཀྱི་
 གར་མཐོ་སློབ་ནང་བོད་སྤྱུག་གི་སློབ་སྡེ་གསུམ་ (Student Forum) གསར་འཛུགས་
 སོགས་གང་ལྟར་ལོ་ལྷ་ཕྱིལ་པོར་སློབ་སྦྱོང་གི་ཞོར་ལ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་གཅེས་པའི་
 ལས་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤྱོད་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཏུ་ཅིན་ཐའོ་ཀྱི་གར་དུ་
 སླེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྱུག་སླེབ་ནང་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་སློག་ཀྱང་
 འབེན་ལ་བརྟགས་ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་ལས་འགུལ་སླེལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་
 ཡོངས་ལ་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་གསལ་བཤད་ཏེ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་
 མ་ཆད་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེ་ལོ་རྒྱུས་ནང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་གཉིས་

བ་དེ་ཡང་ཆགས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱུན་པས་ཁོང་དུས་ཡུན་རྒྱ་བ་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱེས་ཁང་དུ་ལུས་པ་དང་ད་བར་ལོ་རིམ་ ༡༩ ཅུ་སྐྱེས་ཁང་ཡང་དག་སྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོ་ནས་ ༢༠༡༠ ལོ་བར་ལོ་གསུམ་རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་སྒྲན་ཆོག་གསལ་གྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་གནང་ཏེ་སྤྱི་ཁབ་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་གྱི་སྐབས་འགན་བཞེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོ་མཇུག་ནས་བོད་ཀྱི་དྲངས་སྐྱོང་ཞབས་ཁུ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བྱས་ནས་རྒྱུན་སྒྲིབ་སྤྱོད་ལ་གོ་སྐྱབས་མི་རྒྱུ་བའི་བོད་མི་རྒྱུན་གཞིན་བར་གསུམ་ལ་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་གྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐབས་བྱུང་བ་མ་ཟད་ད་དུང་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་དབུས་ཐོངས་རིགས་ལ་དབུས་འཕྱོར་གྱི་རོགས་དབུས། ད་སྐབས་དང་ཉམ་ཐག་སྒྲིབ་མར་སྒྲིབ་ཡོན་སོགས་གྱི་རོགས་རམ་གང་མང་ཁུ་སྐབས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ལོ་དཀྱིལ་ནས་བཟུང་བཅན་ཕྱོད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་གསལ་ནང་གི་རྒྱ་ནས་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་གཏམ་བཞེད་གྱི་ཆན་པ་ཞིག་གསལ་འཇུགས་གནང་ཏེ། ད་བར་སྤྱི་ཆོག་གསལ་གྱི་དགོས་དབང་གལ་ཆེར་བཟུང་ནས་དཀའ་ངལ་ག་ཆོད་འབྲང་གྱང་སྤྱ་མཐུད་སྤྱ་ཆུགས་ཀྱིས་ཆན་པ་དེ་རྒྱུན་འཁོངས་གནང་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ད་བར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སྤྱི་དབུས་སྤྱ་བཅངས་ནས་ཆོལ་ཁ་དང་། སྤྱི་དབུས་ལུང་ཆན། དབང་ཆ་ཡི་ཤོག་ཁག་སོགས་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་མ་འཇུག་བར་བོད་མིའི་གཅིག་སྤྱོད་གྱི་རྒྱས་པ་གོང་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ཆོག་གསལ་གྱི་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲེང་གྱི་འཐབ་ཆོད་གྱི་རྒྱས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱ་སོགས་གྱི་ལས་དོན་ཁོ་ནར་བསམ་ནས་མི་ལོ་ ༡༨ ཅུ་སྐྱེས་ཁང་བཅན་ཕྱོད་སྤྱི་ཆོག་གསལ་འདིའི་ནང་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་སྤྱ་མང་ཞིག་གནང་དང་གནང་སྤྱོད་ཡིན།

སྤྲེལ་བ་ཆེ་རིང་།

གྲུས་བ་སྤྲེལ་བ་ཆེ་རིང་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་
བོད་སྡོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས་སུ་སྤྲེལ་བ་དང་ ༡༩༩༧
ལོར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ནས་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་ནང་སློབ་
ཞུགས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་འཛིན་རིམ་བརྟུ་གཉིས་
ལེགས་པར་ཐོན་རྗེས་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཆེད་རྒྱ་གར་སྡོད་
ཕྱོགས་སུ་ཀར་ཏ་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཁོངས་གི་ཏལ་མཐོ་སློབ་དུ་ལོ་
གསུམ་རིང་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་བ་ (B.A) སློབ་སྦྱོང་བྱས། དེ་རྗེས་ཀར་
ཏ་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོའི་ནང་ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་(M.A
Political Science) གྱི་བསྐྱབ་བ་མཐར་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

སློབ་གྲྭར་སྡོད་རིང་སློབ་གྲྭའི་ཆུན་བདག་དང་བུའི་སྡོད་ཁང་གི་ཆུན་བདག་ཆེ་
བ། སློབ་གྲྭའི་རྒྱུ་གར་དུ་ཁག་སོགས་ནང་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ནས་སློབ་གཉེར་གྱི་ཞོར་
དུ་ཕྱི་ཆོགས་ཞབས་ཞུ་སོགས་འགན་འཁུར་ཞུས། མཐོ་སློབ་དུ་སྡོད་སྐབས་རྒྱ་མཁའ་
ས་གནས་གཞིན་རྒྱུའི་ཆོགས་གཙོའི་ལས་གནས་སུ་ ༢༠༠༠ ནས་ ༢༠༠༣ བར་བཅས་
ཐེངས་གཉིས་འདེམས་བྱུང་། ས་གཞིན་ཆོགས་གཙོའི་ལས་འཁུར་ཞུ་སྐབས་རྒྱ་
མཁའ་ནས་ཏུབ་ལི་བར་ཞི་བའི་གོམ་བཟོད་དང་། ཟས་བཅད་ལས་འགྲུལ། བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་འབྲམ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་བོད་དོན་དེལ་བསྐྱགས་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་སྟེ་མང་སྟེལ།

ཀར་ཏ་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ནས་ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་
(M.A Political Science) གྱི་བསྐྱབ་བ་མཐར་ཐོན་བྱུང་རྗེས་འབྲམ་སྡུངས་སློབ་གསལ་

མིང་སྟོབ་གྲའི་དབྱིན་ཇིའི་དགེ་ཆེན་གྱི་ལས་འཁུར་ཞུས། གྱི་ལོ་ ༡༩༠༠༨ ལྷ་ས་ ༡༩༠༡༣
 བར་བོད་གྱི་གཞོན་ལྷན་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་ལས་སུ་དུས་ལུན་གཉིས་
 རིང་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་མ་ཟད་གཞོན་ལྷན་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་འབྲེལ་བྱུང་ཆེ་དང། སྤྱི་ག་
 འཇུགས་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་སུ་བསྐློས། གཞོན་ལྷན་གྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་སྟོན་
 ལུན་རིང་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་ ༡༩༠༠༩། ༡༩༠༠༩། ༡༩༠༡༡། ༡༩༠༡༣ བཅས་སུ་དུས་ཚོད་རེས་
 མེད་གྱི་ཟས་བཅད་ལས་འགྲུལ། ལོམ་བཞུང་། ༡༩༠༠༩ ལྷ་ས་ ༡༩༠༡༣ བར་བསྐྱེད་མར་
 བོད་གྱི་གཞོན་ལྷན་གྱི་གོ་སྤྱི་ག་ཟབ་སྦྱོང་སོགས་གོ་སྤྱི་ག་པའི་ལས་འཁུར་ཞུས། ༡༩༠༡༣
 ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡ ལྷ་ས་གྲུས་པ་རང་ཉིད་དང་གཞོན་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་གཞན་གཉིས་ནས་རྒྱ་
 གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལི་རུ་དུས་ཚོད་རེས་མེད་གྱི་ཟས་བཅད་ལས་འགྲུལ་སྟེལ་སྐབས་རྒྱ་
 གར་ཉན་ཉོག་པས་ཉི་ཉར་བཅོན་ཁང་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་
 ལྷོ་ལི་དང། སྤང་ལོར། ཅིན་ན་ལེ། ཨ་རིའི་གོང་ཁྱེར་ནིུ་ལོག་ཏུ་གཏན་གཞི་བྱས་པའི་
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐད་འཛིན་པའི་གཏུག་
 རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤིང་ཁུས་ཐེང་འདོན་དང། བོད་མིའི་དཀའ་ལྷག་གི་འཆོ་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
 ཁབ་བསྐྱགས་ཁྱེད་པའི་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་པ་དང། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོག་གས་གཞོན་ལྷན་ཆོག་གས་འདུ་སོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་རྒྱལ་བསྐྱགས་
 ལུགས་ཆེན་བྱས། གཞོན་ལྷན་རྒྱུན་ལས་ནས་གནས་སྟོན་བྱུང་ནས་རྩོད་པལ་སྤྱར་བོད་
 བྱིས་དུ་རྒྱལ་རབས་དགེ་ཆེན་དང། ༡༩༡༤ ལྷ་ས་ད་བར་མ་སུ་རི་བོད་བྱིས་གྱི་འཛིན་
 སྦྱོང་སྟེ་ཆོན་ནང་ལས་འཁུར་ཞུ་སྐྱུས་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་བསྐྱུས་སུ།

དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ།

ཐོག་མར་བོད་མདོ་སྡེ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་
ཤིང་། ༡༩༩༣ ལོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་དུ་སྤྱབས་
བཅོལ་ལ་འབྱོར་བ་དང་། ལྷ་མོ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་ནང་
སློབ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་
བའི་བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་བྱུང་། གཞི་རིམ་སློབ་ཡུན་རིང་

སློབ་གཉེར་དང་སྤྱི་དོན་འགན་ཁུར་འཕུས་ཤོར་མེད་བ་ཞུས་པས་སྐབས་དེར་བོད་
གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱམ་སྤྱོད་གསུམ་བུལ་གྱི་སློབ་མ་ཅེ་བྱུང་། (Best
boy award) གྱི་གཞུང་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་གནང་མཛད་བ་དང་། དེ་རྗེས་ད་སྤྱི་ཁབ་
ཁྱིམ་དུ་སློབ་ཞུགས་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་སློབ་གཉེར་
ལེགས་ཐོན་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁབ་ལེགས་ཐོན་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་
རིང་སྤྱི་ཁབ་ཆོན་ཆོན་རིག་ཐོག་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཏེ་བའི་གཞུང་ལག་
རབ་འབྱམས་བའི་ (B.A. Political Science) ལག་འབྱེད་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
༡༩༩༩ ལོར་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་ལེགས་ཐོན་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་སློབ་
གཉེར་གྱིས་སྤྱི་ཁབ་ཆོན་ཆོན་རིག་ཐོག་ལེགས་ཐོན་རབ་འབྱམས་བའི་ (M.A. Political
Science) བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་བྱུང་ཡོད།

སློབ་གྲུང་སྤྱི་ཁབ་སློབ་གྲུང་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་
འགན་བཅུག་སོགས་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་
ཆོག་པ་ཞུས་ཏེ་དང་། ཆོག་པ་ཞུས་ཏེ་འགན་ཁུར་བའི་ཕྱི་ལོ་མེད་མ་སྤྱི་
བཅོས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་འབྱས་ཅེ་ཐོན་ཐོན་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་རྗེས་མཐོ་སློབ་སྐབས་

སྐར་ཡང་ལྷི་ལི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཆུན་བདག་གསུམ་སློབ་སྤྱུག་ཆོག་པས་པའི་ཆོག་པས་གཙོ་བོ་
འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལྷི་ལི་ས་གནས་གཞིན་རུའི་ཆོག་པས་གཙོ་བོ་འདེམས་ཐོན་
གྱིས་ལས་ཁུངས་ལྷ་སྐོ་མཐའ་དག་ལྷོད་མེད་བསྐྱབས་ཡོད།

སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་སྤྱི་ཆོག་པས་ཞབས་ལུ་དང་ཉམས་སྤྱོད་གསལ་ག་
པའི་ལོ་སྐབས་རྒྱུན་མར་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༢ ལོ་ས་བཟུང་
༡༠༡༣ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་པས་གྱི་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་སུ་འོས་
འདེམས་ཐེངས་གཉིས་བྱུང་བ་མ་ཟད། རྒྱུན་ལས་སུ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལིར་
དུས་བཀག་མེད་པའི་ཟས་བཅད་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རི་དང་ཁེ་ཏ་ཏ། ཡུ་
རོ་བ། ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་དང་། རྒྱ་གར་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་ཁག་དུ་མར་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་འཛིན་པའི་གདུག་རྩལ་ཅན་
གྱི་སྤྱི་བྱས་ཐེངས་འདོན་དང་། བོད་མིའི་དཀའ་སྤྱུག་གི་གནས་བབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཁབ་
བསྐྱབས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གནས་བབ་རྒྱུད་འཛིན་དགོས་སྒྲོར་སོགས་ཁབ་
སྤེལ་དང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད། གཞིན་རུའི་རྒྱུན་ལས་ནས་འཕོས་རྗེས་ད་བར་སྤྱིར་
ཁམས་གྲགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱམས་
བཅེ་བདེ་ཅེ་ཞེས་པ་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་དུ་སྤྱུག་དང་། ཕྱིད་དུ་སྤྱུག་ དེ་
བཞིན་ཉམས་ཐག་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་དོན་ཕྱིད་བཞིན་པའི་ཆོག་པས་པའི་བྱུང་ཆེའི་
འགན་ཁུངས་ཕྱིད་བཞིན་བ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོར་སྐབས་ ༡༤ པའི་བོད་མི་མང་མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་
འབྲས་སུ་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ལྷ་སྐོ་ཡོངས་ཆོག་པས་

མྱེད་མེད་དུ་བཞེན་པ་དང་། དམིགས་པས་ལ་སྤྱི་འཇུག་ཆུན་པས་ནང་འགན་ཁུར་ལོ་
གཅིག་དང་། རྒྱ་ལར་དབུས་དང་མངའ་སྡེ་ཁག་ནང་མོད་དོན་ཁྱུ་ལྟ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོས་
ཚོགས་འཇུག་མིའི་མོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་དང་། དམིགས་པས་ལ་ཚོགས་ཆེན་
བཅས་སུ་མཉམ་ཁྱེད་ཁྱེད་ཀྱིས་འགན་ཁུར་གྲུབ་དང་ལེན་བཞེན་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
མྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ། །

བསྟན་འཛིན་དབྱངས་སྟོན།

 བསྟན་འཛིན་དབྱངས་སློན་ནི་མི་ནི་སྤོ་ལི་སེ་སེ་
 གནས་ཀྱི་སའོ་ཉ་མེ་སེ་(Southwest High School,
 Minneapolis) སློབ་ཁྱེད་མོ་ནས་སློབ་ཐོན་དང་། དེ་
 རྗེས་མི་ནི་སོ་ཤའི་ཉམ་ལུན་གཙུག་ལག་སློབ་ཁྱེད་མོ་དེ་
 (Hamline University) ཁྲིངས་གཏོགས་སེན་སྤྱལ་མཚོ་
 སློབ་ (Saint Paul) ནས་རིག་གནས་སློབ་སྦྱང་ཐོན། ༢༠༠༣ ནས་ ༢༠༠༥ བར་མི་ནི་
 སོ་ཤའི་ (Minnesota) ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཆོག་གས་གཞིན་དང་། མཚོ་སློབ་ཏུ་ཉམ་
 ལུན་ཁྲིངས་སྤྱུ་བོད་རང་བཙོན་སློབ་སྤྱུག་ཆོག་གས་བ་ཐོག་མར་བཙུགས་བ་དང་སྐབས་
 དེ་གའི་ཆོག་གས་གཙོ་ཡང་གནང་ཡོད། བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཆོག་གས་ཆེན་
 སྐབས་བཙུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཁྱབ་དབྱས་རྒྱན་ལས་སྤྱོད་འདེམས་བྱུང་ནས་
 བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

འཛིགས་མེད་ཞོལ་བ།

འཛིགས་མེད་ནི་མ་སུ་རི་སློབ་གྲྭ་དང་། དེ་རྗེས་
 ཨར་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་
 ཁང་ནས་འཕྲི་དང་ཨཅུ་སློབ་ཐོན། སྤེ་ལི་སར་སུ་མཉེ་
 རིལ་དབྱངས་མཐོ་སློབ་ཁང་ནས་པར་མ་ཕིག་སློབ་ཐོན་
 ཟུམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཨར་ཏ་ནས་མདུན་སྡོད་བོད་ཀྱི་
 སློབ་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་བདུན་རིང་བོད་དོན་ཁབ་བསྐྲགས་སྤང་
 རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱ་ལོ་ལོར་འབྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལས་འབྲུལ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
 ལོར་སློབ་གཉེར་རྒྱུ་གར་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་དང་སློབ་སྒྲུབ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་
 མོས་འདེམས་ཐོན་ཐོག་ལོ་གསུམ་རིང་ཆོགས་གཙོའི་ལས་འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
 ལོར་ཨར་ཏ་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུའི་ནང་ཆོས་མཐུན་ཆོགས་ཐོག་ཨར་གསར་འཛུགས་མི་
 སྤྱིའི་གྲས་དང་། རིམ་པས་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་དང་དེ་ནས་ཆོགས་གཙོའི་ལས་
 འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ལྷོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཐངས་བཅུ་བདུན་པའི་མཐུན་ཐོགས་
 ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཐོག་ཆེད་བཅར་གྱིས་བོད་དོན་རྒྱ་སྤྱོད་དང་ཆོགས་
 པ་དེའི་ལས་ཀྱིས་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལྟར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་འཛིག་རྒྱུའི་ཕྱོས་ཆོད་
 བཞག་སྐྱབ་བ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་གར་རིག་པའི་སྐོར་དབྱུད་དེ་བ་
 བཅུམས་གྲིས་ཟུམ། མཐོ་སློབ་སློབ་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་ནང་བོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་གཙོ་བོར་
 འགྱུར་བས་ནང་ཆོས་དང་རྒྱུ་གར་ལོགས་ཀྱི་ནང་གི་སློབ་སྒྲུབ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་བྱུར་
 འཁེད་ཟུམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱུ་དུ་
 འདེམས་ཐོན་གྱིས་ལོ་གསུམ་རིང་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་འཁུར་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཨང་ལྔ་བ་ཟེར་བར་ལན་
འདེབས་སྒྲོངས་སུ་ཁ་སེལ་བའི་སློན་མེ་ཞེས་པ་བཅུ་མ་གྲིས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་
གཞིན་སྒྲན་གྱི་གོ་སློག་འོག་མ་གྱི་བར་གྱི་ཟས་བཅད་ངོ་ཚོལ་རྒྱ་གཅིག་མ་ཟེན་ཅམ་
བསྟན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཅོ་ཆོག་པ་བའི་གོ་སློག་འོག་སྤྱི་
སྤྱོད་བསྐྱོང་ཆེན་མོའི་གཅོ་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུར་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཐེངས་
༡༤ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོང་འབྲེལ་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་འདུར་མཉམ་
བཞུགས་དང་གཏམ་བཤད་སྟེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ཨར་ཏ་མཐོ་སློབ་གྱི་གོ་སློག་
འོག་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བསྐྱོང་ཆོག་པ་འདུའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་བྱས།
དེ་བཞིན་ཆོག་པ་འདུ་དང་བསྐྱོང་། ཟབ་འཁྱིད་དང་གཏམ་བཤད་སྟེལ་མང་གནང་ཡོད།

བསྒྲན་འཛིན་སློབ་མ།

བསྒྲན་འཛིན་སློབ་མ་ནི་ནུ་བླ་ཉེན་སློབ་གྲྭ་
(Nehru Memorial Foundation) ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་ཉི་
རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པ་དེ་བཞིན་ལྷོ་ཡི་གཙུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཁལ་ས་ (Khalsa College) དང་།
གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་ཐད་ནི་

ནུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་བསྐབ་པ་མཐར་མོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཨ་
རིའི་ཨར་མོན་ (School of International Training) ནས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་ཆན་ཆེད་
སྤྱོད་དང་བྱིས་སུ་ལྷོ་ཡི་ནུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་

ཐད་ཉེ་བའི་འབྲམ་རམ་བ་ (M.Phil) མོན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོ་ ༡༩༩༥ བར་ལྷི་ལི་
རོ་ཉི་ནི་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་རིམ་གཉེར་དང་བྱུང་བཅས་གནང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ ༡༩༩༣ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ལས་
ཁང་གི་འི་ལ་བསྐྱུགས་འགན་འཁུར་དང་གཞིན་ལྷན་དབུས་ཅི་རང་བཅན་དུས་དཔེ་གི་
ཚོམ་སྒྲིག་པའི་ལས་རོགས་བཅས་གནང་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན།

མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་ནས་གཞིས་རིམ་སློབ་སྦྱོང་
དང་། མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ནས་བྱུང་རིག་སྤེ་ཆོན་ནང་སློབ་
མོན་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་རྒྱུ་ལི་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་ནས་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་བ་དང་། རྫོ་པལ་
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་དང་
གསར་འཛིན་རིག་པའི་ཐོག་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་མ་ཟད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ལོ་རྒྱུས་རིག་
པའི་ཐོག་སློབ་མོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ ༡༩༩༡ བར་ལྷི་ལི་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་
བྱུང་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ ༡༩༩༤ བར་སློང་བཅན་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཉམ་ཞིབས་
པ། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི། སེ་ལ་ཀྱ་
བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ། སི་རྒྱུ་ (Siddhartha College) མཐོ་སློབ་
ཀྱི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ། བདེ་སྤྱི་དབྱིང་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་རིམ་ཆོགས་གཙོ། བདེ་སྤྱི་

སྤྱིང་ས་གནས་སྒོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ས་ ༡༩༩༣ ལོ་བོད་
ཀྱི་གཞིན་ཁུ་སྟོན་ཚོགས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་
འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད།

བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས་ནི་བལ་ཡུལ་
ཀ་ཐ་མན་གྱ་རུ་འཁྲུངས་ཤིང་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་
དོར་སྤིང་དབྱིན་ཇིའི་སློབ་གྲྭ་ (St. Joseph) ལས་གཞི་རིམ་
འོག་མའི་སློབ་སྦྱང་གནང་བ་དང་། རྟེན་ལོ་ (Baldwins
Methodist College) གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་

སློབ་མཐར་ཐུན། དེ་རྗེས་ཨ་རིའི་ཁོ་ལོ་རེ་སྐྱོ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་(University
of Colorado) ལས་སློབ་སྦྱང་གནང་སྟེ་བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་བྱུང་ཡོད། རྒྱང་
དུས་ནས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་
མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཁོ་ལོ་རེ་སྐྱོ་ (University of Colorado) གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནང་སློབ་སྦྱང་གནང་ཞོར་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་བོད་རང་
བཅོན་སློབ་སྤྱུག་ཚོགས་པའི་ས་གནས་ཡན་ལག་ཞིག་ཀྱང་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་
བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་བོད་རང་བཅོན་སློབ་སྤྱུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཡང་
གནང་བྱུང་ཡོད། སློབ་པ་མཐར་མོན་བྱུང་རྗེས་ཁུལ་དེའི་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་འཕེལ་བོད་
དོན་རྒྱུ་སྦྱོར་ཚོགས་པའི་ (Friends of Tibet, a Tibet support group) སྤྱི་ཁྱབ་

ཆོགས་གཙོ་ལོས་འདེམས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཁོ་ལོ་རེ་གྲོ་བོད་རིགས་
 མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ལོས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མི་ནི་སོ་ཏྲ་
 ཏུ་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་བོད་རིགས་གནས་སྤོད་ཆེ་ཤོས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ས་
 ཁུལ་དེའི་ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གྱི་དྲུང་ཆུང་ཆེད་སེམས་ཡོད་པ་བཞིན་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོས་ ༡༩༩༩ ལོར་མི་ནི་སོ་ཏྲ་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་
 ཀྱི་ཆོགས་གཞོན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོས་ ༡༩༩༩ ལོར་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་
 ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ལོས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ པའི་
 ལོ་ལོ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་ ༩༥ པའི་ཐོག་ཆོགས་གཙོ་ལོས་
 འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཤིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྐབས་ཡང་ཆོགས་གཙོ་ལོས་འདེམས་ཐོན་ཀྱིས་
 སྐབས་གཉིས་བརྒྱུད་མར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ལོས་འདེམས་
 ཐོན་བྱུང་ནས་ཐུགས་འགན་ལེགས་པར་བཞེས་ཐོག་སྐབས་གཉིས་རིང་གཞོན་ལྷན་
 གྲིབ་འཇུགས་སྤྱི་བཏུན་དང་། ས་གནས་གཞོན་ལྷན་ཁག་ཅིག་སྐབས་གཉིས་རིང་གཞོན་ལྷན་
 འཇུགས་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ལོས་
 གནས་བཞེས་ཡུན་རིང་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱུགས་དང་གཏམ་བཤའ་སྒྲོན་སྒྲོན་ཆེད་
 འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཕྱོགས་ལེགས་ཡང་ཐེངས་མང་གནང་ཐུབ་པ་ཡོད།

ཏ་མགིན་ཅི་གཙོད།

ཏ་མགིན་ཅི་གཙོད་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་
བལ་ཡུལ་སློག་ར་སློ་སླིག་བྱམས་པ་སླིང་གཞིས་ཆགས་
སུ་པ་ཆེ་འདས་ཨ་འབྲུག་བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ་དང་མ་ཆེ་
འདས་པ་རྒྱ་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུག་བརྩའི་ཁོངས་
ནས་བྱ་རྒྱུ་ཤོས་སུ་སླེས། ས་དམ་པ་ཨ་འབྲུག་བཟིས་

དོན་གྲུབ་ལགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་ ༡༩༦༠ ལོར་བལ་བོད་
ས་མཚམས་སློའི་ཁུལ་དུ་རྒྱ་དམར་པར་བཞོལ་ཆེད་དག་པོ་སླིག་འཇུགས་ཞིག་ཡོད་པ་
དེའི་ནང་འཇུག་བཞུགས་ཀྱིས་བོད་བསྐྱར་སྤྱི་མི་རིགས་ཆེད་མི་ལོ་བརྩུ་བཞེའི་རིང་
སླིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་བཞུགས། ཕྱིས་སུ་སློའི་དག་པོའི་སླིག་འཇུགས་མཇུག་
བསླེལ་རྗེས་བལ་ཡུལ་སློག་ར་སློ་སླིག་ཁྱབ་ཁོངས་བྱམས་པ་སླིང་གཞིས་ཆགས་ནང་
གཞིས་སྤྱོད་བྱས།

རྒྱུང་གྱིས་པའི་དུས་ནས་ཁོང་གི་ས་དམ་པ་སླི་ཆོག་པལ་ཀྱི་ལས་རིགས་མང་
པོའི་ནང་ རྒྱུ་མི་བརྒྱ་དཔོན། རང་བདེན་ཆོག་པལ་རྒྱུང་། ས་གནས་འཇུས་ཆོག་པལ་དང་
སློ་སླིག་གས་གསོ་ཁང་གི་འགན་འཛིན། བཙས་ཀྱི་འགན་འཁུར་གྱིས་མི་ལོ་མང་
པོའི་རིང་གྱི་པའི་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུག་བསམ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དུས་ནས་སླི་པའི་ལས་དོན་ཐོག་འབད་སྤངས་དགོས་གཤམ་
ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཇགས། སྒྲུག་དོན་རང་ཅག་གི་དབུ་ཁྲིད་སླི་ཞོར་ཡགོང་ས་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སླིག་འཇུགས། སློ་སླིག་བདེ་དོན་

ཆོག་ལས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གཞིས་རིམ་སློབ་ལྷ་
ལེགས་བཤད་ཆོས་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཐ་མན་གྱུ་རྒྱལ་མཐོ་སློབ་འགྲིམ་རྒྱུའི་སྐལ་
བཟང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ནས་ ༡༩༩༩ བར་སློ་སྦྱོང་བྱམས་པ་སྤྱིང་ས་གནས་སུ་སྤྱི་མི་
བརྒྱ་དཔོན་དང་། བྱམས་པ་སྤྱིང་ས་གནས་གཞོན་རུའི་ལས་འགན་ཁུས། སྐབས་དེར་
བོད་ནང་ས་ཁུལ་གྱི་ཞི་ཞོལ་ཆེན་མོའི་ལས་འགུལ་བྱུང་བ་དང་བཅན་ཁྱོལ་ནང་བོད་མིའི་རོ་
ཞོལ་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བོད་དོན་ཐོག་སེམས་
ཤུགས་ལྡན་ལྷག་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་སྤྱིང་ས་བྱམས་པ་
སྤྱིང་ས་གནས་གཞོན་རུའི་ཆོག་ལས་གཙོའི་འགན་འཁུར་ཁུས། སྤྱིགས་མཚུངས་ལོ་
གསུམ་རིང་སློ་སྦྱོང་ས་གནས་འཕུས་ཆོག་ལས་ཀྱི་ནང་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་བཞིན་ས་
འཕུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགན་འཁུར་འཕུས་གཙང་ཁུས། ཆབས་ཅིག་སློ་སྦྱོང་ཁྱབ་ཁོངས་
མི་མང་ནས་འོས་འདེམས་གནང་བ་བཞིན་སློ་སྦྱོང་བདེ་དོན་ཆོག་ལས་པའི་སྐབས་དང་བོ་
དང་གཉིས་པའི་འགན་འཁུར་ལྷན་ཆོག་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་མིའི་འགན་འཁུར་ཁུས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལོར་བོད་གཞུང་མང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་ལས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པར་དང་སྤྱིང་ས་
ཁོངས་མཉམ་ཁུགས་ཁུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་རུ་ལྷན་ཆོག་ལས་ཀྱི་
ཆོག་ལས་ཆེན་ཐེངས་བཙུང་ལོ་ཐོག་བོད་ཀྱི་གཞོན་རུ་ལྷན་ཆོག་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཆོག་ལས་
གཞོན་ལ་འོས་འདེམས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཅིང་
རིགས་ཆོག་ལས་རྒྱུད་གི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡ ཆོས་ ༡
ནས་ལོ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ བར་བཞུགས་སྐར་ནས་ཕྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་གཞོན་རུ་ལྷན་
ཆོག་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཁུས་པའི་དུས་ཡུན་ལྷག་ཅིག་རིང་གི་ ༥༥ བོད་མི་སྤྱིང་ས་ཁོངས་

བསོད་ནུབ་ཀྱི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ཞུས། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་གཞིན་
ལྷན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོས་སྤྱོད་སྤྱི་ཚུལ་ཐོག་ཀྱི་ཞིག་ཞུས་པ་དང་གཞིན་སྤྱི་ལོ་
འགན་འཁུར་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནུབ་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་ཞིག་ཞུས་སྤྱོད་ཡོད།

ལྷན་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལོར་ཡོད་པ་ལྷན་པས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞགས་འབྲུལ་འབྲུལ་ཆོག་པའི་གསལ་འདེབས་ཞུ་
དོན་བཞིན་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༠ ཆེས་འབྲུལ་དུས་ཆེན་དགེ་བའི་ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་ཆོགས་པ་ཁག་བརྟུ་གཅིག་གི་མཉམ་འབྲུལ་ཆོག་པའི་བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་
ཐོབ་པ་བཞིན་བརྟན་བཞགས་གོ་སྤྱི་ཆོགས་ཆུང་གི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་གསལ་སྤྱོད་
ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་གོ་སྤྱི་ཆོགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་
འདུན་དོན་ཆེན་ལྷན་གྱི་དུས་ཆེད་དེས་མེད་ཀྱི་ཟས་བཅད་ལས་འགྲུལ་ཉིན་གཞུང་ས་
གསུམ་བརྟུ་མོ་གཉིས་རིང་དངོས་སྤྱོད་མཉམ་བཞགས་ཀྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱེད་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་འགྲུལ་གཞུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་སྤྱི་ལོར་
བོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་ཆོགས་གཞིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༦ ལོར་གཞིན་ལྷན་གྱི་གོ་སྤྱི་ཆོགས་པའི་ཆུ་གར་མངའ་སྤྱོད་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཆུ་གར་ཆུལ་ས་ལྷན་ལོར་བར་ཀྱན་གཞིགས་པ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་ཉིན་བདུན་རིང་གི་རྒྱུ་འཁུར་འབྲུལ་བསྤྱོད་ལས་འགྲུལ་
ཀྱི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ཞུས། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ལས་
འགྲུལ་མང་བོར་མཉམ་ཞུགས་དང་སྤྱོད་གནད་སྤྱོད་ཡོད། གཞིན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལོར་
ཆོགས་གཞིན་ལས་ལྷན་ལོ་རྒྱུག་རིང་རང་རིགས་བོད་རིགས་གནས་ལུགས་གཞིས་
ཆགས་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྤྱོད་ཆོད་ཁག་ལ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་བཀའ་

མང་པོ་གནང་སྲོང་ཡོད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་མཆོག་དོ་རྩེ་གདན་དུ་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་དབང་གེངས་ ༣༧ པ་བསྐྱེལ་
 སྐབས་གཞིན་ལྷན་ནས་དང་གྲངས་ཞབས་ཞུའི་འགན་འཁུར་གྱི་གཙོ་གྲས་སུ་ཞབས་
 འདེགས་ཞུས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟ࿳་ ༧ རང་ལོ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་དུག་ ཉི་མུད་སི། བ་རན་སི།
 ཨོ་སི་གྱི་རི་ཡ། སྤེལ་རེམ། རྟ་ལེན་ཏ། རར་མ་ནི། རྟ་པོ་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་བཏམ་
 བ་གད་བྱས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོ་ནས་སློ་སྤྲིག་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་པའི་
 ཆོགས་གཙོའི་འགན་འཁུར་ཞུས་དང་། མདོར་ན་འདས་པའི་མི་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཅམ་གྱི་
 རིང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ལས་གནས་སྤྱ་མང་ནང་ཞབས་འདེགས་གང་མང་ཞུས་སྲོང་ཡོད་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་བསྐྱས་སུ།

སྤྱི་ཅན་བགྱིས་ལམ་བཟང་།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་འཕན་ཡུལ་
 ལྷན་གྲུབ་ཁྱིང་གོང་ཆོའི་སྤྱི་ཆེན་གཞིས་ཀའི་པ་བྱམས་པ་
 རབས་རྒྱས་ལགས་དང་། མ་སྐལ་བཟང་གཡུ་སྒྲོན་གཉིས་
 ཀྱི་བྱར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྤྱེས་ཤིང་། ལོ་ངོ་ལྷ་ནས་
 ཡུལ་དེ་བྱང་ཁ་གང་སྒོལ་བྱ་རུ་སྦྱོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་

༡༩༩༣ ལོར་བོད་ལྗོངས་ལེ་རུ་དགོན་གྱི་ནང་བསྐྱབས་སྒོལ་བྱར་སྒོལ་ཞུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་ཟུ་ཆེ་འཁྱིང་རྒྱུ་གསུམ་དང་། བར་བྱིན། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་སོགས་བོད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། ལྷན་དག ལོ་

རྒྱལ། ཚེས་བྲུང་། ཚེས་དེག་དབྱིན་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས། གླུ་ལོ་
 ༡༩༠༣ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་ཤེས་རབ་དགའ་ཆལ་སློབ་གླིང་
 དུ་དབྱིན་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། ལྷན་དག་གསུམ་རྟགས། གློག་ཁྲུང་སོགས་
 ལ་སློབ་གཉེར་བྱས། གླུ་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོར་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཐེབ་ཅའི་ཆེད་སྐྱོར་
 གློག་གྲུ་དུ་དབྱིན་ཡིག་དང་གློག་ཁྲུང་ཤེས་བྱར་དུས་ཡུན་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་
 གློབ་གཉེར་བྱས།

གླུ་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་བཞུགས་སྐར་རྩ་རམ་ས་ལར་རོགས་བ་དག་ཅ་ཚོགས་
 པའི་ཅིས་བ་དང་བོད་ཡིག་འབྲེལ་མཐུད་པའི་འགན་ཁུར་བྱས། ༡༩༠༦ ལོར་ལས་ཞོར་
 དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྤྲེང་འཇུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་བོད་དོན་སྤྲེང་བ་ཞེས་པའི་རང་
 དབང་སྤྲེང་སྟེགས་གསར་འཇུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྐྱ་མང་སྟེལ། གླུ་ལོ་
 ༡༩༠༧ ལས་ ༡༩༡༠ བར་ནོར་གླིང་ས་གནས་སུ་ཞི་བདེ་གླིང་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཆབ་སྲིད་
 བཅོམ་བྱར་ལྷ་རྟོག་ལས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དང་། དེའི་རིང་ལས་ཞོར་སྐད་ཡིག་དང་
 གློག་ཁྲུང་འཛིན་གྲུ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ལ་སྐད་ཡིག་དང་
 གློག་ཁྲུང་ཤེས་བྱ་བྱར་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུ་། གླུ་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་ཐོས་བསམ་
 གླིང་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་དུ་བོད་དགའི་ལས་འཁུར་བྱས་བ་དང་། ལས་ཞོར་དུ་རྩ་ས་ས་
 གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་དང་བོད་ཀྱི་ན་གཞིན་
 དམངས་གཙོ་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མིའི་འགན་ཁུར་བྱས། གླུ་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོར་
 རྩ་ས་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆེད་བོད་ཀྱི་དགུ་བརྩ་གསུམ་
 ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་སློབ་དགོ་གཅིག་ལྟོགས་ཁུལ་པ་མ་ཟད། ནོར་གླིང་ཁུལ་དུ་བོད་
 མིའི་མཐུན་ཚོགས་གསར་འཇུགས་ཀྱིས་ཚོགས་མི་དང་། སྐབས་དང་བོད་ཚོགས་

གཙོ་ལོ་འགན་ཁུར་གྱིས་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྐྱ་མང་སྤེལ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་དབུས་
 བོད་གྱི་གཞོན་ནུ་རྒྱུན་ཆོག་གས་གྱི་སྐབས་ ༡༥ པའི་གྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེར་འདེམས་ཐོན་བྱང་
 བ་བཞིན་ལོ་གསུམ་རིང་དབུས་གྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེད་འགན་ཁུར་ལྟར་ལེན་ཞུས་པ་དང་། གྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་སྤར་ཡང་དབུས་བོད་གྱི་གཞོན་ནུ་རྒྱུན་ཆོག་གས་གྱི་སྐབས་ ༡༦ པའི་གྱི་
 ཁྱབ་བྱང་ཆེར་འདེམས་གྱིས་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་གྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེད་འགན་ཁུར་ཞུས།
 གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཨ་རིའི་ནིུ་ཡོག་གས་གནས་གཞོན་ནུའི་ཆོག་གས་གཙོ་ལོ་འདེམས་
 གྱིས་ད་ལྟ་འགན་ཁུར་ཞུས་དང་ཞུ་མཁན་སུ་ཡོད་པ་བཅས་སོ།

འགན་ཁུར་སྐོར་བཅས་།

གྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོ་བོད་
 གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་སློབ་ཐོན་
 བྱང་ཕྱེ་ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ནང་ལོ་བཞི་ཙམ་རིང་སློབ་སྦྱང་
 དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ ༡༩༩༩ ལོར་དེ་སྔ་ས་གནས་
 གཞོན་ནུའི་བྱང་ཆེ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ ༡༩༩༤ ལོར་བོད་
 གྱི་གཞོན་ནུ་རྒྱུན་ཆོག་དབུས་གྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེར་འདེམས་གནང་ཡོད།

ཉེ་མ་ཚས་འཛོམས།

ཉེ་མ་ཚས་འཛོམས་ནི་བལ་ཡུལ་ནུས་ཀྱི་འབྲིང་
 སློབ་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་སྟེ་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་པའི་
 ཕྱག་འཁེར་དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་སློབ་ར་ནས་སྒྲངས་ཡོད།
 དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ནས་ ༡༩༩༩ བར་བལ་ཡུལ་ནུས་
 ཀྱི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲུའི་རོགས་སྤྱོད་འཛོམས་ཞིབས་སྡེ་
 ཚན་གྱི་བྱང་ཆེ་ (Sponsorship Secretary) དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་
 སློབ་ར་སློབ་སློབ་པ་དེ་དོན་ཚོགས་པའི་ལས་གཞིའི་འགན་འཛིན་དང་དབུལ་གཉེར་
 གཅིག་སྟོབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་སློབ་ར་དབུལ་འབྱོར་གྲིང་ས་གནས་
 གཞིན་རྒྱུ་བྱང་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་
 དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུ་ལས་ཁང་གི་སློབ་འཛུགས་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

བཟ་མེས་དོན་གྲུབ།

བདེ་ཁང་བཟ་མེས་དོན་གྲུབ་ནི་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་
 ལུལ་གྱི་དོར་གྲིང་བོད་པའི་གཞིས་སྤར་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཉེར་
 ལུལ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བྱང་ཆེན་ལས་ཁུངས་ལྷན་ཡོད་
 པའི་བོད་པའི་གཞིན་སློབ་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 རང་ལོ་བཅུ་བཞི་དང་འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་པ་ནས་དབུས་བོད་
 ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས་སློབ་འཛུགས་དང་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ལས་འགྲུལ་ཆེ་སྤྱོད་

ཅུང་གསུམ་མང་དག་ཞིག་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཤིང་། རྒྱུན་གཤིན་དཔོན་པོ་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡིར་འཆམས་གཟིགས་སྐབས་དོ་ཞོལ་སྐད་འཕྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ལ་
ཡང་མཉམ་ཞུགས་ཐེངས་མང་བྱས་སྤྱོད་ཡོད། བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་རྟོག་
སྒྲིང་ས་གནས་པོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གནང་ཞིང་ལས་ལྷན་རིང་
གཞན་གྱི་མིག་དཔེར་པོས་པའི་ལས་འགུལ་མང་དག་ཞིག་སྤེལ་སྐབས་བརྒྱུད་ཡོད།
པོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༡ པ་དེ་བཞིན་རྟོག་
སྒྲིང་ས་གནས་གཞོན་ལྷན་པོ་སྤྱི་གཤིས་རྟོག་སྒྲིང་པོད་མིའི་གཞིས་སྐར་དུ་ཚོགས་སྐབས་
པ་བྱུང་བ་དང་། སོ་ན་ཨ་ས་གནས་ཀྱི་མིལ་པོལ་ཅེད་ཐང་དང་རྟོག་སྒྲིང་པོད་མིའི་སྤྱི་
ཁང་སོགས་ཞིག་གསོ་གནང་སྐབས་བརྒྱུད་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ལས་ལྷན་རིང་པོད་
རིགས་གཞོན་སྤྱོད་གངས་ ༡༩ ཅན་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་འཆོལ་རོགས་གནང་སྟེ། ལ་ལྷའི་
ཆར་ཁོང་རྣམས་ནས་ས་གནས་གོལ་ཀ་ཏ་དང་། ཤི་ལོང་། རྟོག་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་ནང་
ཆབ་སྤྱད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་དེ་མིན་གྱི་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ཐོག་བྱུག་ལས་གནང་
བཞིན་ཡོད། བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་རྟོག་སྒྲིང་དབུས་གཙང་སྤྱིད་སྐྱུག་གི་བྱུང་
ཆེ་ལོ་གཉིས་ཅམ་གནང་སྤྱོད་ཞིང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཅུང་གི་བྱུང་ཆེ་ལོ་
གསུམ། རྟོག་སྒྲིང་པོད་པའི་གཏན་སྤོབ་ཀྱི་ལྷ་བཅུའི་དུས་འན་སྤྱང་བཅའི་སྤོབ་ལུར་
ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ལོ་གཉིས། ཕྱིས་སུ་ ༢༠༡༣ ལོ་ནས་ ༢༠༡༤ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
ནས་ ༢༠༡༦ བར་པོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་རྒྱུན་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་
བྱུང་ཞིང་རིག་གཞན་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་ཁུར་བཞེས་གནང་ཡོད། ཁོང་གི་དབུས་
རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་ལྷན་རིང་། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་དང་བལ་པོད་ས་
མཆམས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ཏུ་འཆམས་གཟིགས་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་གཞོན་ལྷན་ཚོགས་

ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ཅིག་སྐར་གསོ་དང་ས་གནས་གཞན་དང་སྤྲོ་མཐུན་འབྲེལ་ལས་
གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་དབུས་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་ཆེ་སྤྱད་གསུམ་མང་དག་ཅིག་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཞིང་ལས་དོན་
ལེགས་གྲུབ་དང་དམིགས་བསལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་གཞིན་
ཁུའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱབ་སྤྲོད་ལས་འགུལ་སྐབས་ཀླན་གོག་དང་དབང་པོ་སྤྱོད་ཅན་ཆོར་
རོགས་རམ་ཆེད་དུ་ཞབས་སྟེགས་འཁོར་ལོ་ (Wheel Chair) དུག་གི་སྤྱོད་བདག་ཡང་
འཛོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

བསྟན་འཛིན་དབང་ལྷག

མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་ནས་སློབ་ཐོན་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ནས་ ༢༠༠༢ བར་ན་ནི་ས་གནས་གཞིན་ཁུའི་བྱང་
བྱང་། ༢༠༠༣ ནས་ ༢༠༠༥ བར་ལྷོ་ལི་རོ་ཉི་ནི་ས་གནས་
གཞིན་ཁུའི་བྱང་བྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ནས་ ༢༠༠༧ བར་ལྷོ་
ལི་བསམ་ཡས་སྤྱིང་ས་གནས་གཞིན་ཁུའི་ཚོགས་གཙོ།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ནས་ ༢༠༡༢ བར་ལྷོ་ལི་བསམ་ཡས་སྤྱིང་ས་གནས་གཞིན་ཁུའི་
ཚོགས་གཙོ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ནས་ ༢༠༡༤ བར་གཞིན་ཁུ་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་
ཁང་གི་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་ཡོད།

ཆེ་དབང་སྒྲོལ་མ།

བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་སྒོའ་ལྷན་གཞིས་རིམ་
 དང་འབྲེང་རིམ་སྒོའ་སྤྱི་ཐོན་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་
 ༡༩༩༩ བར་བལ་ཡུལ་ཀྲུང་མན་ཏུ་ཐོགས་པོ་རུ་ཁག་གི་
 ཆོགས་མི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༩ བར་བལ་ཡུལ་
 ཀྲུང་མན་ཏུ་ཇ་མ་ལ་ཁེལ་ཆུན་གསོ་ཁང་དུ་དང་སྒྲུང་ས་
 ཞབས་ཞུ་གནང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༩ བར་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་
 འགྲོ་བ་མིའི་སྐོར་ཐང་ལྷན་ཆོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་
 མི། བལ་ཡུལ་ཀྲུང་མན་ཏུ་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཆོགས་གཙོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་
 ༡༩༩༩ བར་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་ལྷན་ཆོགས་དབུས་སྤྱི་བུ་རྒྱུ་ལས་ཁང་དུ་ཁེལ་
 བསྐྱུགས་འགན་འཁུར་བཅས་གནང་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན།

ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ཀི་ཏལ་རྩྭ་གཏན་སྒོའ་ནས་
 སྒོའ་ཐོན་བྱང་ཞེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩༩༩ བར་ལོ་བདུན་
 རིང་ཏུ་བར་བྱར་གཞིན་ལྷན་ས་གནས་གཞིན་རྒྱུ་ཆོགས་
 གཙོ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་ལྷན་ཆོགས་
 གྲིས་དབུ་ཁྱིད་པའི་ཟས་བཅད་རོ་ཆོལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་
 བྱས་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༩ བར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེད་
 ཡོག་གི་འཛམ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཨ་མའི་མདུན་ཟས་བཅད་

ངོ་ཚྭ་གི་ལས་འགུལ་སྒེལ་གནང་ཡོད། ༢༠༡༣ ནས་ ༢༠༡༩ བར་གཞིན་ནུ་དབུས་སྤྱི་
ཁབ་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་རིག་གཞུང་འགན་འཛིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་།

ངོ་ཆེ་སྤྱན་བ་ཆེ་རིང་།

བོད་མདོ་ཁམས་ནང་ཆེན་མི་ཚུའི་འགམ་བརྒྱད་
དུ་ཆགས་པའི་ཁྱོད་འཕེལ་སྡེ་པར་བ་དམ་བ་སྤྱན་བ་ངོ་ཆེ་
བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ (སྤྱན་བ་ངོ་ཆེ་བསོད་
སྟོབས།) དང་། མ་ཨི་ཐི་ལྷ་མོ་ལགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་
དགྲའི་ཁོངས་ནས་བདུན་པ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་སྤྱུས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བོད་གངས་ཅན་སྡོང་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཅན་
ཁྱོལ་དུ་འབྱོར་ཞིང་རང་ཅག་གི་ལྷ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྤྱིང་ལྷ་བའི་བོད་ཀྱི་སློན་
མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་ལ་ཁོང་ས་ལ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་
གཞུང་། ལྷག་པར་དུ་མ་སྤྱི་རི་བོད་སྤྲུག་ཁྲིམ་སྡེ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་བྲམས་སྦྱོར་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་རིམ་འཛིན་བྱ་བཅུ་གཉིས་པར་དུ་མ་སྤྱི་རི་བོད་ཁྲིམ་སློབ་བྲལ་
སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ལོ་སྤྱུབས་བཟང་པོ་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ དང་ ༢༠༡༠ ལོ་སོ་སོར་ལོ་གཉིས་རིང་མ་སྤྱི་རི་བོད་ཁྲིམ་སློབ་
གྲའི་ཆན་བདག་གི་འགན་འཁུར་ཞུས་པ་དང་། དེ་གའི་བོད་ཁྲིམ་སློབ་གྲའི་ཁོར་ཡུག་
ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི། དེ་རྗེས་ཅན་རྩི་སྤྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དཔལ་

འཕྲོར་རིག་གནས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་རབ་འབྲས་པའི་སློབ་མཐར་
 བྱིན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་ཅན་རྩི་སྐར་ལ་ཡོད་པའི་ས་གནས་བོད་རང་དབང་
 བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཆོག་པའི་སྤྱི་ཁབ་བྱང་ཆེའི་འགན་ཁུར་ཞུས་ཤིང་། ལྷག་པར་
 ཏུ་ལོ་དེར་བོད་ནང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་མེ་
 མཆོད་གནང་མཁན་ཇེ་མང་ཏུ་སོང་ཏེ། བོད་ནང་ངོ་མཉམ་གི་གནས་སྡངས་ཆེ་བུ་བྱིན་
 པར་བརྟེན། ཅན་རྩི་སྐར་ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོག་པའི་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་
 ཅན་རྩི་སྐར་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལི་བར་བོད་དོན་ཞི་བའི་རྐང་འཁོར་སྐོར་བསྐྱོད་
 ཆེན་མའི་ལས་འགུལ་ཞིག་འགོ་འཇུག་ཀྱིས་གསུམ་བཅུའི་སྐར་ལངས་ཏུས་བྲན་
 ཐེངས་ ༥༡ པའི་ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལི་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཆབ་
 ཁང་མཁུན་ཏུ་མཇུག་སྒྲིལ་ཞུས། སྐབས་དེའི་ལས་འགུལ་གྱི་འགན་འཁུར་གཙོ་པོ་ཞུ་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ནས་ ༡༩༡༤ པར་ལ་ཅན་རྩི་སྐར་མཐོ་སློབ་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་སློབ་
 སྦྱང་བྱེད་པའི་ཏུས་སྐབས་སུ་རང་འཁྲིའི་སློབ་སྦྱང་ཅམ་མིན་པར། བོད་དོན་ཐང་མིང་
 དོན་མཆུངས་པའི་བོད་མི་ཞིག་གིས་སྐབ་འོས་པའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་འབད་
 བཅོམ་ཏུར་བསྐྱེད་ཀྱིས། བཅོམ་བྱོལ་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་
 བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཅན་རྩི་སྐར་ས་གནས་
 བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོག་པའི་ཆོག་པའི་གཙོ་པོ་ལས་ཡུན་ལོ་ངོ་གཉིས་རིང་ཞུས་ནས་
 ས་གནས་ཀྱི་གནས་བབས་ལ་གཞིགས་པའི་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ལ་ཏུས་པ་གང་
 ཟུབ་སྦྱངས་ཡོད། དེ་བཞིན་མཐོ་སློབ་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་སུ་ལས་གནས་གཅིག་སྡོག་གས་
 ཀྱི་ཐོག་ལ་ས་གནས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཆོག་པའི་ཆོག་པའི་གཙོ་གཞོན་པའི་

ལས་འགན་ལོ་ངོ་གཅིག་རིང་བྱས། དེ་བཞིན་བྱང་བྱང་ཡང་ལོ་ངོ་གཅིག་རིང་བྱེད་སྐབས་སུ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པའི་ལས་དོན་སྤེལ་ཡོད།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ ཉིན་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༤ པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུན་ལས་སྐབས་ ༡༤ པའི་སྤྱི་གཤམས་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ བར་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་ལ་ལས་དོན་མཐའ་དག་འཁུས་གཙང་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་པ་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་དང་། བོད་རང་བཙན་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་པ་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་གོ་སྤྱི་གཏུག་དུས་ལུན་ལོ་ངོ་ ༣༠ རིང་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་བཟུང་འོག་ལ་ཡོད་པའི་ཡ་ཀུན་གཅིག་ས་པར་ཆེན་སྐྱོང་བཅུ་གཅིག་པ་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་སློང་གོལ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་དང་། རྒྱུ་མིང་ཁོང་གི་གནས་བབས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེལ་བསྐྱགས་ཡོང་ཆེད་སྐྱག་སྐྱུག་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༣ ནས་ ༡༥ བར་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལ་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལི་བར་འགན་འཁུར་གཙོ་ཞུས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་གོ་སྤྱི་གཏུག་ཞུས།

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དང་ནམ་བུ་ཀུན་ཏུ་བབས་སྡིང་བརྟན་གསུམ་གྱིས་གཞིན་ཁུ་དབུས་ས་གཉིས་ལ་ལོ་ངོ་ཉིལ་ལོ་ ༡༠ ཙམ་རིང་ལས་དོན་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་མང་དགེ་ཅིག་ལ་མཉམ་ཞུགས་དང་འགན་འཁུར་གོ་སྤྱི་གཏུག་ཞུས་ཡོད་ལ། སྐབས་དེ་དག་

གི་རིང་གཞིན་ལྷན་གྱི་ལས་འཆར་བརྒྱད་ནས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་འབྲེལ་མིན་ནང་
རང་འཁྲིའི་ཐོད་དོན་ཁྱེད་ལ་བསྒྲགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་གཞིན་ཁུའི་ཚོགས་འདུ་
དུ་མར་ཚོགས་བཅར་གྱིས་སྐབས་འབྲེལ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་ཐོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུགས་རོ་སྤྱོད་དང་། ཐོད་དོན་འཐབ་ཚོད་བྱེད་སྤྱོད་གས། གཞན་ཡང་
ཐོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་གི་གནས་སྐབས། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོད་དེ་རང་བཅོན་
གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་ཁྱེད་ལ་བསྒྲགས་གང་ཟུབ་ཁྱེད་ལོད།

སྐར་ཡང་ཐོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༩༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཐོད་ཀྱི་
གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༢ པའི་ཐོག་ཐོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱུང་དབུས་རྒྱུན་ལས་སྐབས་ ༡༢ པའི་སྤྱིག་འཇུགས་འགན་འཛིན་དང་
ཕྱི་ཁྱེད་འགན་འཛིན་གཅིག་ལྟོགས་ཀྱི་ལས་གནས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ནས་སྐབས་
བབས་ཀྱི་ལས་དོན་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་སྐྱས་བཅས་རོ་སྤྱོད་སྤྱིང་བསྐྱས་སུ།

བདེ་སྤྱིང་ལྷ་ལོ།

ལྷ་ས་བ་བདེ་སྤྱིང་ལྷ་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་རྒྱ་
གར་བྱང་ཤར་རྫོང་ཆེ་སྤྱིང་ཐོད་མའི་གཞིས་སྐར་དུ་སྤྱེས་
ཤིང་། རྫོང་ཆེ་སྤྱིང་གཏན་སྤོབ་ནས་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་
གྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་རྫོང་ཆེ་སྤྱིང་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱན་ཁང་ཞིག་ཏུ་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དགའ་ཚོས་ཡོད་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་

ཁྱེད་ལས་དོན་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ནས་༢༠༠༨ བར་རྫོང་ཆེ་སྤྱིང་ཐོད་མའི་

གཞིས་སྐྱར་གྱི་པ་མའི་ཆོག་གསལ་རྒྱུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན་ཞབས་ཁུ་སྐྱབ་རྒྱུ་ལི་
གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོ་ལྷན་བཟུང་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོ་རྩོད་གླིང་ས་
གནས་གཞིན་རུ་ལི་སྤྲོད་མངས་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ལས་བྱེད་རྒྱུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་བཞིན་
རང་ཉིད་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་དག་
ཅིག་སྤེལ་བྱུང་བ་དང་། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་རུས་འགུལ་བཏོན་
རྒྱུ་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཐོབ།

གྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོ་ལོ་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་སྐབས་ ༡༩ ལོ་
ཆོག་ཆེན་དེ་བཞིན་བཞུགས་སྐྱར་དེ་རམ་ས་ལར་སྐོང་འཆོག་གསལ་གནང་བ་དང་།
སྐབས་དེར་གྲུས་མོ་དོར་གླིང་ས་གནས་གཞིན་རུ་ལི་སྤྲོད་ཆབ་ཐོག་ཆོག་གསལ་འདུར་བཅར་
རྒྱུ་གོ་སྐབས་ཐོབ་བ་དང་། ཆོག་གསལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་མོས་ལྟར་གྲུས་མོ་བོད་
ཀྱི་གཞིན་རུ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་སྐབས་ ༡༩ ལོ་རྒྱུ་ལས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།
གྲུས་མོ་ལོ་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་དེར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བོད་མིའི་འཐབ་ཅོད་
ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་གསལ་པ་ཆེ་ཤོས་དེའི་ལས་དོན་ཆེ་མ་རྒྱུ་གསུམ་མང་
དག་ཅིག་ནང་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་མང་དག་ཅིག་གསུམ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་།
སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཆེད་རྒྱུ་ཞབས་ཁུ་སྐྱབ་རྒྱུ་ཅ་ཆེའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་སོང་བས་གཞིན་རུ་ལྷན་སྤྲོད་འཇུགས་དང་ཆོག་གསལ་མི་ཡོངས་ལ་སྤྱིར་
དབུས་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

གཞིན་སྟན་སྐབས་སོ་སོའི་དབུས་རྒྱུན་མཆན་གཞུང་།

གཞིན་སྟན་སྐབས་སྐབས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་དང་པོ། ༡༩༡༠ ནས་ ༡༩༡༤ བར།			
ཨང་།	ལས་གནས།	མཆན།	ལས་རྒྱུན་ལོ་ དུས།
༡	ཆོགས་གཙོ།	བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
༢	ཆོགས་གཞིན།	མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།	༡༩༡༠-༡༩༡༣
༣		ཨ་མ་ཇེ་བཙུན་བསྟན།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
༤	བྱང་ཆེ།	བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
༥	བྱང་ཆེའི་ལས་	བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
༦	རྒྱུ་ལས།	རྒྱ་རི་མོ་ལྷོས་རྒྱལ་མཆན།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
༧	དབུས་གཉེར།	འཇམ་དབྱངས་ལོང་བ།	༡༩༡༠-༡༩༡༤
གཞིན་སྟན་སྐབས་སྐབས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་གཉེས་པ། ༡༩༡༤ ནས་ ༡༩༡༧ བར།			
༡	ཆོགས་གཙོ།	མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ ཆོས་རྒྱལ།	༡༩༡༤-༡༩༡༩
༢	ཆོགས་གཞིན།	རྒྱ་རི་མོ་ལྷོས་རྒྱལ་མཆན།	༡༩༡༤-༡༩༡༩
	ཆོགས་གཙོ།		༡༩༡༩-༡༩༡༧
༣	བྱང་ཆེ།	ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༤		བཀྲ་ཤིས་དབང་འབྱུང།	༡༩༡༤-༡༩༡༧
༥	བྱང་བྱང་།	བསྟན་པ་ཆེ་རིང་།	༡༩༡༤-༡༩༡༩
	དབུས་གཉེར།		༡༩༡༩-༡༩༡༧

༤	རྒྱུ་རྒྱུང་།	བཀྲས་ཁང་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།	༡༩༧༤-༡༩༧༧
༥	སྤྲིག་འཇུགས་ འགན་འཛིན།	འཇམ་དབྱངས་ཞོར་བྲ།	༡༩༧༤-༡༩༧༧
༦	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	བསམ་འཁར་བསྟན་བཞུགས་འཕེལ།	༡༩༧༤-༡༩༧༤
	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།		༡༩༧༤-༡༩༧༧
༧	མཐུན་འབྲེལ་	ཀྱན་བཟང་དཔལ་འབྱོར།	༡༩༧༤-༡༩༧༤
༨	འགན་འཛིན།	ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་།	༡༩༧༤-༡༩༧༧
༩	དབུས་གཉེར།	ལྷོ་བཟང་དབང་ལྷུག།	༡༩༧༥-༡༩༧༤
	ཆོག་གཞིན།		༡༩༧༤-༡༩༧༧
༡༠	དབུས་རྒྱུ།	བསྟན་ཆེས་འབྱོར།	༡༩༧༥-༡༩༧༤

གཞིན་ལྷན་སྤྲི་བུ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་གསུམ་པ། ༡༩༧༧ ནས་ ༡༩༩༠ བར།

༡	ཆོག་གཞིན་གཞི།	ལྷོ་བཟང་སྤྲིན་པ།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༢	ཆོག་གཞིན་གཞི།	ལྷོ་བཟང་ཆེས་འཕེལ།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༣	རྒྱུ་རྒྱུང་།	འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༤	རྒྱུ་རྒྱུང་།	བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༥	སྤྲིག་འཇུགས་ འགན་འཛིན།	རྒྱུ་ཁང་ཀམ་རྒྱ་མཚོ།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༦	མཐུན་འབྲེལ་	ཀམ་ཆེས་འཕེལ།	༡༩༧༧-༡༩༩༠
༧	འགན་འཛིན།	བསྟན་འཛིན་འཆི་མེད།	༡༩༧༧-༡༩༩༠

༡	དབུལ་གཉེར།	དངོས་གྲུབ་ཆེ་རིང་།	༡༩༩༩-༡༩༩༠
གཞིན་ནུ་ལྷན་ཁྲུང་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཞི་པ། ༡༩༩༠ ནས་ ༡༩༩༣ བར།			
༡	ཚོགས་གཙོ།	ལྷོ་བཟང་ལྷུན་པ།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༢	ཚོགས་གཞིན།	འཇམ་དབྱངས་ལོ་རྒྱུ།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༣	རྒྱུང་ཆེ།	འཇམ་དབུལ་ཚོས་བཟང་།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༤	རྒྱུང་རྒྱུང་།	བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༥	རྒྱལ་བསྐྱེད་གསལ་ འགན་འཛིན།	ལྷོ་བཟང་ཚོས་འཕེལ།	༡༩༩༠-༡༩༩༡
༦		ལུང་ཁང་ཀླུ་རྒྱུ་མཚོ།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༧		ཆེ་དབང་དབུལ་འབྱུང་།	༡༩༩༡-༡༩༩༣
༨	མཐུན་འབྲེལ་	ཀླུ་ཚོས་འཕེལ།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
༩	འགན་འཛིན།	སེང་གེ་རབ་བརྟན།	༡༩༩༣-༡༩༩༣
༡༠	ལྷན་ཞབས་འགན་ འཛིན།	དུགས་པོ་བསོད་ནམས་ལོ་རྒྱུ།	༡༩༩༠-༡༩༩༣
གཞིན་ནུ་ལྷན་ཁྲུང་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་ལྔ་པ། ༡༩༩༣ ནས་ ༡༩༩༦ བར།			
༡	ཚོགས་གཙོ།	དུགས་པོ་བསོད་ནམས་ལོ་རྒྱུ།	༡༩༩༣-༡༩༩༦
༢	ཚོགས་གཙོ་འཕམ་ཆབ།	ཀླུ་ཚོས་འཕེལ།	༡༩༩༤-༡༩༩༦
༣	ཚོགས་གཞིན།	འཇམ་དབུལ་ཚོས་བཟང་།	༡༩༩༣-༡༩༩༦
༤	རྒྱུང་ཆེ།	བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ།	༡༩༩༣-༡༩༩༦
༥	རྒྱུང་རྒྱུང་།	ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ།	༡༩༩༣-༡༩༩༦

༤	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	པ་རྒྱ་དོ་ཇེ།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
༥	དྲིལ་བསྐྱགས་	ལྷོ་བཟང་ཚུལ་གྲིམས།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
༦	འགན་འཛིན།	ཆེ་དབང་དཔལ་འབྱོར།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
༧	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	ལྷོ་ལྷོས་བཟང་པོ།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
༡༠	སྤྱི་ཞབས་འགན་	ལྷ་བ་དར་རྒྱས།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
༡༡	འཛིན།	ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ།	༡༩༡༣-༡༩༡༤
གཞིན་ལྷན་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བྱུག་པ། ༡༩༡༤ ལོས་ ༡༩༡༥ ལོར།			
༡	ཆོག་གས་གཙོ།	ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༢	ཆོག་གས་གཞིན།	ཀམ་ཆོས་འཕེལ།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༣	བྱང་ཆེ།	བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༤	ཟུང་བྱང་།	ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༥		བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོག་གས།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༦	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	ལྷོ་བཟང་ཚུལ་གྲིམས།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༧	དྲིལ་བསྐྱགས་ འགན་འཛིན།	རྒྱ་རི་རྒྱོལ་མ།	༡༩༡༤-༡༩༡༥
༨	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྲགས།	༡༩༡༤-༡༩༡༥

༩	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	མོ་མོས་བཟང་པོ།	༡༩༡༩-༡༩༡༩
༡༠	ཕྱི་ཞབས་འགན་ འཛིན།	ཀམ་ཚས་སྒྲིང།	༡༩༡༩-༡༩༡༩
གཞིན་རྒྱ་སྤྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱན་སྐབས་བདུན་པ། ༡༩༡༩ ནས་ ༡༩༤༣ བར།			
༡	ཚོགས་གཙོ།	ལྷ་བཟང་ཆེ་རིང་།	༡༩༡༩-༡༩༤༠
༢	ཚོགས་གཞིན།	ཆེ་དབང་ཕུན་ཚོགས།	༡༩༡༩-༡༩༤༠
	ཚོགས་གཙོ།		༡༩༤༡-༡༩༤༣
༣	བླ་ཆེ།	བཟ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས།	༡༩༡༩-༡༩༤༣
༤	ཟུང་བླང་།	མོ་བཟང་སྤྱན་གྲགས།	༡༩༤༡-༡༩༤༣
༥		ཁྱེ་རི་མོལ་མ།	༡༩༡༩-༡༩༤༡
༦	ཕྱི་ལ་འཇུགས་ འགན་འཛིན།	དག་པོ་བསོད་ནམས་ལོར་བུ།	༡༩༡༩-༡༩༤༣
༧	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	ཡེ་ཤེས་ཚས་གྲགས།	༡༩༡༩-༡༩༤༠
	ཚོགས་གཞིན།		༡༩༤༡-༡༩༤༣
༨	འཇུག་འཇུགས་	ནམ་རྒྱལ་ཤེལ།	༡༩༡༩-༡༩༤༣
༩	འགན་འཛིན།	ཀམ་བསམ་གཏན།	༡༩༤༠-༡༩༤༣
༡༠	མཐུན་འབྲེལ་	ཀམ་ཚས་སྒྲིང།	༡༩༡༩-༡༩༤༣
༡༡	འགན་འཛིན།	ཉི་མ་བསམ་དཀར།	༡༩༡༩-༡༩༤༣

༡༣	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	ཐུབ་བསྟན་དབང་རྒྱལ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
གཞོན་མཉམ་རྒྱུ་ཐབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བརྒྱད་པ། ༡༩༩༩ ལོ་མ་ ༡༩༩༩ བར།			
༡	ཚོགས་གཙོ།	ཆེ་དབང་ཕུན་ཚོགས།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༢	ཚོགས་གཞོན།	ཀམ་བསམ་གཏན།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༣	བྱང་ཆེ།	ནམ་རྒྱལ་ཤེ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
		ཚོ་བཟང་སྟན་གྲགས།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༤	བྱང་བྱང་།	ཚོ་བཟང་སྟན་གྲགས།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
		བྱ་རྒྱུ་ཀེ་ཆེ་རིང་།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༥	རིག་གཞུང་།	སྟོབས་རྒྱལ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༦	འགན་འཛིན།	ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༧	འཕེལ་བསྐྱུགས་།	དབྱངས་ཅན་སྟོབས་དཀར།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༨	འགན་འཛིན།	ཚོ་བཟང་སེང་གེ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༩	མཐུན་འབྲེལ་།	བྱ་རྒྱུ་ཀེ་ཆེ་རིང་།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
	འགན་འཛིན།	ཐུབ་བསྟན་དབང་རྒྱལ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༡༠	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
གཞོན་མཉམ་རྒྱུ་ཐབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་དགུ་པ། ༡༩༩༩ ལོ་མ་ ༡༩༩༩ བར།			
༡	ཚོགས་གཙོ།	ཆེ་བརྟན་ལོར་བྱ།	༡༩༩༩-༡༩༩༩
༢	ཚོགས་གཞོན།	ཀམ་ཡེ་ཤིས།	༡༩༩༩-༡༩༩༩

3	བྱང་ཆེ།	དབྱངས་ཅན་སྒྲིལ་དཀར།	1994-1995
4	བྱང་བྱང་།	བཟླ་ལྷན་གྲུབ།	1995-1996
5	སྒྲིག་འཛུགས་ འགན་འཛིན།	འཇམ་དབྱངས་དོ་དུ།	1995-1996
6	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	ཆོས་འཕེལ་བྱེད་བསྟན།	1995-1996
7	ཕྱི་ལ་བསྐྱུགས་ འགན་འཛིན།	ཆེ་དབང་དཔལ་འབྱོར།	1996-1997
8	ཕྱི་འཕེལ་འགན་ འཛིན།	ཆོས་སྐྱོང་དབང་ལྷན།	1997-1998
9	མཐུན་འཕེལ་ འགན་འཛིན།	དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོད།	1998-1999
10		ཆེ་རིང་བཀའ་ཁྲིམས།	1999-2000
11	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	བསྟན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས།	2000-2001
12		བསྟན་འཛིན་མཆོག་ལྷ་འཕྲིན་ལས།	2001-2002
གཞིན་རྒྱ་སྒྲིག་འཛུགས་ལྷན་སྐབས་བཅུ་བ། 1999 ལོའི་ 3009 བར།			
1	ཆོག་གཞི་གཞི།	ཆེ་བརྟན་ལོར་བྱ།	1999-2000
2	ཆོག་གཞི་གཞི།	ཀམ་ཡེ་ཤེས།	1999-2000
3	བྱང་ཆེ།	བཟླ་ལྷན་གྲུབ།	1999-2000
4	བྱང་བྱང་།	ཆོས་སྐྱོང་དབང་ལྷན།	2000-2001
			1999-2000

༥	སྤྱི་གཙུག་པོ་འགན་འཛིན།	སྤྱོད་མ་ཆོས་འཕེལ།	༡༩༩༩-༢༠༠༠
	ཟུང་ཟུང་།		༢༠༠༠-༢༠༠༡
༦	རིག་གཞུང་འགན་འཛིན།	འབྲས་སྤྱོད་བསྟན་པ་བཟང་མེས།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༧	རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་འགན་འཛིན།	པར་རྒྱ་མཚོ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༨	མཐུན་འབྲེལ་འགན་འཛིན།	འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༩	དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན།	བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་ལས་འཕེལ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༡༠	འགན་འཛིན།	བདེ་ཆེན་མཆོག་མོ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡

གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ། ༢༠༠༡ ནས་ ༢༠༠༩ ལས།

༡	ཆོག་པོ་གཞིན་འགན་འཛིན།	སྤྱོད་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ།	༢༠༠༡-༢༠༠༩
༢	ཆོག་པོ་གཞིན་འགན་འཛིན།	བསྟན་འཛིན་བསམ་འཕེལ།	༢༠༠༡-༢༠༠༩
༣	ཟུང་ཟུང་།	ཆུ་ནང་ཆུ་ཁྲིམས་རྒྱུ་རྒྱུ།	༢༠༠༡-༢༠༠༩
༤	ཟུང་ཟུང་།	སྤྱོད་མ་ཆོས་འཕེལ།	༢༠༠༡-༢༠༠༩
༥	སྤྱི་གཙུག་པོ་འགན་འཛིན།	སྤྱོད་མ་ཆོས་འཕེལ།	༢༠༠༡-༢༠༠༩
༦	རིག་གཞུང་འགན་འཛིན།	བསྟན་པ་བཟང་མེས།	༢༠༠༡-༢༠༠༩

༡	འབྲེལ་བསྐྱགས་ འགན་འཛིན།	འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས།	༡༩༩༩-༢༠༠༠
༢	ཕྱི་འབྲེལ་འགན་ འཛིན།	འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ།	༡༩༩༩-༢༠༠༠
༣	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	བསྐྱན་འཛིན་ཆོས་སྒྲིབ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༤	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ།	༡༩༩༩-༢༠༠༠
གཞིན་སྒྲན་གྱི་ཁྱབ་དབྱས་རྒྱུ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ། ༢༠༠༠ ནས་ ༢༠༠༡ བར།			
༡	ཆོག་གསལ་གཞི	སྒྲོ་བྱུག་སྐལ་བཟང་ཕུན་ཆོག་གསལ།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༢	ཆོག་གསལ་གཞིན།	སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༣	བྱང་ཆེ།	ཆུ་ནང་ཆུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོད་ཆེ།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༤	བྱང་བྱང་།	དགའ་གཤོང་འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ ལས།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༥	སྒྲིག་འཇུགས་ འགན་འཛིན།	བསྐྱེད་དབྱངས་ཅན།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༦	འབྲེལ་བསྐྱགས་ འགན་འཛིན།	དོན་གྲུབ་དོན་ཆེ།	༢༠༠༠-༢༠༠༡
༧	ཕྱི་འབྲེལ་འགན་ འཛིན།	ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ཆོས་འཕེལ།	༢༠༠༠-༢༠༠༡

༡	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	ཆེ་ཤིང་དོན་གྲུབ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
༢	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	ཉི་མ་དབང་ལོ།	༡༩༩༩-༢༠༠༡
གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ། ༢༠༠༡ ལོའི་ ༢༠༡༠ བར།			
༡	ཆོག་པ་གཙོ།	ཆེ་དབང་འགྲུག་འཛིན།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༢	ཆོག་པ་གཞིན།	དོན་གྲུབ་རྩོམ་པ།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༣	བྱུང་ཆེ།	སྡོམ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ལྷ་དར།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༤	བྱུང་བྱུང་།	བསྐྱེད་འཛིན་ལོ་རྒྱུད་ལྷ་དར།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༥	སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ འགན་འཛིན།	བསྐྱེད་འཛིན་དབུས་འཛིན་པ།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༦	འགྲུག་པ་གཙོ་ འགན་འཛིན།	ལྷ་གཞི་ཆེ་ཤིང་།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༧	འཛུགས་པ་སྤྱི་ འགན་འཛིན།	ལྷ་གཞི་ཆེ་ཤིང་།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༨	འཛུགས་པ་སྤྱི་ འགན་འཛིན།	ལྷ་གཞི་ཆེ་ཤིང་།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༩	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	དགོན་མཆོག་ཡུལ་འཛུགས།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
༡༠	མཐུན་འབྲེལ་ འགན་འཛིན།	བསྐྱེད་འཛིན་དབུས་སྤྱི་གཞི།	༢༠༠༡-༢༠༡༠
གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཅུ་བཞི་པ། ༢༠༡༠ ལོའི་ ༢༠༡༡ བར།			

༡	ཚོགས་གཙོ།	ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༢	ཚོགས་གཞིན།	དོན་གྲུབ་ལྷ་དར།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༣	བྱང་ཆེ།	བསྟན་འཛིན་ཚོས་སྒྱུད།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༤	བྱང་བྱང་།	བསྟན་འཛིན་ལོང་བཟང་།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༥	སྒྲིག་འཇུགས་ འགན་འཛིན།	སྒྲིག་པ་ཆེ་རིང་།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༦	རིག་གཞུང་ འགན་འཛིན།	འཛིགས་མེད་ཞོལ་པ།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༧	དྲིལ་བསྐྱགས་ འགན་འཛིན།	བསྟན་འཛིན་དབྱངས་འཛོམས།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༨	བྱི་འབྲེལ་འགན་ འཛིན།	བསྟན་འཛིན་སྒྲོལ་མ།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༩	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཛིན།	དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ།	༢༠༡༠-༢༠༡༣
༡༠	བྱི་ཞབས་འགན་ འཛིན།	ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག།	༢༠༡༠-༢༠༡༣

གཞིན་ལྷན་གྱི་ཁྱབ་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཙོ་ལྷ་པ། ༢༠༡༣ ལོས་ ༢༠༡༤ བར།

༡	ཚོགས་གཙོ།	བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༢	ཚོགས་གཞིན།	རྟ་མགིན་སྲིད་གཙོད།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༣	བྱང་ཆེ།	ལྷེ་ཅན་བཀའ་ཤིས་ལམ་བཟང་།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༤	བྱང་བྱང་།	དག་དབང་སྒོ་བཟང་།	༢༠༡༣-༢༠༡༤

༥	སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ འགན་འཁུར།	ཉི་མེ་ཆོས་འཛོམས།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༦	རིག་གཞུང་ འགན་འཁུར།	བཟུ་ཤིས་དོན་གྲུབ།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༧	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཁུར།	བསྟན་འཛིན་དབང་ལུགས།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༨	ཕྱི་འབྲེལ་འགན་ འཁུར།	ཆེ་དབང་སྒྲིལ་མ།	༢༠༡༣-༢༠༡༤
༩	སྤྱི་ཞབས་འགན་ འཁུར།	ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན།	༢༠༡༣-༢༠༡༤

གཞོན་མཉམ་སྤྱི་ཞབས་དབུས་རྒྱུན་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ། ༢༠༡༤ ལོས་ ༢༠༡༥ བར།

༡	ཆོག་གསུམ་གཙོ།	བསྟན་འཛིན་འཛིན་མཉམ་མེད།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༢	ཆོག་གསུམ་གཞོན།	རྟ་མགྲོན་མིང་གཙོད།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༣	བྱང་ཆེ།	ཕྱེ་ཅན་བཟུ་ཤིས་ལམ་བཟང་།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༤	ཟུང་བྱང་།	དག་དབང་སྒོ་བཟང་།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༥	སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ འགན་འཁུར།	རོ་ཆེ་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༦	རིག་གཞུང་ འགན་འཁུར།	བཟུ་ཤིས་དོན་གྲུབ།	༢༠༡༤-༢༠༡༥
༧	དཔལ་འབྱོར་ འགན་འཁུར།	བདེ་སྦྱིད་ལྷ་མོ།	༢༠༡༤-༢༠༡༥

༡	དེལ་བསྐྱགས་ འགན་འཛིན།	ཆེ་དབང་སྒྲོལ་མ།	༢༠༡༤-༢༠༡༤
༤	བྱི་འབྲེལ་འགན་ འཛིན།	ཉི་མ་དབྱངས་འཛོམས།	༢༠༡༤-༢༠༡༤
༡༠	སྤྱི་ཞབས་འགན་ འཛིན།	བཟ་ཤིས་དར་རྒྱས།	༢༠༡༤-༢༠༡༤
འདིར་གཞིན་ཁུ་དབྱུང་རྒྱུ་ལས་ཐོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་མཆན་གཞུང་རྒྱུད་མེད།			

Tibetan Youth Congress

McLeodganj, Dharamshala

H.P. 176219, INDIA

Email: tyc@tibetanyouthcongress.org

www.tibetanyouthcongress.org